Mirela-Gabriela Tanc • Ioana-Luminița Trempe

Exerciții de GRAMATICĂ NORMATIVĂ

pentru clasele VII-VIII

Corectăm, exersăm, reușim

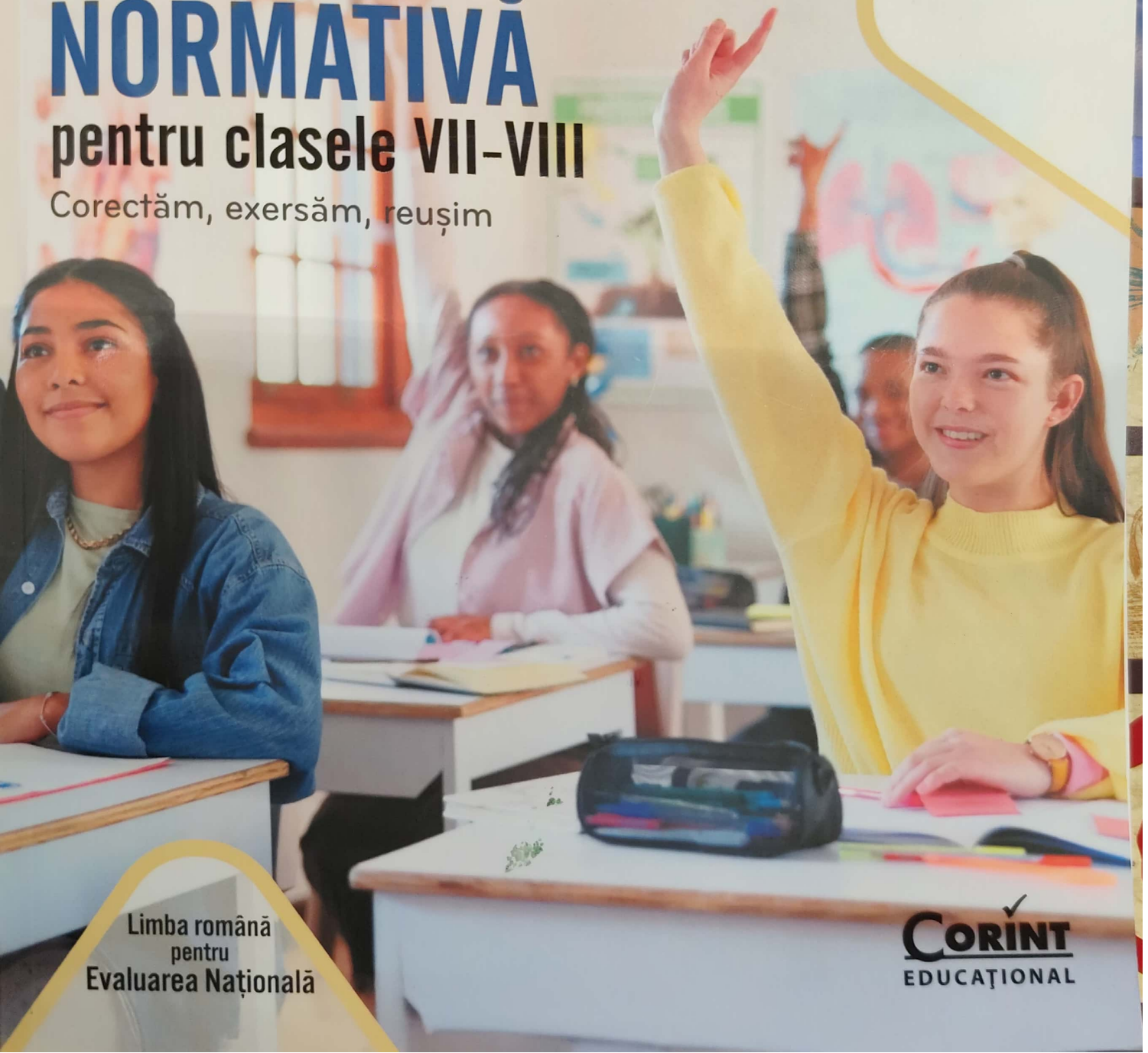

Limba română
pentru
Evaluarea Națională

CORINT EDUCAȚIONAL

Mirela-Gabriela Tanc • Ioana-Luminița Trempe

Exerciții de GRAMATICĂ NORMATIVĂ

pentru clasele VII-VIII

Corectăm, exersăm, reușim

CORINT EDUCAȚIONAL

Scanned with OKEN Scanner

Coordonatoarea Corint Educațional
CORINA TOADER

Date despre autori:

MIRELA-GABRIELA TANC – Profesor de limba și literatura română la Școala Gimnazială „Oltea Doamna" din Oradea. Decorată cu Ordinul „Meritul pentru Învățământ" în grad de *Cavaler* de către Președinția României, recunoscută ca unul dintre cei mai buni 50 de profesori la nivel global în *Top 50 Global Teacher Prize* și premiată de Microsoft pentru excelență în educație. Este membru în numeroase comisii la nivel național și internațional. Din 2025 este doctor onorific în educație.

IOANA-LUMINIȚA TREMPE – Profesor de limba și literatura română la Școala Gimnazială „Oltea Doamna" din Oradea. Este doctor în filologie, cu teza *Dinastia Caragiale – filonul creației*. Profesor metodist al ISJ Bihor, membru în comisii naționale ale olimpiadelor și concursurilor de limba și literatura română, coautor de manual și auxiliare didactice.

Redactare: **Simona Neacșu**
Tehnoredactare: **Chirachița Dogaru**
Design copertă: **Dan Mihalache**
Surse foto: **Shutterstock**

Toate drepturile asupra acestei ediții aparțin CORINT EDUCAȚIONAL,
un imprint al CORINT BOOKS, str. Mihai Eminescu, nr. 54 A, București.
www.edituracorint.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
TANC, MIRELA GABRIELA
Exerciții de gramatică normativă pentru clasele VII-VIII : corectăm, exersăm, reușim / Mirela-Gabriela Tanc, Ioana-Luminița Trempe. - București : Corint Educațional, 2025
ISBN 978-630-361-122-8

I. Trempe, Ioana-Luminița
811.135.1

Scanned with OKEN Scanner

Cuvânt-înainte

Dragi elevi,

Vă prezentăm cu entuziasm lucrarea *Exerciții de gramatică normativă pentru clasele VII-VIII: Corectăm, exersăm, reușim* – un instrument conceput special pentru voi, cei care sunteți gata să faceți un pas esențial spre stăpânirea corectă și nuanțată a limbii române.

Gramatica poate părea uneori un labirint de reguli, dar scopul acestei culegeri este să vă ofere o hartă clară și practică. Am selectat și esențializat cele mai frecvente și importante aspecte ale limbii române standard pe care le utilizați zilnic, transformându-le în fișe de lucru ușor de înțeles. Aici, veți găsi exerciții menite să vă consolideze abilitatea de a identifica, corecta și folosi formele verbale, substantivele, pronumele și construcțiile sintactice corecte în orice context.

Abordarea noastră este una centrată pe utilitate: corectăm greșeli uzuale, exersăm intensiv structurile standard și, astfel, reușim să ne exprimăm limpede și coerent.

Pentru a vă provoca gândirea și a vă pregăti pentru rigorile evaluărilor, am inclus, pe lângă fișele de exerciții punctuale, și 20 de fișe complexe. Acestea reprezintă un teren de antrenament excelent, unde veți aplica integrat noțiunile de gramatică normativă direct în contexte reale de comunicare.

Sperăm ca această culegere să devină aliatul vostru de nădejde în drumul spre excelență, transformând studiul gramaticii dintr-o obligație într-o plăcere. Spor la lucru și... mult succes la Evaluarea Națională! Acest auxiliar este pașaportul tău spre REUȘITĂ!

Mirela-Gabriela Tanc
Ioana-Luminița Trempe

Scanned with OKEN Scanner

Elemente de vocabular

Sensul propriu de bază, sensul propriu secundar și sensul figurat

1. Încercuiește seria care conține doar cuvinte care pot fi folosite cu sens figurat.

a. rădăcină, vârf, lumină;
b. rădăcină, vârf, calciu;
c. lumină, creion, foarfecă;
d. foarfecă, vârf, rădăcină.

2. Alege, prin încercuire, din fiecare enunț, cuvântul folosit cu sens propriu secundar în funcție de context.

a. A tras o linie dreaptă pe foaie.
b. A fost promovat în linia întâi a conducerii.
c. A cumpărat o linie de produse cosmetice.
d. A desenat o linie curbă pe tablă.

3. Subliniază cuvintele folosite cu sens figurat din versurile:

Când privesc zilele de-aur a scripturelor române,
Mă cufund ca într-o mare de visări dulci şi senine
Şi în jur parcă-mi colindă dulci şi mândre primăveri,
Sau văd nopți ce-ntind deasupră-mi oceanele de stele,
Zile cu trei sori în frunte, verzi dumbrăvi cu filomele,
Cu izvoare-ale gândirii şi cu râuri de cântări.

Epigonii – Mihai Eminescu

4. Completează enunțurile cu cuvântul potrivit din lista de mai jos: *rădăcină, vârf, lumină, linie, greutate, foc.* Scrie cu ce sens e folosit fiecare cuvânt (sens propriu de bază, sens propriu secundar sau sens figurat).

Cuvintele rostite de ea aveau o mare ..... emoțională. În vârful muntelui, am aprins un mic ..... ca să ne încălzim. Elevul a ajuns în ..... clasamentului. A tras o ..... sub ultimul cuvânt. A simțit că se întoarce la ..... familiei sale. În ochii ei se vedea o ..... caldă și blândă.

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili valoarea de adevăr.

	A	F
Cuvântul *greutate* poate avea sens propriu și figurat.		
Vârf poate desemna o poziție ierarhică.		
Foc este folosit doar cu sens propriu.		
Lumină nu are niciodată sens figurat.		
Linie poate avea sens secundar în expresii comerciale.		

Sens figurat
- Este sensul **metaforic, imaginar** al unui cuvânt.
- Cuvântul capătă un **sens nou, abstract**, prin asemănare cu ceva concret.

„Avea un foc în privire.” (foc = pasiune, intensitate interioară)

Sens propriu secundar
- Este un **sens concret, dar derivat** din cel de bază.
- Cuvântul își păstrează legătura cu realitatea, însă este folosit **într-un alt domeniu sau context**.

„A lansat o linie de parfumuri.” (linie = gamă, serie de produse)

Sens propriu de bază
- Este **sensul principal, concret, inițial** al unui cuvânt.
- Se referă la **obiectul, ființa sau acțiunea reale**, așa cum există în lumea înconjurătoare.

„A aprins un foc în sobă.” (foc = flacără)

Scanned with OKEN Scanner

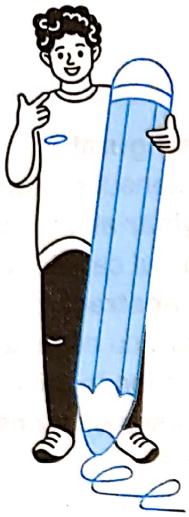

6. **Încercuiește tipul de sens (sens propriu de bază, sens propriu secundar sau sens figurat) al cuvintelor subliniate în următoarele enunțuri:**

- A tras o linie sub ultimul paragraf.
  sens propriu de bază/sens propriu secundar/sens figurat
- A lansat o nouă linie de parfumuri.
  sens propriu de bază/sens propriu secundar/sens figurat
- A ajuns în vârful ierarhiei.
  sens propriu de bază/sens propriu secundar/sens figurat
- A aprins un foc în sobă.
  sens propriu de bază/sens propriu secundar/sens figurat
- A simțit o greutate pe suflet.
  sens propriu de bază/sens propriu secundar/sens figurat

7. **Alcătuiește trei enunțuri în care cuvântul *ochi* să fie folosit cu:**

Sens propriu de bază .....
Sens propriu secundar .....
Sens figurat .....

Sinonimele și antonimele

Sinonimele sunt cuvintele cu **sens asemănător** sau **identic** și **formă diferită**. Acestea se pot substitui reciproc într-un context.

Antonimele sunt cuvintele cu **sens opus** și **formă diferită**.

1. **Alege sinonimul potrivit pentru cuvântul subliniat:**

Elevul este foarte <u>harnic</u>.
a. leneș;
b. muncitor;
c. obosit;
d. agitat.

2. **Alege antonimul cuvântului subliniat:**

Camera era <u>întunecoasă</u>.
a. luminoasă;
b. rece;
c. mică;
d. curată.

3. **Scrie un sinonim neologic pentru cuvântul *frumos*.**

.....

4. **Sunt sinonime cuvintele următoare?**

a. Scrie în dreptul cuvintelor „A” dacă este adevărat sau „F” dacă este fals.
b. Alcătuiește propoziții cu ele pentru a demonstra că le-ai înțeles sensul:

- exod – plecare;
- impediment – obstacol;
- hibernal – de iarnă;

Scanned with OKEN Scanner

- imanent – intrinsec;
- imberb – tânăr;
- elucubrație – aberație;
- coercitiv – constrângător;
- acribie – corectitudine, exactitate;
- acolit – complice;
- aborigen – băştinaş;
- acrimonios – caustic, malițios;
- alpestru – alpin;
- ibidem – tot acolo;
- iconoclast – rebel;
- mostră – eşantion;
- mutual – reciproc;
- belicos – războinic;
- a molesta – a lovi.

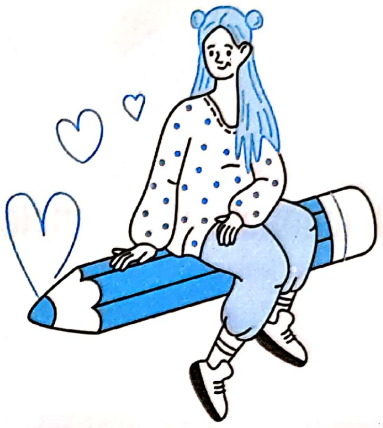

5. Identifică, în proverbele date, perechile de antonime:

a. *Unde-i multă minte, e puțină vorbă.*
b. *Omul sărac cu duhul e bogat în suflet.*
c. *Mai bine sărac și cinstit decât bogat și hoț.*
d. *Fapta bună se uită, fapta rea se ține minte.*

6. Alege perechea de sinonime corectă:

a. lung – scurt;
b. slab – puternic;
c. vesel – voios;
d. curajos – fricos.

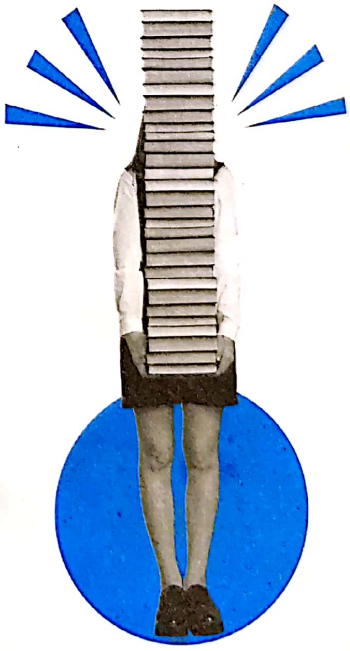

7. Alege perechea de antonime corectă:

a. cald – fierbinte;
b. mare – mic;
c. bun – amabil;
d. repede – iute.

8. Unește expresiile date cu sinonimele potrivite:

A da bir cu fugiții	A încheia/A termina/A finaliza
A trage mâța de coadă	A se eschiva
A pune punct	A înnebuni
A o lua razna	A veghea
A sta de veghe	A alerga
A da din colț în colț	A lenevi

9. Completează cu un antonim al cuvântului *ascultător*:

Copilul este ....., nu respectă regulile.

Scanned with OKEN Scanner

10. **Alege varianta în care cuvintele sunt antonime:**

a. vesel – fericit;
b. curat – murdar;
c. rapid – iute;
d. frumos – plăcut.

11. **Scrie o propoziție în care să folosești un sinonim pentru *obosit*.**

.....

Omonimele, paronimele și cuvintele polisemantice

1. **Identifică cuvintele polisemantice din enunțul: *Lacătul de la poartă era ruginit, dar lacătul de pe inimă era și mai greu.* și explică sensurile diferite ale cuvântului *lacăt*.**

.....
.....
.....
.....

Polisemia reprezintă capacitatea cuvintelor de **a avea mai multe sensuri**, între care se păstrează o anumită legătură semantică.

2. **Scrie două propoziții în care cuvântul *cheie* să aibă sensuri diferite. Precizează, pentru fiecare, dacă este omonim sau cuvânt polisemantic.**

.....
.....

3. **Se dă propoziția: *Banca de lângă râu era ocupată.* Înlocuiește cuvântul *banca* cu omonimul corespunzător și alcătuiește cu el o propoziție nouă.**

.....
.....

4. **Completează spațiile libere cu același cuvânt, dar cu sensuri diferite:**

- Chelnerul a pus ..... pe masă.
- Am luat ..... 10 la matematică

Identifică tipul de relație semantică.

5. **Scrie o narațiune scurtă (50–60 de cuvinte) în care să folosești cuvântul *mușchi* cu cel puțin două sensuri diferite. Subliniază cuvintele-cheie și explică sensurile.**

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Scanned with OKEN Scanner

6. **Dă câte un sinonim pentru cuvântul *a bate* din următoarele enunțuri:**

a. Bate vântul tare.
b. Bate mingea cu piciorul.
c. Îl bate inima de emoție.

***A bate* este omonim sau polisemantic?**

.....
.....

7. **Explică sensul cuvântului *linia* (omonim sau cuvânt polisemantic) din propoziția: *Când a tras linia, a înțeles că linia vieții nu e dreaptă.***

.....
.....

8. **Scrie trei sensuri diferite ale cuvântului *punte*, folosindu-le în propoziții. Precizează, apoi, dacă sunt omonime sau cuvinte polisemantice.**

.....
.....
.....
.....

9. **Explică expresia: *A pus punct și a început un nou capitol.* Arată, în scris, la ce se referă sensul figurat și sensul propriu al cuvântului *punct* în expresia dată.**

.....
.....

10. **Alcătuiește propoziții cu următoarele perechi de paronime, prin care să evidențiezi sensul acestora:**

- abil/agil

.....
.....

- agapă/agavă

.....
.....

- angrena/antrena

.....
.....

- cauzal/cazual

.....
.....

- degresa/degreva

.....
.....

Omonimele sunt cuvintele care au **aceeași formă**, dar **sens total diferit**.

Paronimele sunt cuvintele care au **formă asemănătoare** (diferă unul sau două sunete) și sens diferit.

Confuzia paronimică = „accident" care duce la greșeli de limbă.

Ține minte!

- *masă/casă, nas/naș, mal/cal, chelie/chilie, deputat/derutat, purcoi/puroi, vacă/vată, car/par* → **nu intră în relație de paronimie.**
- De ce? **Sensurile** lor sunt **bine definite și cunoscute de vorbitori.**

Scanned with OKEN Scanner

Derivarea este un procedeu de **formare a unor cuvinte noi** pornind de la un cuvânt existent, prin **adăugarea de afixe** (prefixe și/sau sufixe).

Elemente esențiale ale derivării:

- **Cuvântul de bază** – punctul de plecare în procesul de derivare.
- **Afixele** – elemente atașate la cuvântul de bază:
  - **Sufix** – se atașează la sfârșitul cuvântului (pictor ← picta).
  - **Prefix** – se atașează la începutul cuvântului (reface ← face).
- **Derivare sufixală** – cea mai productivă în limba română (student → studenție).
- **Derivare prefixală** – mai puțin productivă (scrie → **re**scrie).
- **Derivare parasintetică** – adăugarea simultană de prefix și sufix (frunză → **în**frunz**ire**).
- **Derivare regresivă** – eliminarea unui afix *(fugire* → **fug).**
- **Rădăcina** = Partea comună prezentă atât în cuvântul de bază, cât și în cel derivat (**lucr-** în „**lucr**ător", „**lucr**u", „**lucr**ativ").

Compunerea reprezintă un mijloc de îmbogățire a vocabularului, ce constă în **crearea de cuvinte noi** prin **unirea a două sau mai multe cuvinte,** ale căror sensuri originale se estompează în favoarea unui sens unitar, nou.

- eclipsă/elipsă

.....

.....

- imanent/iminent

.....

.....

- marțial/marțian

.....

.....

- principal/principial

.....

.....

- pedetă/vendetă

.....

.....

Mijloace interne de îmbogățire a vocabularului: derivarea, compunerea, conversiunea

1. Sunt scrise corect toate numele de locuitori din seria:

a. abrudean, buhușean, fălticenean;
b. cugirean, zărnești**e**an, sânnicolean;
c. romașcan, clujian, măgurelean;
d. aiudean, hârșovean, tecucean.

2. Sunt scrise corect toate numele de locuitori din seria:

a. bhutanez, malgaș, surinamez;
b. lesothan, kârgâz, tadjik;
c. azerbaidjan, andorran, liechtensteinian;
d. timorez, tadjik, bhutanez.

3. Sunt formate prin compunere, cu elemente savante, toate cuvintele din seria:

a. transcarpatic, fungicid, monobloc;
b. pseudopode, antecameră, geotermal;
c. contraproductiv, socioanaliză, zoologie;
d. caligrafie, cronotop, morfologie.

4. Sunt derivate toate cuvintele din seria:

a. neatenție, laolaltă, devreme;
b. băiețaș, neființă, transalpine;
c. relua, caligrafie, diftong.

Scanned with OKEN Scanner

5. **Există un singur cuvânt format prin conversiune în seria:**

a. niciodată, deopotrivă, creator;
b. ploaia, eu, sine;
c. eul, de la, vreo.

6. **Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. Cuvintele subliniate în enunțul: *Primăvara, întreaga natură înverzește.* sunt obținute, în ordine, prin:**

a. derivare, conversiune;
b. compunere, conversiune;
c. compunere, derivare.

7. **Sunt compuse prin subordonare numeralele din seria:**

a. șapte, cincisprezece, douăzeci;
b. cincisprezece, treizeci, unsprezece;
c. patruzeci, doisprezece, zece.

8. **Cuvintele subliniate în enunțul: *Cândva voi ajunge acolo, ca să te văd în piesa jucată.* sunt obținute, în ordine, prin:**

a. derivare, conversiune;
b. compunere, conversiune;
c. compunere, derivare.

9. **Identifică seria în care toate cuvintele sunt formate prin compunere cu elemente abreviate:**

a. aprozar, Agrosem, Centrofarm;
b. pronosport, antepenultim, extrafin;
c. vreo, niciun, ceva.

10. **Cuvintele: *dezbate, răzgândi, transplanta* sunt formate prin:**

a. derivare;
b. compunere;
c. conversiune.

Conversiunea reprezintă **schimbarea valorii gramaticale**; permite trecerea unui cuvânt dintr-o parte de vorbire în alta.

Ține minte!

- A nu se confunda derivarea cu prefixe și sufixe cu **compunerea cu elemente savante**, numite **prefixoide și sufixoide**. Acestea sunt elemente de compunere, având sens de sine stătător.
- Toate cuvintele obținute de la un cuvânt de bază prin compunere, derivare și conversiune formează **familia lexicală**.
- Familia lexicală nu trebuie confundată cu **câmpul lexical**, care cuprinde cuvinte din aceeași clasă morfologică, raportate la aceeași idee.
- Limba română se îmbogățește și prin **mijloace externe**, cunoscute sub denumirea de **împrumuturi**, care cuprind totalitatea elementelor fonetice, gramaticale și lexicale preluate din alte limbi cu care a intrat în contact de-a lungul evoluției sale.

Scanned with OKEN Scanner

II. Fonetică, ortografie și ortoepie

Accentul

Accentul cade întotdeauna pe o vocală (o poți lungi și nu sună caraghios)!

În limba română, accentul nu are loc fix, pe prima sau ultima silabă, ca în alte limbi. De aceea, e necesară **consultarea DOOM3.**

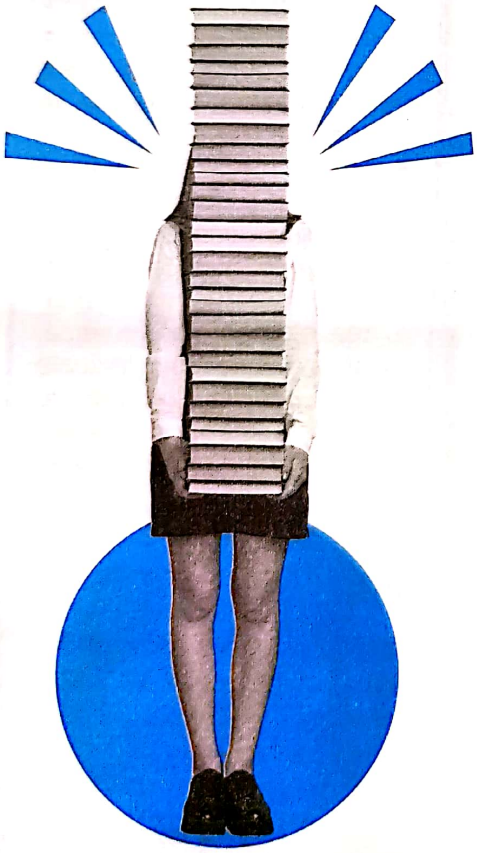

1. Încercuiește seria care conține doar cuvinte accentuate corect.

a. anost, doctoriță, prevedere;
b. anost, doctoriță, prevedere;
c. anost, doctoriță, prevedere;
d. anost, doctoriță, prevedere.

2. Alege, prin încercuire, cuvântul accentuat corect în funcție de context.

a. Fiindcă îl apucase durerea de apendice/apendice, băiatul a fost internat de urgență.
b. În baia de la etaj avea un mozaic/mozaic de marmură.
c. Tatăl său era editor/editor de cărți în engleză înainte să devină scriitor.
d. La cursul de bune maniere am studiat posturi/posturi elegante la masă.

3. Subliniază cuvintele accentuate corect în enunțul următor:

Alo/alo, aș dori să comand un taxi/taxi, dar trimiteți/trimiteți, vă rog, un șofer cu caracter/caracter blând, nu unul plin de furie/furie, ca data trecută!

4. Completează enunțurile cu forma corect accentuată a fiecărui cuvânt din lista de mai jos:

Imobil, imobil, acele, acele, copii, copii

Ferește-te de acei ..... năzdrăvani, care locuiesc într-un ..... de pe strada Ghimpilor și care au ascuns ..... cu care bunica le coase șosetele rupte. Îi vei găsi mereu lângă ..... vitrine unde sunt expuse ..... fidele după mașinile de curse, pe un suport ..... .

5. Notează „X" în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili valoarea de adevăr.

	A	F
În cuvântul *gingaș*, accentul cade pe prima silabă.		
Cuvântul *seif* este pronunțat într-o singură silabă.		
Este corectă pronunțarea cuvântului *profesor* în două variante.		
Cuvântul *butelie* are accentul pe a doua silabă.		
Accentul poate diferenția timpul formei verbale *ascultă*.		

Scanned with OKEN Scanner

6. Încercuiește silaba accentuată din cuvintele subliniate în următoarele enunțuri:

- În curtea bunicilor am zărit un dihor ascuns după o butelie veche. Era simpatic ca o veveriță, așa cum rontăia o felie de lipie căzută printre ferigi.

- Fiindcă nu suporta traficul din weekend, șoferul a fost prins de radar când depășea viteza legală și a primit un avertisment sever.

7. Elimină, prin tăiere, forma greșită din seriile de cuvinte de mai jos. Scrie apoi un enunț cu forma corectă a fiecărui cuvânt eliminat.

a. kenyan – weekend – hobbi
.....
.....

b. yoga – iceberg – yankeu
.....
.....

c. kiwi – brocoli – show
.....
.....

d. advertaising – wireless – workshop
.....
.....

e. rizoto – ski – sequoia
.....
.....

Ține minte!

- accent pe **ultima silabă**: chiulangiu;
- accent pe **penultima silabă**: coțofană;
- accent pe **antepenultima silabă**: compunere etc.

Accentul poate diferenția sensul cuvintelor:
acele și acele, director și director.

În unele cazuri, se acceptă două variante de accentuare: polip/polip.

Despărțirea în silabe

1. Cuvintele sunt ordonate alfabetic în seria:

a. fracție, fractal, fraged, franțuzesc;
b. iertare, ieșire, ignifug, iguană;
c. meticulos, metodic, micșorare, micsandră;
d. olimpiadă, olimpic, omenire, omenesc.

2. Litera *i* transcrie doar vocale în toate cuvintele din seria:

a. aplică, cazuistică, solfegiu, junior;
b. ignifug, iguană, poziționare, picior;
c. puternic, coechipier, liană, solstițiu;
d. rațional, striație, triaj, troiță.

Scanned with OKEN Scanner

Reguli de despărțire a cuvintelor în silabe:

- o consoană între două vocale trece la silaba următoare: v – cv: c**a-să**
- două consoane între două vocale se despart vc – cv: to**am-nă**

EXCEPȚIE: Dacă a doua consoană este **l** sau **r**, iar prima este *b*, *c*, *d*, *f*, *g*, *f*, *p*, *t*, *v* – despărțirea se face înaintea întregului grup v – ccv: **ta-blă**, **ca-pră**

- trei sau mai multe consoane între două vocale se despart după prima consoană vc – ccv: **con-struc-tor**

EXCEPȚIE: Următoarele grupuri se despart după a doua consoană vcc – cv:

lpt – scu**lp-t**or
mpt – so**mp-tu**-os
mpț – pre-zu**mp-ți**-e
ncș – sfi**nc-ș**ii
nct – pu**nc-tu**-a-ți-e
ncț – con-ju**nc-ți**-e
ndv – sa**nd-v**ici
rct – a**rc-t**ic
rtf – je**rt-f**ă
stm – a**st-m**a-tic

- două vocale alăturate, rostite cu hiat, se despart v – v: a-**le-e**

3. **Numărul de litere este egal cu numărul de sunete în toate cuvintele din seria:**

a. fortissimo, motto, pizza, scrabble;
b. cercei, extrăgea, geologie, surugiu;
c. ciocolată, ungher, ghiveci, cincinal;
d. transsiberian, funingine, gelatină, el.

4. **Numărul de litere este mai mare decât numărul de sunete în toate cuvintele din seria:**

a. axiomă, este, examen, complex;
b. cinema, această, China, ghiocel;
c. frigea, ceaslov, genunchieră, cinci;
d. nici, ciudat, geolog, ghinion.

5. **Numărul de litere este mai mic decât numărul de sunete în toate cuvintele din seria:**

a. antrax, este, index, examinare;
b. acelea, cerneală, cireadă, trecere;
c. cheag, unchi, ochelari, gheață;
d. xilofon, oceanic, geolog, ghinion.

6. **Elimină, prin tăiere, intrusul din fiecare serie, privind numărul de sunete din cuvânt.**

a. ciorapi, licean, geamăn, ciubăr;
b. chitară, gherghef, ghiveci, hidos;
c. terci, artificial, merge, geograf;
d. era, el, ea, este.

7. **Scrie, pe spațiile punctate, numărul de litere și de sunete din fiecare cuvânt:**

a. ghemotoc: ..... litere, ... sunete;
b. cheltuială: ..... litere, ... sunete;
c. triunghiular: ..... litere, ... sunete;
d. exagerare: ..... litere, ... sunete.

8. **Subliniază, în enunțul următor, cuvintele în care litera „x” se pronunță [ks].**

Mama mă lasă în excursia din orașul Alexandria doar dacă termin de executat problemele din auxiliarul pentru examen, pe care fix acum mi l-a xeroxat de la un coleg, deoarece exemplarul meu a rămas exact în podul bunicii Xenia.

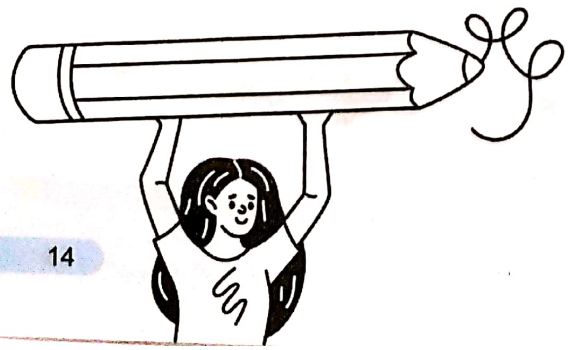

Scanned with OKEN Scanner

9. În enunțul *Profesorul cel exigent ne-a oferit câte un exemplar din revista cu exponate care există la muzeul de arheologie, spre încântarea colegilor, cu excepția unuia, care era exasperat, fiind dezinteresat de domeniu.*, numărul cuvintelor în care litera „x” se pronunță [gz] este:

a. 3; b. 4; c. 5; d. 6.

10. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili valoarea de adevăr.

	A	F
În cuvântul *cheie* există cinci litere și trei sunete.		
Cuvântul *pomi* conține un *i* șoptit.		
Numărul de litere este egal cu numărul de sunete în cuvântul *musafirii*.		
Cuvântul *transsiberian* are un număr egal de litere și de sunete.		
Cuvântul *premisă* se poate pronunța cu *s* sau cu *z*: *premisă*|*premiză*.		

11. Scrie în tabel numărul de litere și de sunete corespunzătoare fiecărui cuvânt:

Cuvânt	Număr de litere	Număr de sunete
disciplină		
ciuperci		
celofan		
extragere		
cincinal		
chiabur		
genunchieră		
chirurgie		
geamandură		
drogherie		

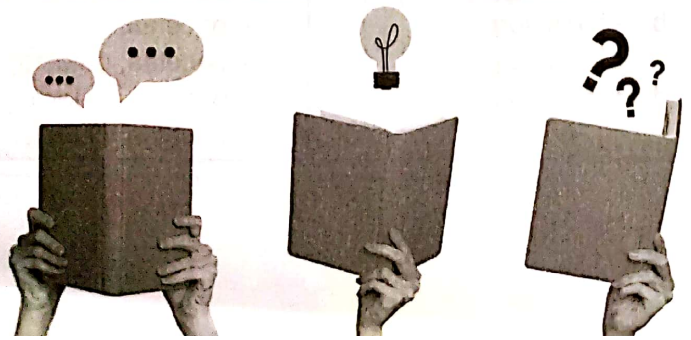

Număr de litere – număr de sunete

Regulă: o literă = (transcrie) un sunet

șoc = 3 litere, 3 sunete

EXCEPȚII:

x = 2 sunete

- **cs**: axă = 3 litere, 4 sunete
- **gz**: examen = 6 litere, 7 sunete

În cazul grupurilor de litere *ce, ci, ge, gi, che, chi, ghe, ghi*, ținem cont de regulile:

1) **h** = doar literă ajutătoare, NU e sunet;
chin = 4 litere, 3 sunete

2) **e, i** = litere ajutătoare, care se comportă astfel:

- se numără ca sunet – dacă nu există altă vocală în silabă cu ele sau dacă accentul cade pe ele (rar)
cer = 3 litere, 3 sunete
zar-za-va-**gi**u – 10 litere, 10 sunete (accentul cade pe „i”, nu pe „u”, prin urmare „i” e vocală și „u” e semivocală)
- NU se numără ca sunet – dacă mai există o vocală în silabă cu ele
ceas = 4 litere, 3 sunete (a = vocala)
un**chi** = 5 litere, 3 sunete („h” nu e sunet; „u” = vocala)

Scanned with OKEN Scanner

„i" șoptit/devocalizat

- apare la sfârșit de cuvânt, după consoană sau în interiorul cuvintelor compuse;

NU e vocală, nici semivocală.

pomi, câini, oricât, câteșitrei, oameni

el = 2 litere, 3 sunete;
ele = 3 litere, 4 sunete (la fel: eu, ei);
este = 4 litere, 5 sunete (la fel: eram, erau).

12. Rescrie cuvintele care se rostesc cu hiat și pe cele care conțin diftongi, din următoarele enunțuri:

☞ La reuniunea geografilor din municipiile ieșene, s-a vorbit despre cooperare pentru apropierea dintre poporul român și cel peruan, în ceea ce privește problema poluării.
Cuvinte cu hiat:
.....
Cuvinte cu diftongi:
.....

☞ După ce-a mâncat o caisă și cereale cu lapte, fiica lui s-a grăbit spre trecerea de pietoni de pe aleea din parc, să ajungă la coafor, căci dorea să arate somptuos pentru festivitatea care urma.
Cuvinte cu hiat:
.....
Cuvinte cu diftongi:
.....

13. Numărul cuvintelor rostite cu diftong din enunțul: *Ceasul de deasupra raftului cu bomboane mergea bine când era tras periodic de vecina bunicului meu.* este de:

a. cinci cuvinte cu diftong;
b. șase cuvinte cu diftong;
c. șapte cuvinte cu diftong;
d. opt cuvinte cu diftong.

DIFTONGUL = o vocală + o semivocală pronunțate în aceeași silabă

el = conține diftongul „ie" (la fel, pronumele: ele);
este = conține diftongul „ie"
fii = diftong v + s (la fel: știi/copii)
oa-me-nii = ii = o vocală (plural + articol; rostit cu „ua" sau cu „oa")
oa-meni = i = „i" șoptit (la fel sunt toate cuvintele la plural și articulate: *albaștrii / băieții* sau la feminin, singular + articol: *nopții*)

Diftongul poate apărea și între cuvinte cu cratimă, rostite împreună:
mi-a = diftongul „ia"

14. Subliniază, în fiecare serie, cuvântul care este corect accentuat:

a. Copilul își masă/masă fruntea de durere.
b. Vă rog să taceți/tăceți în timpul mesei!
c. Nu mai faceți/făceți gălăgie!
d. Duceți-vă/Duceți-vă la culcare!

15. Subliniază seria care indică pronunția corectă a cuvintelor îngroșate din enunțurile de mai jos:

Pe **frânghia** din curte sunt întinse hainele **jilave**. a. frânghia, jilave; b. frânghia, jilave; c. frânghia, jilave; d. frânghia, jilave.	Acel **inspector** era un **dușman** al corupției. a. inspector, dușman; b. inspector, dușman; c. inspector, dușman; d. inspector, dușman.
Apa de **colonie** nu se vindea bine fără un **logo**. a. colonie, logo; b. colonie, logo; c. colonie, logo; d. colonie, logo.	A pus **pecetea** pe diplomă, pentru a fi scanată cu un **detector** de cerneluri toxice. a. pecetea, detector; b. pecetea, detector; c. pecetea, detector; d. pecetea, detector.

Scanned with OKEN Scanner

16. **Explică sensul pe care îl au în context cuvintele subliniate, în funcție de accentuarea lor diferită:**

La evenimentul din acea seară, invitații au înțeles ce înseamnă **torturi** adevărate.

Sens 1: .....

Sens 2: .....

Asistenta a curățat cu greu mizeria din **vestibul**.

Sens 1: .....

Sens 2: .....

Era o **haină** pe care toți ai casei o evitau.

Sens 1: .....

Sens 2: .....

De la etaj, pe stradă nu se zăreau decât **umbrele**.

Sens 1: .....

Sens 2: .....

17. **Încercuiește litera seriilor care conțin doar cuvinte accentuate corect:**

a. picnic, prolix, prerie; b. picnic, prolix, prerie; c. picnic, prolix, prerie; d. picnic, prolix, prerie.	a. rabin, regizor, tumult; b. rabin, regizor, tumult; c. rabin, regizor, tumult; d. rabin, regizor, tumult.
a. nuga, revizor, suburbie; b. nuga, revizor, suburbie; c. nuga, revizor, suburbie; d. nuga, revizor, suburbie.	a. motto, ostrov, doctoriță; b. motto, ostrov, doctoriță; c. motto, ostrov, doctoriță; d. motto, ostrov, doctoriță.

18. **Cuvintele sunt corect accentuate pe prima silabă în seria:**

a. dihor, veveriță, pârghie;
b. discipol, calcul, trăsnet;
c. epocă, secondhand, uliu;
d. filtru, ferigă, simbol.

19. **Notează numărul silabei accentuate în următoarele nume proprii:**

Cuvânt	Numărul silabei accentuate	Cuvânt	Numărul silabei accentuate
Budapesta Copenhaga Cordoba Dobrogea (Turnul) Eiffel Etiopia Istanbul		Luxemburg Moldova Muntenegru Paraguay Peru Sarajevo Zagreb	

TRIFTONGUL = **o vocală + două semivocale** pronunțate în aceeași silabă

eu = conține triftongul „ieu”;
ei = conține triftongul „iei”.

Triftongul poate apărea și **între cuvinte cu cratimă, rostite împreună**:
i-au = diftongul „iau”

HIATUL = **2 vocale alăturate**, pronunțate în silabe diferite:

p**o-e**t; h**i-a**t; **a-u**r

Scanned with OKEN Scanner

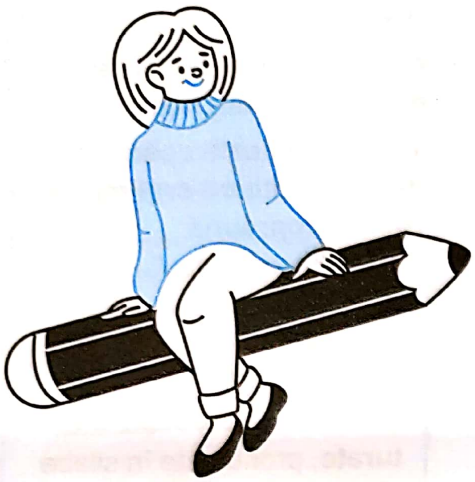

20. **Scrie câte un enunț cu forma corectă a următoarelor împrumuturi, transcrise de o bunicuță așa cum le-a auzit pronunțate la hipermarket:**

- Checiap: .....
- Cizcheic: .....
- Hamburgăr: .....
- Brocoli: .....
- Moțarela: .....
- Pița: .....
- Susi: .....
- Șprei: .....
- Țatichi: .....

21. **Încercuiește varianta corectă.**

Se pronunță corect, prin despărțire, toate cuvintele din seria:

a. arc-tic, a-u-di-en-ță, cuarț; b. ar-ctic, au-di-en-ță, cu-arț; c. ar-ctic, a-u-dien-ță, cuarț; d. arc-tic, au-dien-ță, cuarț.	a. deo-po-tri-vă, ex-cur-si-e, sau-nă; b. de-o-po-tri-vă, ex-cur-si-e, sa-u-nă; c. de-o-po-tri-vă, ex-cur-sie, sau-nă; d. deo-po-tri-vă, ex-cur-si-e, sa-u-nă.
a. ja-guar, fiind-că, func-ție; b. ja-gu-ar, fi-ind-că, func-ți-e; c. ja-guar, fi-ind-că, func-ți-e; d. ja-guar, fi-ind-că, func-ție.	a. mon-stru-os, scul-ptu-ră, vâr-stnic; b. mons-tru-os, scul-ptu-ră, vârs-tnic; c. mons-tru-os, sculp-tu-ră, vâr-stnic; d. mon-stru-os, sculp-tu-ră, vârst-nic.
a. deo-da-tă, pe-rioa-dă, pe-ruan; b. de-o-da-tă, pe-ri-oa-dă, pe-ru-an; c. deo-da-tă, pe-ri-oa-dă, pe-ru-an; d. de-o-da-tă, pe-ri-oa-dă, pe-ruan.	a. dea-su-pra, de-o-par-te, de-u-năzi; b. dea-su-pra, de-o-par-te, de-u-nă-zi; c. de-a-su-pra, de-o-par-te, de-u-năzi; d. dea-su-pra, deo-par-te, de-u-năzi.
a. co-a-for, e-u-ca-lipt, u-ri-aș; b. coa-for, eu-ca-lipt, u-riaș; c. co-a-for, e-u-ca-lipt, u-riaș; d. coa-for, e-u-ca-lipt, u-ri-aș.	a. ca-i-să, fer-mo-ar, func-ți-o-nar; b. cai-să, fer-moar, func-țio-nar; c. ca-i-să, fer-moar, func-ți-o-nar; d. cai-să, fer-mo-ar, func-țio-nar.
a. ge-o-gra-fi-e, a-us-pi-ciu, fu-moar; b. geo-gra-fi-e, aus-pi-ciu, fu-moar; c. geo-gra-fi-e, a-us-pi-ciu, fu-mo-ar; d. ge-o-gra-fi-e, a-us-pi-ci-u, fu-mo-ar.	a. ca-ni-on, cro-a-zi-e-ră, și-fo-ni-er; b. ca-ni-on, croa-zi-e-ră, și-fo-nier; c. ca-nion, croa-zi-e-ră, și-fo-ni-er; d. ca-nion, cro-a-zi-e-ră, și-fo-nier.

Scanned with OKEN Scanner

22. **Încercuiește varianta corectă de despărțire în silabe a fiecărui cuvânt de mai jos:**

a-cu-a-re-lă / a-cua-re-lă	e-xem-plar / ex-em-plar
a-us-cul-ta-ți-e / aus-cul-ta-ți-e	fi-as-co / fias-co
a-u-tum-nal / au-tum-nal	fi-i-că / fii-că
a-u-turi / au-turi	i-gu-a-nă / i-gua-nă
ba-i-ram / bai-ram	lăn-ci-er / lăn-cier
boj-de-u-că / boj-deu-că	le-an-dru / lean-dru
băr-bi-e-rit / bră-bie-rit	le-u-că / leu-că
bu-to-ni-e-ră / bu-to-nie-ră	lin-gu-al / lin-gual
câ-te-o-da-tă / câ-teo-da-tă	lin-gvist / ling-vist
cu-lo-ar / cu-loar	ma-ga-zi-o-ner / ma-ga-zio-ner
cru-ci-a-dă / cru-cia-dă	ma-u-so-leu / mau-so-leu
des-cu-a-ma / des-cua-ma	mi-jloc / mij-loc
de-ta-i-list / de-tai-list	o-pa-iț / o-paiț
ci-a-nu-ră / cia-nu-ră	pe-tro-li-er / pe-tro-lier
cro-a-sant / croa-sant	pi-u-ne-ză / piu-ne-ză

Ține minte!

Capcane:

1. Hiatul NU apare între o vocală și o semivocală: pa-ie (i = semivocală în diftongul „ie”, deci „a-i” nu este hiat);
2. Atenție la grupurile: *ce*, *ci*, *ge*, *gi*, *che*, *chi*, *ghe*, *ghi*: mer-gea – „e” NU este sunet => „ea” NU e diftong; a-du-ceai – „e” nu este sunet => apare doar diftongul „ai”.

23. **Rescrie corect bilețelul unui elev grăbit, evitând despărțirile interzise de la sfârșit de rând:**

Mamă, am primit de citit o schiță de I.L. Caragiale și un roman de M. Sadovea-nu, pe care nu le avem și cred că mi le-a cumpărat deja tata. Te rog să le cauți!

Al tău fiu iubi-tor, Andrei

Scanned with OKEN Scanner

III. Morfologia – Părțile de vorbire

Verbul

Verbul este partea de vorbire flexibilă care **constituie nucleul enunțului**.

1. Completează spațiile libere cu termeni selectați din lista de mai jos, pentru a reface expresiile și locuțiunile verbale:

fire, petic, baltă, oaie, grijă, joc, seamă

Dându-și ..... că și-a bătut ..... de proiectul primit și că a făcut-o de ....., Dan i-a promis colegului său că nu îl va mai lăsa ..... niciodată, cu condiția să nu își iasă din ..... și să își poarte de ..... unul altuia.

2. Scrie verbul dintre paranteze la forma cerută:

Când colegul tău îmi ..... (*a citi* – indicativ, perfect simplu) lista pe care noi ..... (*a voi* – indicativ, imperfect) să o ținem secretă, nu putui sta locului și ..... (*a veni* – indicativ, perfect simplu) să vă reamintesc că întreaga noastră echipă ..... (*a admite* – indicativ, mai-mult-ca-perfect) cu totul altceva.

3. Completează enunțurile cu forma verbală potrivită pentru fiecare context și construiește câte un enunț cu formele neselectate.

Unghia ei ..... și o doare.	a. s-a incarnat; b. s-a încarnat.
Patronul ..... tot capitalul în acțiuni.	a. a investit; b. a învestit.
Ana ..... tema pe caiet.	a. își înseamnă; b. își însemnează.
Profesorul ..... vioara elevului său.	a. acordă; b. acordează.
Protestatarii ..... contra tăierii masive a copacilor.	a. manifestă; b. manifestează.
Căpitanul ..... trupelor să se retragă.	a. reflectă; b. reflectează.
Scriitorul ..... asupra mesajului noii sale opere.	a. ordonă; b. ordonează.

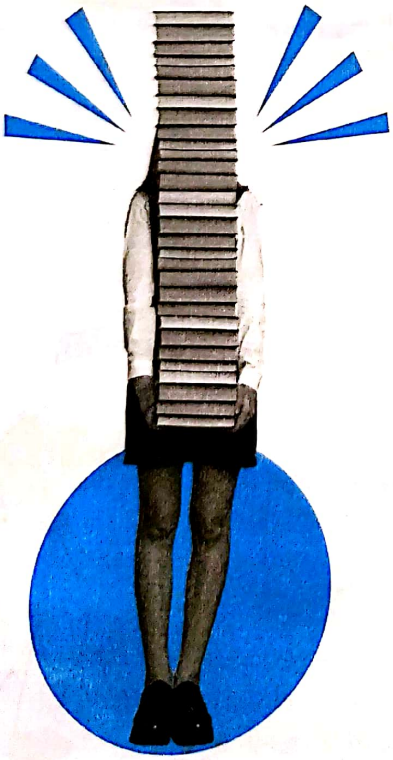

Scanned with OKEN Scanner

Se scriu cu un „i” la final:

Verbe la infinitiv	Verbe la indicativ, prezent, persoana a II-a, singular	Verbe la indicativ, viitor standard	Verbe la indicativ, perfect simplu, persoana a III-a, singular	Verbe la condițional-optativ	Verbe la imperativ, persoana a II-a, singular, formă afirmativă	Verbe la imperativ, persoana a II-a, singular, formă negativă
A ști *A citi* *A veni* *A zâmbi*	*(tu) afli* *(tu) sufli* *(tu) umbli* *(tu) intri*	*Voi ști* *Vei citi* *Va veni* *Vom zâmbi*	*(el, ea) citi* *(el, ea) veni*	*Aș citi* *Ai veni* *Ar ști* *Ați zâmbi*	*Zi!*	*Nu veni!* *Nu îndrăzni!* *Nu zâmbi!*

Se scriu cu doi „i” la final:

Verbe la infinitiv	Verbe la indicativ, prezent, persoana a II-a, singular	Verbe la indicativ, perfect simplu, persoana I, singular	Verbe la indicativ, perfect simplu, persoana a III-a, singular	Verbe la conjunctiv, persoana a II-a, singular
A înmii *A pustii* *A prii* *A se sfii*	*(tu) știi* *(tu) scrii* *(tu) ții* *(tu) vii*	*(eu) citii* *(eu) venii*	*(el, ea) înmii* *(el, ea) pustii* *(el, ea) se sfii*	*Să știi* *Să scrii* *Să ții* *Să vii*

Se scriu cu trei „i” la final:

Verbe la indicativ, perfect simplu, persoana I, singular
(eu) înmiii *(eu) pustiii* *(eu) mă sfiii*

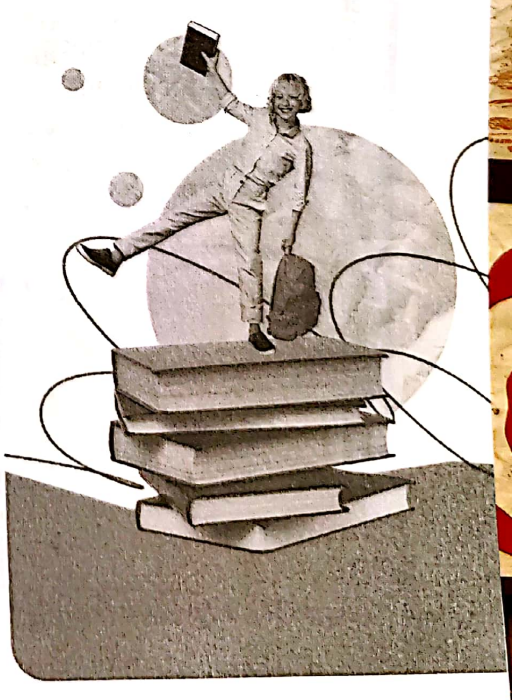

4. Taie cu o linie formele verbale greșite din enunțurile următoare:

- Mâine, la ora de chimie, colegul meu **va tace/va tăcea**, deoarece nu a prea învățat.
- Bătrânul **sughite/sughiță** continuu când are emoții.
- Mama și-ar dori **să aibe/să aibă** mai mult timp liber.
- **Nu fi/nu fii** insensibil în fața necazului altora!
- Nu pot **să întârzii/să întârziu** prea mult cu predarea proiectului.
- Turistul **contemplă/contemplează** frumusețea parcului vizitat.
- Regii **se succed/se succedă** la tron în funcție de vârstă.
- Tata **suferă/sufere** la fiecare înfrângere a echipei adverse.
- Bunicul **lucră/lucrează** în grădină de dimineața până seara.

Scanned with OKEN Scanner

5. **Rescrie enunțurile, corectând formele verbale greșite:**

- L-am prins scriându-și tema de la colegul de bancă.
- Am creeat acest site pentru pasionații de artă orientală.
- Ne mai făcând parte din echipă, a suferit nespus.
- Urechiându-l pe nepot, bunicul și-a arătat intransigența.
- Dorea ași face noi prieteni.
- Dânduse jos din taxi, a călcat într-o baltă.

6. **Sunt corecte toate formele de infinitiv ale verbelor din seria:**

a. a încape, a bate;
b. a prevede, a făcea;
c. a pare, a umplea;
d. a plăcea, a prevedea.

7. **Seria care cuprinde verbe cu variante libere, acceptate de DOOM3, este:**

a. bombăne/bombănește;
b. perturbă/perturbează;
c. precedă/precedează;
d. tăinuie/tăinuiește.

8. **Marchează „X" în tabel, în dreptul fiecărui enunț, pentru a stabili dacă este corect sau incorect.**

	C	I
În ziua de azi nu se merită să colecționezi monede vechi.		
Mama mi-a adus înghețata care mi-o place mai mult.		
Tu chiar nu făcusei tema de ieri?		
Ce-i veni lui Dan să te jignească?		
Mai serviți un fursec, vă rog!		
Lasă-mă să continuu să visez!		

Ține minte!

NU sunt acceptate formele de limbă vorbită precum:

*mi-ar place *mi-o place
*mi-ar pare *se merită
*mă risc

9. **Rescrie textul, trecând verbele de la perfect compus la perfect simplu:**

Un fulg mare venea spre fereastră. Mi-am scos mâna pe fereastruică și am pus-o sub fulgul de nea. Fulgul s-a așezat ușor în palma mea. Cât era de alb și de curat!

10. **Rescrie textul următor, reprezentând mesajul lăsat de un copil grăbit mamei sale, corectând greșelile:**

Mami,

Să știi că azi voi venii cu întârziere, deoarece profesorul de istorie ne-a creeat un grup de pregătire pentru olimpiadă și vroiam să rămân și eu la prima întâlnire.

Scanned with OKEN Scanner

Atenție la ortografia verbului *a fi*:

Verb la infinitiv	Verbe la imperativ, persoana II, singular, formă afirmativă	Verbe la imperativ, persoana II, singular, formă negativă	Verbe la conjunctiv, persoana II, singular, formă afirmativă/ negativă	Verbe auxiliar în structura modurilor și a timpurilor compuse
A fi	*(tu) fii (bun)!*	*(tu) nu fi (rău)!*	*Să fii (bun)* *Să nu fii (rău)*	*Aș fi mers* *Să fi mers* *Voi fi mers* *A fi mers*

Substantivul și articolul

1. Alege forma/formele corectă/e de plural a/ale substantivului:

a. așezăminte/așezăminturi;
b. tuneluri/tunele;
c. salate/salăți;
d. rogojini/rogojine;
e. chibrituri/chibrite.

2. Rescrie enunțurile, corectând formele greșite de genitiv-dativ ale substantivelor articulate hotărât.

a. Coaja ouălor/ouălelor este fragilă.
b. I-am spus colegei/colegii celei aflate.
c. Gulerul cămășii/cămașei s-a șifonat.
d. Din cauza vinii/vinei s-a emoționat.
e. S-a bucurat pentru reușita sorei/surorii sale.

3. Alege forma corectă de nominativ-acuzativ a substantivelor din propozițiile următoare:

a. Am găsit un cuvânt-cheie/cuvânt cheie în text.
b. Mergem la Cluj Napoca/Cluj-Napoca.
c. Atenție la pioneza/piuneza de pe jos!
d. Vă doresc doar succese/succesuri!

4. Marchează „X" în tabel, în dreptul fiecărui enunț, pentru a stabili valoarea de adevăr din perspectiva normei referitoare la substantiv.

	A	F
Am băut două pahare de **lapte**.		
În zonă s-au construit două **complexe** rezidențiale.		
Copii vecinilor pleacă la școală.		

Substantivul este o parte de vorbire flexibilă, ale cărei forme se modifică în funcție de **număr**, **caz** și **determinare** (articulare). El reprezintă o clasă lexico-gramaticală care alcătuiește aproximativ 50% din vocabularul limbii române.

Există **dublete de substantive** precum *colind*/colindă, *basc*/bască (cu sens de beretă), *bocanc*/bocancă, *sandal*/sandală, *direcție*/direcțiune.

Doar formele cu font Italic, în exemplele date, sunt corecte.

Substantivele defective de număr pot avea doar singular (*unt, miere, ulei, aur*) sau doar plural (*ochelari, icre, câlți*).

Substantivele care denumesc **materia nediferențiată** (care nu poate fi împărțită în cantități), se numesc **masive** (*apă, nisip, ulei, fier, smântână, zahăr* etc.).

Există substantive pentru care norma actuală **acceptă două forme de plural**, cu preferință pentru una dintre ele, indicată prima în dicționar, de exemplu: *căpșuni/căpșune*, *cireșe/cireși*, *coperte/coperți*, *niveluri/nivele*.

În caz de ezitare, este important să se consulte DOOM3.

Scanned with OKEN Scanner

Substantivele colective exprimă ideea de **pluralitate** de obiecte identice, deși au, gramatical, numărul singular, de exemplu:

- *armată, buchet, cler, public, duzină, pereche, grămadă, mulțime, maldăr, morman, formație, stivă, cireadă, pâlc, stol, ciorchine, elită, mușuroi etc.*

Ține minte!

- Pentru unele substantive recent intrate în limbă, stabilirea formei corecte de plural poate fi dificilă. Cuvintele care se termină în sunete familiare limbii române sunt adaptate la modelele flexionare specifice limbii, astfel:
  - *manageri, dealeri, itemi, itemuri, trenduri, lookuri, gadgeturi, staruri etc.*
- **Desinența de plural** se atașează prin cratimă în cazul cuvintelor dificil de flexionat (x-uri, e-uri), al substantivelor la care există diferențe între forma scrisă și cea pronunțată (*show-uri*) sau al celor care se termină într-un mod atipic pentru grafia limbii române (*software-uri, party-uri, smartphone-uri*).

Ți-ai cumpărat un maieu?		
Îți place să oferi like-uri?		
Am de scris două **esee**.		
Pe munte au văzut o **floare-de-colț**.		
Ai niște **monezi**?		

5. Scrie substantivul dintre paranteze la forma cerută:

Rezultatele ..... (*elev* – plural, G, atribut substantival genitival) sunt mulțumitoare.

Le-am oferit ..... (*profesor* – D, complement indirect) o scrisoare de mulțumire.

Premiul a fost câștigat de ..... (*echipă* – Ac, complement de agent) clasei noastre.

Am ajuns la discuția despre ..... (*viitor* – Ac, complement prepozițional) nostru.

..... (*Școală* – N, subiect) este centrul educației.

Florile ..... (*culoare* – Ac, atribut substantival prepozițional) roșie sunt frumoase.

Cartea este despre ..... (*copil* – plural Ac, nume predicativ).

Oamenii ..... (*sat* – G, atribut substantival genitival) au plecat la muncă.

El se gândește la ..... (*vacanță* – Ac, complement prepozițional) de vară.

..... (*Prieten* – V, fără funcție sintactică), ești gata de drum?

6. Taie cu o linie substantivele scrise greșit din enunțurile următoare:

- Frumoas-o/Frumoaso, hai în oraș!
- Mergi la serviciu/servici dimineață.
- Mama mi-a făcut niște găluște/găluști gustoase.
- Mai faci o genoflexiune/genuflexiune și pleci de la sală.
- La vară mergem la mai multe festivale/festivaluri.
- Vreau un foitaj/foietaj cu mere!
- Ce frumoase curcubee/curcubeie am văzut ieri!
- Am primit un feed-back/feedback de la școală.

7. Sunt corecte toate formele substantivelor din seria:

a. corijent/corigent, filoloagă/filologă, filozofie/filosofie, disertație/disertație;

b. carnavaluri/carnavale, cireșe/cireși, aragaze/aragazuri, colinde/colinzi;

c. albușe/albușuri, acțibild/abțibild, penalti/penalty, Paște/Pași.

Scanned with OKEN Scanner

8. **Alcătuiește enunțuri care să respecte cerințele:**

a. un enunț asertiv cu un substantiv defectiv de plural în cazul genitiv;

.....

b. un enunț interogativ cu o locuțiune substantivală în cazul nominativ;

.....

c. un enunț exclamativ cu un substantiv articulat nehotărât, cu funcția sintactică de complement direct;

.....

d. un enunț imperativ cu un substantiv format prin conversiune dintr-un adverb de mod;

.....

e. un enunț asertiv cu un substantiv în cazul dativ care să aibă regent o interjecție;

.....

f. un enunț asertiv cu un substantiv precedat de o prepoziție formată prin conversiune dintr-un substantiv.

.....

Pronumele

1. **Completează spațiile libere cu formele pronumelui relativ *care* la genitiv.**

a. De ziua lui, copilul a primit un joc ..... consolă avea manete fosforescente.

b. Mama i-a apreciat mereu pe bunicii ..... nepoți sunt bine educați.

c. Admirăm apusul ..... culori ne încântă întotdeauna.

d. Femeia a fost izbită de un miros ..... intensitate a năucit-o.

e. Nu ne place deloc de acele fete ..... comportament este indezirabil.

f. Mă pregătesc pentru o petrecere ..... dată am aflat-o abia ieri.

g. În parcare am văzut bicicletele ..... roți erau sparte.

h. Muzeul a expus niște tablouri ..... valoare este inestimabilă.

2. **Scrie pe spațiile libere formele corecte ale adjectivului pronominal de întărire.**

a. Concertul a început după ce dirijorul ..... le-a dat interpreților partiturile.

b. Suntem prietene, dar nici noi ..... nu înțelegem de ce nu participă ea ..... la bal.

c. Actele au fost înmânate ..... secretarei.

Pronumele este partea de vorbire flexibilă ce **ține locul substantivului**, reluându-l sau înlocuindu-l în enunț, având astfel rol anaforic.

Pronumele relative au forme comune cu ale **interogativului** (*care, cine, ce, cât, câtă, câți, câte, al câtelea, a câta*), la care se adaugă:

- pronumele relativ compus *ceea ce*, cu valoare neutră: *A obținut ceea ce a dorit.*
- pronumele relativ popular *de*, echivalent al lui *care*, având ca antecedent un substantiv din regentă:

Cartea de-mi place e pe noptieră.

Adjectivul pronominal de întărire însoțește un substantiv sau un pronume și **precizează prin insistență persoana la care se referă.**

- forma *însele* este obligatoriu postpusă în toate situațiile: *ele însele, doamnele însele*, nu **însele ele*.

Scanned with OKEN Scanner

d. Fetelor, să știți că v-am recomandat pe voi ..... pentru rolurile principale!

e. De când se ocupă cu organizarea excursiei părinții tăi .....

f. Andrei, tu ..... nu ai fost prezent la oră, de ce susții că mie ....., colega ta de clasă, mi s-a pus absență?

3. Completează enunțurile de mai jos cu forma potrivită pentru fiecare context și construiește câte un enunț cu formele neselectate.

Copiii nu se înțeleg defel cu ..... care îi dojenesc.	a. aceea; b. aceia.
Numele băiatului ..... este greu de pronunțat.	a. acela; b. aceluia.
Dintre telefoanele expuse, nu mi-am ales	a. nici unul; b. niciunul.
Pantofii aceștia ..... de aici și du-i-i bunicului tău!	a. i-ai; b. ia-i.
La film am zărit-o pe ..... zicea că te cunoaște.	a. cea ce; b. ceea ce.
Oare colegii nu ..... ajuta pe Dan la proba teoretică?	a. lor; b. l-or.
Știe toată lumea că cele mai bune glume sunt	a. a mele; b. ale mele.

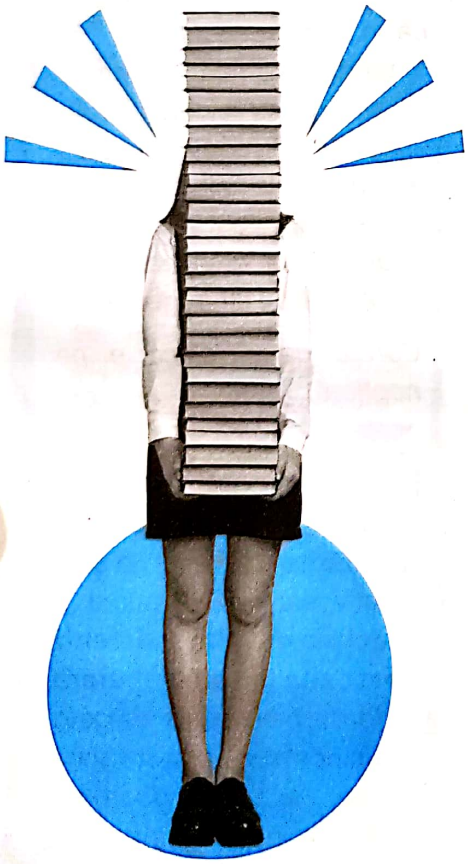

4. Taie cu o linie formele greșite din enunțurile următoare:

- Bunicii **noștri/noștrii** sunt originari din Oltenia.
- Nu **mi-e/mie** familiară cartea **care/pe care** ai menționat-o adineaori.
- Îmi voi aduce colecția la școală, **aduce-ți-o/aduceți-o** și voi pe a voastră!
- Nu arunca morcovii, **dă-i/dă-i-i** mai bine iepurelui!
- Am fost cu fratele meu la film și **amândorura/amândurora** ni s-a părut grozav.

Scanned with OKEN Scanner

- Văzutu-l-ai/Văzutu-la-i pe antrenorul echipei adverse?
- Ce știi/ți-i și cu inteligența artificială în zilele noastre!
- Dacă l-i/li vedea pe unchiul tău, să-i/săi spui că frații să-i/săi vin în vizită.
- Unu/unul dintre alpiniști sau altul contează pe sprijinul vostru pentru a escalada muntele.

5. Rescrie enunțurile, corectând pronumele și adjectivele pronominale greșite:

- Îmi place mai mult culoarea bluzei cealalte.
- Excelența-sa va face o vizită în țara vecină.
- I-am șoptit fetei aceia că are bluza șifonată.
- Ceilanți sunt mai pregătiți pentru test decât voi.
- În vacanță, nimenea nu m-a deranjat când citeam.
- Înșiși bunicile noastre recunosc că suntem cam răsfățați.
- Aceeași fete trec adesea prin dreptul geamului de la bucătărie.
- Frații voștrii au ajuns oameni de vază ai comunității.

6. Sunt corecte toate formele pronumelui de politețe din seria:

a. Excelența Sa, domniile-voastre;
b. Domniia Ta, mătăluță;
c. Domnia-Voastră, dânsul;
d. Dânșii, Majestatea-sa.

7. Alege seria în care toate pronumele sunt utilizate corect.

a. Când li vedea, să-i spui să mă viziteze.	a. Ceea ce mă supără este că niciunul nu este atent.
b. Când li-i vedea, să-i spui să mă viziteze.	b. Cea ce mă supără este că niciunul nu este atent.
c. Când li vedea, săi spui să mă viziteze.	c. Ceia ce mă supără este că nici unul nu este atent.

8. Alege seria în care cuvântul *cel* este pronume.

a. A trecut pe la bunici și nepotul cel mic.
b. Bunicii îl iubesc cel mai mult pe acest nepot.
c. Cel care îi vizitează este nepotul lor preferat.

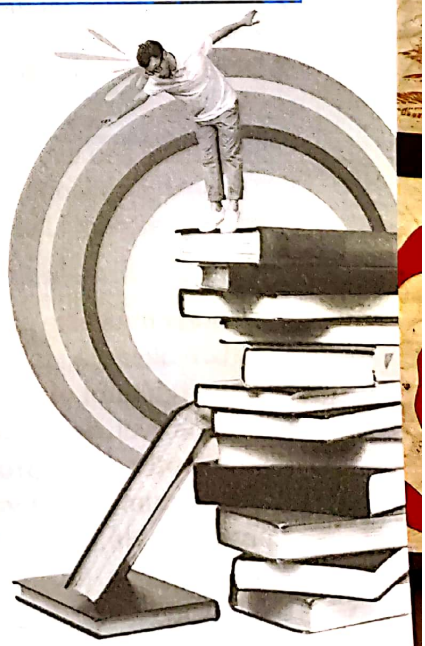

9. Alege seria în care cuvântul *niște* este adjectiv pronominal.

a. M-am întâlnit cu niște colege din clasele primare.
b. Te rog să mai adaugi niște miere în limonadă!
c. Am mâncat pizza cu șuncă, brânză și niște boabe de porumb.

10. Alege seria în care *ce* este pronume relativ.

a. Ce mâncare faci în dimineața aceasta?
b. Ce vreme frumoasă este astăzi!
c. Nu știe exact ce va face astăzi.

Scanned with OKEN Scanner

11. Explică sensul pe care îl are fiecare enunț în funcție de prezența sau de absența pronumelui:

☞ Ștergeți ultimul rând de pe foaie!

.....

☞ Șterge-ți ultimul rând de pe foaie!

.....

12. Marchează „X" în tabel, în dreptul fiecărui enunț, pentru a stabili valoarea de adevăr

	A	F
Pronumele negativ *nimic* este invariabil.		
Pronumele posesiv *ai noștri* nu poate deveni adjectiv pronominal.		
Formele pronumelui demonstrativ *ăla, ăsta, ăia* nu sunt acceptate în limba standard.		
Pronumele *fiecare* se poate asocia cu un verb la singular sau la plural.		
Nu știu care poate fi o locuțiune pronominală sau o parte dintr-un enunț.		
Pronumelui relativ *cine* îi corespunde forma de dativ *cui*.		

Atunci când are funcția de subiect, pronumele **nimeni/nimic** determină folosirea verbului la **persoana a III-a singular**, chiar dacă, în context, poate face referire la mai multe persoane.

Corect

✓ *Nimeni și nimic nu mă poate opri.*

✓ *Nimeni dintre ei n-a răspuns.*

Greșit

X *Nimeni și nimic nu mă pot opri.*

X *Nimeni dintre ei n-au răspuns.*

13. Rescrie textul, corectând greșelile de utilizare a pronumelor și a adjectivelor pronominale:

D-voastră. cum va-ți gândit să acționați în privința aceleași situații care am avut-o și noi? Recunoaștem că ni-am pus problema să renunțăm, dar nici o altă echipă nu a vrut să preia tot cea făcut alcineva înainte, prin urmare am continuat proiectul al cărei finalizare ne presează atâta.

Adjectivul

Adjectivul este partea de vorbire flexibilă care **arată însușirea unui obiect**.

Adjectivul **determină un substantiv, un pronume** sau **un numeral cu valoare pronominală**, cu care se acordă în gen, număr și caz.

1. Completează spațiile libere cu adjectivele cerute în paranteze.

a. Primăvara, soarele ..... (adjectiv format prin derivare parasintetică de la verbul *a luci)* ne mângâie cu blândețe.

b. Văd coșurile ..... (adjectiv format prin conversiune din verbul la gerunziu *fumegând*).

c. Am cumpărat o fustă ..... (adjectiv invariabil, la alegere).

Scanned with OKEN Scanner

d. ..... (adjectivul *harnic* la gradul superlativ relativ de superioritate, plural) elevi se bucură de rezultate excepționale la examene.
e. Clădirea ..... (adjectiv fără grad de comparație, la alegere) din fața școlii e aproape gata.
f. Cartea ..... (adjectiv provenit din verb la participiu de la *a citi*) de toți elevii este *Minunea*.

2. Completează enunțurile de mai jos cu forma potrivită pentru fiecare context și construiește câte un enunț cu formele neselectate.

Ziua ..... a fost minunată.	a. trecută; b. trecut.
..... vorbe frumoase trebuie spuse mai des.	a. asemenea (prepoziție); b. asemenea (adjectiv).
Am prieteni ..... de buni încât ar face orice pentru mine.	a. așa (adjectiv); b. așa (adverb).
Pe ..... cer nu se vede niciun nor.	a. albastrul (adjectiv); b. albastrul (substantiv).
Omul ..... se cunoaște după fire.	a. cum se cade; b. cumsecade.
Le-am întâlnit pe ..... mele prietene.	a. dragile; b. dragele.
El este ..... pentru vârsta sa.	a. bine-crescut (adjectiv cu sens de „cuviincios”); b. bine crescut (adverb + adjectiv cu sens de „dezvoltat bine”).

3. Rescrie enunțurile, corectând adjectivele folosite greșit:

- Culoarea roză este preferata mea.
- Comportamentul copilăreşte nu este potrivit când ești adult.
- Albăstrii ochi sunt grozavi.
- Vorbim cu proprii copii.
- Chipul colegului tău mi se pare familial, îl cunosc de undeva.
- Grijulile bunici sunt atente cu nepoțeii lor.
- Copiilor hazliii le plac glumele.
- Plopilor cei înalți li se văd vârfurile.

Vom spune:
- Ecaterinei cea Mare, nu *Ecaterinei celei Mari;
- Sfântului Ioan cel Nou de la Suceava, nu *Sfântului Ioan celui Nou de la Suceava.

4. Sunt corecte toate formele adjectivelor din seria:

a. copiilor celor înalți, argintiii cercei;
b. vorbim frumos, copilul cel neastâmpărat;
c. dragele mele fete, doamne durduliii;
d. copac rămuros, merge târâș.

Scanned with OKEN Scanner

Adjectivul poate prelua **articolul hotărât** de la substantivul determinat atunci când îl precedă.

Atunci când determină un substantiv pe care îl precedă, adjectivul poate fi însoțit de **articolul demonstrativ** *cel*, *cea*, *cei*, *cele*.

5. Alege seria în care toate adjectivele sunt utilizate corect.

a. Pustiii munți se vedeau în zare. b. Pustiii munții se vedeau în zare. c. Pustii munți se vedeau în zare.	a. Îi explic elevului cel atent. b. Îi explic elevului celui atent. c. Îi explic la elevul cel atent.

6. Alege seria în care *cel* este articol demonstrativ.

a. Ștefan cel Mare a fost un domnitor al Moldovei.
b. Cel copil e fratele meu.
c. Cel de-l vezi e colegul meu.

7. Marchează „X" în tabel, în dreptul fiecărui enunț, pentru a stabili valoarea de adevăr.

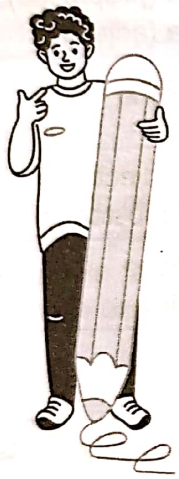

	A	F
Adjectivul *superior* are grade de comparație.		
Adjectivul *bleu* este invariabil.		
Forma *nou-născut* este locuțiune adjectivală.		
Adjectivul *rarisim* este un mijloc expresiv de redare a superlativului absolut de superioritate.		
Adjectivul din enunțul: *Fata a devenit mai atentă.* are funcția sintactică de circumstanțial de mod.		
Un enunț negativ în care adjectivul *mic* poate fi nume predicativ este: *Inelul este mic.*		

Gradele de comparație:

- pozitiv: *Eva este o fată **înaltă**.*
- comparativ de inegalitate:
  - de superioritate: *Crina este **mai înaltă** decât colega ei.*
  - de inferioritate: *Carla e **mai puțin înaltă** decât Ioana.*
- comparativ de egalitate: *Gina e **la fel de înaltă** ca prietena ei.*
- superlativ relativ de superioritate: *Irina este **cea mai înaltă** dintre fetele de la cor.*
- superlativ relativ de inferioritate: *Gabriela este **cea mai puțin înaltă** dintre noi.*
- superlativ absolut de superioritate: *Raluca este **foarte înaltă**.*
- superlativ absolut de inferioritate: *Romina este **foarte puțin înaltă**.*

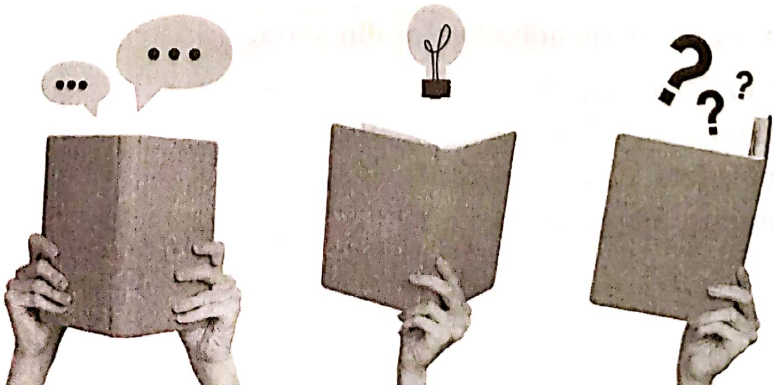

Scanned with OKEN Scanner

Numeralul

1. Completează spațiile libere, selectând forma corectă a numeralelor, dintre variantele oferite între paranteze.

a. Eu sunt ..... (al optulea/al optălea/al optelea) în catalog.
b. Azi veți citi ..... (șasezeci/șaizeci) de pagini din cartea pe care o citește acum întreaga clasă.
c. În excursie vom merge ..... (optisprezece/optsprezece) colegi.
d. M-am înscris la o competiție de dans, sunt ..... (al două sutălea/al două sutelea).
e. Fratele meu va intra anul acesta în clasa ...../..... (întâi/întâia/a întâia) și este foarte bucuros.
f. Jocul pe care îl dorești de la Moș Crăciun costă .... (douăsprezece mii/doisprezece mii) de lei.
g. Mama mea s-a născut în ...../..... (douăzeci și doi/douăzeci și două/douăzeci și doilea) martie.
h. Azi vom citi poezii scrise în ...../...../...../..... (secolul al XXI-lea/secolul XXI/secolul 21/secolul al 21-lea).

Numeralul este o parte de vorbire care exprimă:
- **un număr exact**, în sens aritmetic (*unu, zece, douăzeci și unu, o sută doi*);
- **ordinea obiectelor** într-o succesiune (*primul, al treilea, al o sutălea, al trei miilea*).

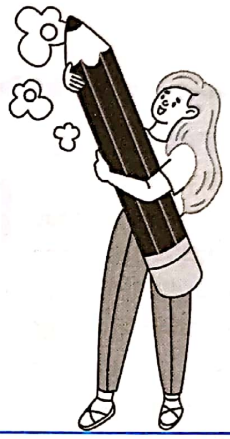

2. Scrie în dreptul enunțurilor din prima coloană litera corespunzătoare din a doua coloană potrivită pentru fiecare context. Cuvântul *o* este:

1. Am văzut-*o* pe colega ta la școală.	a. numeral cardinal cu valoare adjectivală;
2. Am cumpărat *o* pâine și două legături de ridichi.	b. clitic pronominal personal;
3. Mă îndrept înspre *o* piață ca să fac cumpărături.	c. formant invariabil în structura viitorului popular de limbă vorbită;
4. *O* fată citește, alte fete rezolvă exerciții.	d. articol nehotărât;
5. *O*, ce frumoasă vreme!	e. adjectiv pronominal nehotărât;
6. *O* să plouă toată săptămâna viitoare.	f. interjecție.

3. Construiește enunțuri care să respecte următoarele cerințe:

a. Un enunț exclamativ în care numeralul cardinal *douăzeci și doi* să aibă valoare adjectivală și să fie în cazul acuzativ.
.....
b. Un enunț asertiv cu numeralul ordinal *primul* cu valoare pronominală și cu funcția sintactică de complement de agent.
.....
c. Un enunț negativ cu un numeral cardinal compus, cu valoare substantivală.
.....
d. Un enunț interogativ în care numeralul cardinal *un* să fie folosit cu valoare adjectivală și să aibă funcția sintactică de atribut adjectival.
.....
e. Un enunț asertiv cu un numeral ordinal cu valoare pronominală care să aibă funcția sintactică de circumstanțial de scop.
.....

Scanned with OKEN Scanner

Atenție!
Forme greșite:
X *al optălea/al optelea*
X *cinsprezece/cinsprăzece*
X *șaptisprezece*
X *optisprezece*
X *cinzeci*
X *șasezeci*
X *al zecilea*
X *al cincelea*

Atenție!
Forme greșite:
X *al o sutelea*
X *al o miilea*
X *al două sutălea*
X *al două mielea*
X *a o sutea*
X *a două sutea*
X *a o miia*
X *a două miia*

4. **Rescrie enunțurile, corectând greșelile de orice fel.**

- Ea este mama la doi copiii.
- Plecasem de acasă la ora doișpe și ajunserăm la ora șasesprezece la destinație.
- Stau în banca al patrulea de la fereastră.
- Cărțile alor doi elevi sau rupt și lea căzut copertele.
- Radicalul la nouă este trei.
- Câțiva zeci de oameni s-au adunat să protesteze.

5. **Se dau următoarele titluri de cărți:**

a. *O sută de ani de singurătate* – Gabriel García Márquez;
b. *1984* – George Orwell;
c. *Fahrenheit 451* – Ray Bradbury;
d. *Cei trei muschetari* – Alexandre Dumas;
e. *Doi pe o bancă* – Aleksandr Gelman;
f. *Elevul Dima dintr-a șaptea* – Mihail Drumeș;
g. *Treisprezece motive* – Jay Asher;
h. *Cele cinci limbaje ale iubirii* – Gary Chapman;
i. *Cinci săptămâni în balon* – Jules Verne;
j. *Șapte ani în Tibet* – Heinrich Harrer.

Transcrie:

a. Un titlu care să conțină un numeral cardinal cu valoare substantivală.
b. Un titlu care să conțină un numeral cardinal cu valoare pronominală.
c. Un titlu care să conțină un numeral cardinal cu valoare adjectivală.

6. **Marchează „X” în tabel, în dreptul fiecărui enunț, pentru a stabili valoarea de adevăr.**

	A	F
Numeralul *douăzeci și două de* este numeral cardinal care are valoare adjectivală.		
Cuvântul *zecele* din enunțul *Zecele luat m-a bucurat.* este numeral cardinal cu valoare substantivală.		
Cuvântul *o* este numeral ordinal în enunțul: *Trei fete se plimbă pe când o alta învață.*		
În enunțul *Examenul se va da în sala trei.*, numeralul folosit este cardinal cu valoare substantivală.		
Cuvintele *zeci, sute, mii, milioane, miliarde* sunt substantive, nu numerale cardinale simple.		
Sunt corecte ambele forme: *întruna* și *într-una*, dar folosite în contexte diferite.		

Scanned with OKEN Scanner

Scanned with OKEN Scanner

Ține minte!

Corect	Greșit
✓ *două sute de lei*	X *doi sute de lei*
✓ *douăsprezece mii de elefanți*	X *doisprezece mii de elefanți*
✓ *treizeci și una de mii de oameni*	X *treizeci și unu de mii de oameni*
✓ *treizeci și două de mii de oameni*	X *treizeci și doi de mii de oameni*
✓ *șapte sute douăsprezece milioane de lei*	X *șapte sute doisprezece milioane de lei*

Adina Dragomirescu (coord.), *Gramatica limbii române pentru elevi și profesori. Sinteze și exerciții*, București, Corint Educațional, 2022, p. 155.*

Adverbul

1. Completează spațiile libere, selectând forma corectă a adverbului sau a locuțiunii adverbiale, dintre variantele oferite între paranteze.

a. Am auzit că în Anglia, ... (demult/de mult), domnițele purtau rochii foarte grele.
b. Pasionații de artă ar fi dorit să rămână ..... (umpic/un pic) mai mult în fața tabloului.
c. Îi dorim multă sănătate, ... (de asemeni/de asemenea/deasemenea) și ție!
d. Nu era bun la matematică, ... (de altfel/dealtfel) participa la alte olimpiade.
e. Poștașul nu a găsit destinatarul, așa că va încerca livrarea scrisorii ..... (din nou/dinou).
f. Andrei era un fotbalist excelent, ... (de fapt/defapt) era cel mai bun din echipă.
g. Penarul avea, ... (de sigur/desigur), un design asortat cu ghiozdanul fetei.
h. Nu l-am mai găsit pe tata la birou, deoarece ..... (dese ori/deseori) pleacă pe teren.

Adverbul este o parte de vorbire neflexibilă, prin urmare **nu își schimbă forma** în cursul comunicării. El determină verbul, adjectivul sau adverbul.

2. Completează enunțurile de mai jos cu formele potrivite pentru fiecare context și construiește câte un enunț cu formele neselectate.

Copiii au pus ..... jocul și s-au apucat de lecții.	a. deoparte; b. de o parte.
Problema aceea se rezolva ..... față de cum știam noi.	a. altfel; b. alt fel.
Bunica nu l-a pedepsit ..... pe nepoțel.	a. niciodată; b. nici o dată.

* Pastilele de teorie din auxiliarul de față au fost preluate, cu adaptări minore, din lucrarea menționată în bibliografie (*N. red.*).

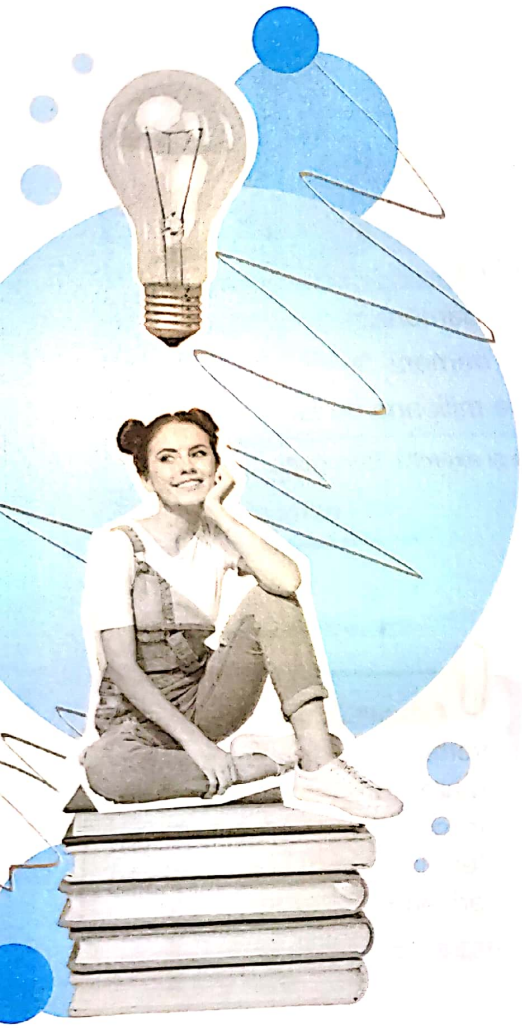

Băiatul ..... gustase până atunci înghețată de ciocolată.	a. numai; b. nu mai.
Dan merge la carting ori azi, ... aveți voi chef.	a. oricând; b. ori când.
Am constatat că nu îmi place ..... gustul ghimbirului.	a. defel; b. de fel.
Știe toată lumea ..... începe sezonul reducerilor de iarnă.	a. cândva; b. când va.

3. Asociază locuțiunile adverbiale din coloana din stânga cu sinonimele potrivite, selectate din coloana din dreapta:

..... fără îndoială;
..... din când în când;
..... la paștele cailor;
..... de-a pururea;
..... într-adins;
..... cu neputință;
..... pe vremuri;
..... cu precădere.

1. mereu;
2. îndeosebi;
3. sporadic;
4. odinioară;
5. niciodată;
6. desigur;
7. imposibil;
8. intenționat.

4. Rescrie enunțurile, corectând greșelile de utilizare a adverbelor.

- Dacă mă întrebi pe mine, mai aș sta la petrecere.
  .....
- Elevii au intrat în curtea școlii prin porțile largi deschise.
  .....
- Elena era cea mai bine pregătită pentru testul de astăzi.
  .....
- Orcât m-aș strădui, nu reușesc să memorez poezia.
  .....
- Coechipierii tăi erau puțini mai palizi decât tine la final de meci.
  .....
- În vacanța de vară vom rămâne maxim trei zile în câte un oraș.
  .....
- Tot aș gusta din asemenea prăjituri cu gust de vanilie.
  .....
- Din câte se poate vedea, cam ai supărat-o pe mama.
  .....

5. Sunt formate prin derivare toate adverbele din seria:

a. bărbește, înăuntru, alături;
b. vulturește, târâș, grăpiș;
c. negreșit, departe, deopotrivă;
d. cândva, oriunde, uneori.

Unele adverbe sunt doar **mărci gramaticale**, ele fiind folosite pentru formarea gradelor de comparație (*foarte, mai, puțin*) sau fiind utilizate pentru obținerea formei negative a verbului (adverbul *nu*).

Scanned with OKEN Scanner

6. **Sunt formate prin compunere toate adverbele din seria:**

a. acasă, alene, degeaba;
b. astfel, degrabă, românește;
c. ulterior, departe, înăuntru;
d. undeva, oricând, realmente.

7. **Superlativul relativ al adverbului este corect utilizat în seria:**

a. Eclipsele de soare sunt cel mai des vizibile în zilele însorite.
b. Globurile pictate de voi au fost cele mai bine vândute.
c. Cei mai simplu de prins sunt peștii de apă sărată.

8. **Cuvântul *încet* este adverb în enunțul din seria:**

a. Tonul încet al glasului său ajungea până la noi.
b. Mașina se apropia încet de trotuar.
c. Marius era un încet și jumătate în rezolvarea sarcinilor.

9. **Există o locuțiune adverbială în seria:**

a. În jurul porumbeilor roiau cete de copii.
b. În preajma fântânilor se aflau mulți porumbei.
c. În preajmă se găsea un parc cu fântâni arteziene.

10. **Explică sensul pe care îl au cuvintele subliniate în fiecare enunț, precizând și valoarea lor morfologică:**

☞ Îmi place la nebunie ultima melodie a formației tale preferate.

.....

☞ Ajuns la nebunie, pacientului i se administrează tratament adecvat.

.....

11. **Marchează „X” în tabel, în dreptul fiecărui enunț, pentru a stabili valoarea de adevăr.**

	A	F
Pe dinafară este o locuțiune adverbială scrisă corect.		
Cuvântul *iarna* poate avea valoare morfologică de adverb.		
Adverbele își schimbă forma în funcție de caz.		
Maxim este adjectiv, iar *maximum* este adverb.		
Adverbul *ca* poate fi înlocuit cu sintagma *în calitate de*.		
Este corectă utilizarea adverbului în enunțul: *Este deschis non-stop*.		

Ține minte!

➤ *Puțin* poate fi atât marcă gramaticală utilizată la formarea gradului de comparație, cât și adverb de mod.

➤ Adverbele relative **trec în clasa conjuncțiilor** atunci când își pierd sensul:

➤ ***Cum** nu terminase de citit, a ales să nu ne însoțească.* (*cum = deoarece*, deci este conjuncție)

➤ ***Unde** nu a înțeles sensul cuvintelor tale, s-a supărat.* (*unde = întrucât*, deci este conjuncție)

➤ *Aidoma*, *contrar*, *potrivit*, *conform*, *asemenea* sunt **adverbe** care impun cazul dativ substantivului sau pronumelui subordonat.

În uzul actual al limbii vorbite, unele prepoziții sunt utilizate ca adverbe.

➤ Totuși, acesta nu este un mod de exprimare acceptat de limba standard, deși este folosit în registrul familiar: **Vorbim* **după**.

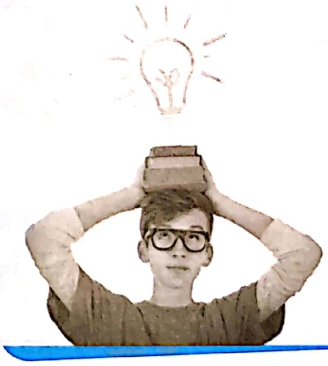

Scanned with OKEN Scanner

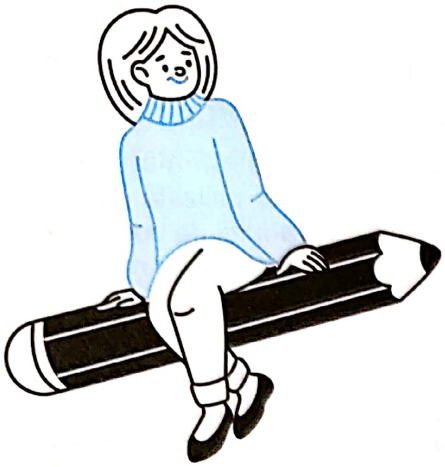

12. Rescrie textul, corectând greșelile de utilizare a adverbelor:

Am decât o soră, dar aceasta nu este după amiază acasă. Stă minim o oră la telefon cu colegele ei în fața blocului. Chiar și când intră înăuntrul, este mai mereu ocupată. Bine-înțeles că pe mine nu prea mă bagă în seamă, ba chiar mă compară cu noii-născuți, care plâng într-una.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

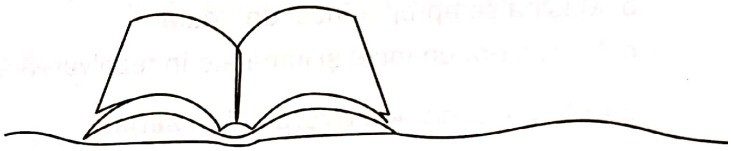

Prepoziția, conjuncția, interjecția

Prepoziția are rolul de **a lega două părți de propoziție**, marcând o **relație de subordonare** între ele. Spre deosebire de **conjuncție**, care poate lega și propoziții coordonate, **prepoziția exprimă doar subordonare**, și apare, de regulă, **în interiorul propoziției**, nu între propoziții.

1. Taie cu o linie formele greșite din enunțurile următoare:

- Or/ori stai acasă, or/ori vii cu noi la cumpărături.
- Am cules din pădure nu numai ciuperci, dar și/ci și mure.
- Va trece testul fie că învață acum, fie că/ori că învață în weekend.
- Vom prezenta proiectul la/pe finalul acestui modul.
- A stat în/la telefon până a primit instrucțiunile cerute.
- Aș/așI, ce zi aglomerată e cea de luni!
- Copii, haidați/haideți la bunica, să vă dea plăcinte!
- La întrebarea profesorului, elevul a aruncat un răspuns hodoronc-tronc/hodoronc, tronc!

2. Alege seria în care *de* este interjecție.

a. Am fi vrut să aflăm de va ploua în seara asta.
b. De, nu sunt toți la fel de înzestrați pentru muzică!
c. Cel mai mult ne place ora de limba română.

3. Alege seria în care *cum* este conjuncție subordonatoare.

a. Cum avea talent la pictură, a urmat liceul de arte.
b. Ucenicul a procedat cum i-a recomandat maestrul său.
c. Cum ai rezolvat problema de la ultimul subiect de la test?

4. Alege seria în care *și* este conjuncție coordonatoare.

a. Chiar va veni și Mihai în excursie?
b. Vom vizita castelul și grădinile regale.
c. Norii nu și-au făcut apariția azi pe cer.

Atenție! *A nu se confunda prepozițiile cu adverbele.*

***Deasupra** dulapului era o cutie verde.* (prepoziție care impune cazul genitiv substantivului postpus)

*Priveam **deasupra**, spre cerul înstelat.* (adverb de loc)

Scanned with OKEN Scanner

Înaintea conjuncțiilor adversative, **virgula este obligatorie**:

- *Am bătut la ușă,* **dar** *nu a răspuns nimeni.*

➤ După aceste conjuncții nu se pune virgulă.

➤ Conjuncția *or* poate fi precedată sau urmată de virgulă:

- *Am observat o eroare în documentul nostru.* **Or**, *tocmai astfel de greșeli sunt de evitat.*

➤ În cazul perechilor de conjuncții, **virgula este obligatorie** în fața celei de-a doua conjuncții:

- *Vine în vizită* **și** *azi,* **și** *mâine.*
- *Au fost aplaudați* **nu numai** *interpreții,* **ci și** *organizatorii.*

5. Marchează „X” în tabel, în dreptul fiecărui enunț, pentru a stabili valoarea de adevăr.

	A	F
Conjuncțiile *or* și *ori* sunt sinonime.		
Conjuncția *ca să* se folosește pentru a introduce scopul.		
În enunțul *Mi-am amintit de vacanță.*, prepoziția se poate înlocui cu *despre*, fără ca sensul să fie modificat.		
Prepoziția *datorită* se folosește doar în contexte în care este vorba de un context pozitiv.		
Este corect utilizată prepoziția din enunțul: *Ea suferă cu capul.*		
Nu este recomandată folosirea prepoziției *din* în contextul: *mulți din prietenii noștri.*		

6. Rescrie textul, corectând greșelile de utilizare a conjuncțiilor:

M-a întrebat că unde mă tund și dacă este posibil ca să se tundă și el acolo, findcă nu este mulțumit de frizerul lui, dar totuși merge constant la salonul acestuia.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Scanned with OKEN Scanner

IV.

Sintaxa – Părțile de propoziție

Subiectul și predicatul

Predicatul arată ce face, ce este, cine este și cum este subiectul.

Predicatul este **„locomotiva propoziției”**. Fiecare propoziție are un singur predicat și nu există propoziție fără predicat.

Predicatul NU poate avea o realizare propoziţională (relativă sau conjuncțională), în timp ce orice altă funcție sintactică are în clasa de substituție și propoziția subordonată corespunzătoare.

De exemplu, **subiectul are realizare substantivală, pronominală, verbală și propoziţională**; atributul are realizare substantivală, pronominală, adjectivală, adverbială, verbală și propoziţională.

Predicatul nominal este un predicat complex, format din două componente: **verb copulativ și nume predicativ**.

1. Completează spațiile libere cu verbul dintre paranteze, la modul indicativ, perfect compus, pentru a realiza acordul dintre subiect și predicat.

a. Vântul puternic al înserării și răcoarea așternută peste stațiune ..... (*a îngreuna*) plimbarea turiștilor.
b. Jumătate dintre copiii din parcuri ..... (*a merge*) acasă când s-a stârnit furtuna.
c. Dintre colegii voștri, cine ..... (*a absenta*) de la programul din Săptămâna Verde?
d. Ca unul care ..... (*a lucra*) la această prezentare, știi despre ce este vorba.
e. Sunteți unul dintre voluntarii care ..... (*a participa*) la acțiunea caritabilă.
f. Nimeni și nimic ..... (*a putea*) modifica decizia noastră.

2. Scrie pe spațiile libere numele predicative dintre paranteze, realizând acordul cu subiectul.

a. Lalelele și crinii sunt ..... (*ofilit*).
b. Aruncarea gunoaielor pe jos și ruperea florilor sunt ..... (*interzis*).
c. Matei și cu mine suntem ..... (*încântat*) de invitația la restaurant.
d. Prietenul tău și colegele mele erau ..... (*impresionat*) de gestul nostru generos.
e. Scaunul și masa din bucătărie sunt ..... (*albastru*).
f. Roșiile și dovleceii sunt..... (*copt*).

3. Încercuiește forma care indică acordul corect dintre subiect și predicat:

- Formația Iris ne-a interpretat/ne-au interpretat piesele lor celebre.
- Clasa a șaptea a vizitat/au vizitat Muzeul Țării Crișurilor.
- Fel de fel de vietăți supraviețuiește/supraviețuiesc în cele mai aspre condiții.
- Acest tip de elemente poate fi găsit/pot fi găsite în stare pură foarte rar.
- Jumătate dintre elevi a lipsit/au lipsit de la școală, fiind bolnavi.
- Fiecare dintre verișorii noștri are/au mai multe jocuri decât aveau părinții lor.
- Niciunul dintre prieteni nu a revenit/nu au revenit din excursie fără un mic suvenir.
- Se aud/Se aude ploaia și vântul de afară.

Scanned with OKEN Scanner

4. **Rescrie enunțurile preluate din mass-media, corectându-le:**

- „Ministerul Sănătății au anunțat noi măsuri de prevenție."
  .....
- „Furtuna și ploile torențiale a provocat inundații în mai multe județe."
  .....
- „Autoritățile din Ministerul Educației încerca să facă o reformă cât mai rapid."
  .....
- „Deputații din comisia de muncă a adoptat legea propusă."
  .....
- „Judecătorii reunesc cauzele la doar două zile după ce le-a disjuns."
  .....
- „Secretul jumărilor de porc s-au aflat."
  .....
- „La bordul său se mai afla analiști militari."
  .....
- „Crește salariului minim, punctul de pensie și alocația."
  .....
- „Pe scurt, homo sapiens au început să se organizeze în cete."

Verbul cu funcție sintactică de **predicat verbal se acordă cu** partea de vorbire prin care se exprimă **subiectul în persoană și număr**, aceasta fiind o componentă a relației de interdependență dintre cele două funcții sintactice.

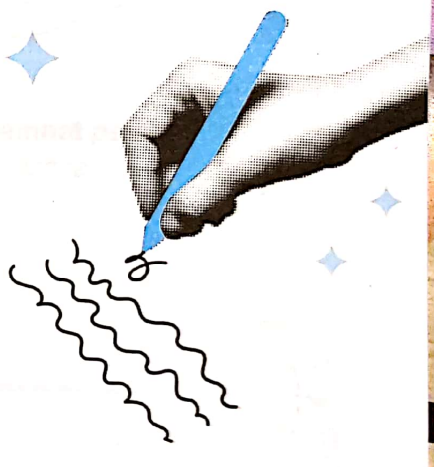

5. **Există un subiect multiplu în enunțul:**

a. Majoritatea a votat pentru alegerea lui ca șef al clasei.
b. Familia Constantinescu ne aduce mereu dulciuri din călătorii.
c. Videoproiectorul din amfiteatru și xeroxul școlii se strică mereu.
d. Dumnealor, rudeniile voastre, vorbesc cu accent provincial.

6. **Alege seria în care apare un predicat nominal.**

a. Îi ajunge cât a studiat la chimie astăzi.	a. Îl admirăm pentru visul lui de a se face cântăreț.
b. Dan rămâne atașat de amintirile sale.	b. Cel mai bun prieten al său este în capitală.
c. Ieșim în oraș cât de des ni se permite.	c. Numai un om antrenat este în formă pe teren.
d. Anda și-a însemnat datele testelor noi.	d. S-a terminat vacanță fără să ajungem la bunici.

7. **Alege seria în care pronumele relativ *ce* este subiect.**

a. La bunici, nepotul face doar ceea ce vrea.
b. Rezolv mai întâi ce pot rezolva fără sprijin.
c. Cel ce îi trimite mesaj este fanul lui numărul unu.

8. **Alege seria în care subiectul este dublu exprimat.**

a. Mama este și ea obosită după atâta muncă.
b. Mama și bunica gătesc cele mai bune sarmale.
c. Mamele, îngerii noștri păzitori, sunt inegalabile.

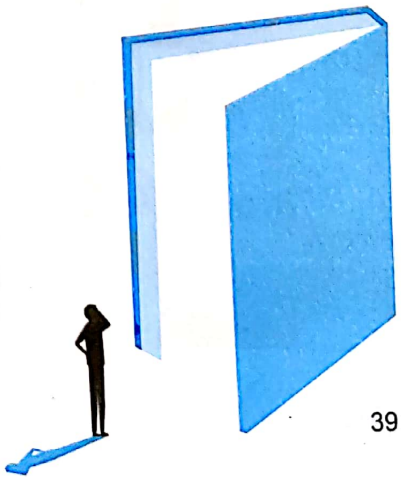

Scanned with OKEN Scanner

9. **Alege seria în care subiectul este inclus.**

a. Eu am stricat ceasul, eu îl repar!
b. Voi sunteți sufletul petrecerii, nu alții.
c. Voi veni pe la tine când voi putea.

10. **Explică în ce constă diferența dintre cele două enunțuri, în funcție de relația dintre subiect și predicat:**

☞ Câinele și pisica se află în curtea din spate.

.....

☞ Câinele sau pisica se află în curtea din spate.

.....

11. **Marchează „X” în tabel, în dreptul fiecărui enunț, pentru a stabili valoarea de adevăr.**

	A	F
Este corect acordul în enunțul: *Se încurajau unul pe altul.*		
Este corect acordul în enunțul: *Doi și cu doi face patru.*		
Între subiect și predicat nu se pune virgulă.		
Sunt admise ambele forme de acord în enunțul: *Majoritatea elevilor fac/face temele corect.*		
Subiectul multiplu *nimeni și nimic* impune un acord la singular.		
Subiectul multiplu coordonat prin *nici* acceptă doar predicat la singular.		

Ține minte!

➤ *a fi, a deveni, a ajunge, a ieși, a se face, a rămâne, a părea, a însemna* – pot fi atât verbe copulative (intră în componența predicatului nominal), cât și verbe predicative:

12. **Rescrie textul, corectând greșelile de acord:**

În ceea ce privesc examenele, ne simțim pregătiți. Teoria la literatură și modelul postat pe site-ul oficial a fost parcurs integral. Acum ne rămâne doar exercițiile constante, care să ne crească performanța. Nu știm încă bine ce-s cu subordonatele, dar ne va explica doamna profesoară. Lecția despre complemente și circumstanțiale au fost pe deplin înțelese. Așadar, suntem încrezători că fiecare dintre noi vom intra la ce liceu vom dori.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Scanned with OKEN Scanner

Verbul	Copulativ	Predicativ
a fi	*Ioana* **este frumoasă**. (predicat nominal)	*Ioana* **este** *la școală.* (*se află*)
a deveni	*După ani de studiu,* **a devenit arhitect**.	(rar) *Tot ce trăiește* **devine**.
a ajunge	*În final,* **a ajuns directorul** *instituției.*	*Ambulanța* **a ajuns** *la timp la spital.* *Îmi* **ajunge** *cât am lucrat azi.*
a ieși	*După examen,* **a ieșit profesor** *titular.*	**A ieșit** *în grabă din sala de ședințe.*
a se face	*Spune că vrea* **să se facă programator**.	*Pâinea* **se face** *repede în cuptorul încins.* **Se face** *că nu aude când îl strigi.* Mi **se face** *frig pe seară.*
a rămâne	*După schimbări,* **a rămas prietenul** *nostru apropiat.*	**A rămas** *la bibliotecă până târziu.*
a părea	*Copilul* **pare un jucător** *antrenat.*	(**Se**) **pare** *că vor întârzia.*
a însemna	*Pentru ea, echipa* **înseamnă familie**.	*Profesorul* **a însemnat** *pe caiet exercițiile pentru acasă.*

Necircumstanțialele, atributul și apoziția; subordonate corespunzătoare

1. Completează spațiile libere cu cerințele date:

a. Avea mâinile ..... (*a tremura*, atribut adjectival, gerunziu acordat) de frig și nu le mai putea mișca deloc.
b. Vai ..... (pronumele nehotărât *toți*, complement indirect) celor care nu învață!
c. Sunetul ..... (interjecție, atribut interjecțional) mă deranja devenind o adevărată obsesie.
d. Nu ne plimbăm prin ..... (*pustiu*, atribut adjectival) codri seara, fiindcă e periculos.
e. ..... (pronumele personal *tu*, complement de agent) este adusă cartea?
f. Pe sine ..... (clitic pronominal reflexiv, formă proprie, complement direct) vede în oglindă.

2. Scrie pe spațiile libere forma corectă potrivită contextului potrivit:

a. ..... (adjectivul *cenușiu*, cu funcția sintactică de atribut adjectival antepus substantivului) nori brăzdau cerul.
b. Bravo ..... (*harnic* cu funcția sintactică de complement indirect)!
c. Mi-am adus aminte de ..... (numeral ordinal cu funcția sintactică de complement prepozițional) care mi-a vorbit când am intrat în clasă.

Scanned with OKEN Scanner

Atributul este o funcție sintactică din grupul nominal, fiind deci dependent de un centru/ regent nominal (substantiv sau înlocuitor al acestuia).

Regentul atributului realizat prin **substantiv în nominativ** este întotdeauna un substantiv articulat hotărât: *vecinul Costică*, *profesorul Marinescu*, *bunica Maria*, *doamna Vișinescu*, *orașul Timișoara* etc.

- **Atributul în nominativ** se poate realiza și prin numeral cu valoare substantivală:
  - *Am urcat până la etajul 5.*
  - *La bibliotecă ajungi cu tramvaiul **41**.*
- **A nu se confunda atributul în nominativ cu apoziția!**
- Să se compare:
  - *Vecinul Gigi m-a ajutat să-mi repar televizorul.* (atribut în nominativ)
  - *Vecinul, Gigi, m-a ajutat să-mi repar televizorul.* (apoziție)

d. Părerea despre ..... (adjectiv pronominal nehotărât, cu funcția sintactică de atribut adjectival, în cazul genitiv, antepus) coleg mi-am exprimat-o în albumul anual.

e. Na-..... (clitic personal la cazul dativ, persoana a II-a singular, cu funcția sintactică de complement indirect) cartea pe care am citit-o!

f. Noi terminăm ..... (*a citi*, la supin, complement direct) cartea preferată foarte repede.

3. Construiește enunțuri care să respecte următoarele cerințe:

a. Un enunț asertiv cu două complemente directe coordonate copulativ, exprimate prin verbe la infinitiv.

.....

b. Un enunț interogativ cu un atribut adjectival exprimat prin adjectiv pronominal interogativ în cazul genitiv.

.....

c. Un enunț exclamativ cu un complement indirect exprimat prin clitic personal având regent o interjecție.

.....

d. Un enunț imperativ cu o apoziție în acuzativ.

.....

e. Un enunț asertiv cu un complement de agent exprimat prin pronume negativ.

.....

f. Un enunț interogativ cu două complemente prepoziționale coordonate copulativ.

.....

g. Un enunț asertiv cu un atribut exprimat prin adjectiv la gradul superlativ absolut.

.....

h. Un enunț imperativ cu un complement direct exprimat printr-un substantiv comun, având regent un verb la o formă verbală nepersonală.

.....

4. Rescrie enunțurile, corectându-le:

☞ Orașul care ai vizitat va deveni Capitala Tineretului în 2027.

.....

☞ La toți le place să se plimbe cât mai mult că să viziteze.

.....

☞ Sunt capabilă de ami aduce aportul la ce e important.

.....

☞ Premile au fost oferite de ai noștrii.

.....

☞ Reușita din cauza la muncă susținută ia bucurat.

.....

Scanned with OKEN Scanner

☞ Vrea să-și aducă aminte de vremea tinereți.

.....

☞ Mi-aș dori că toți să aibe timp pentru bunici lor.

.....

☞ Afară sa înorat și ploaie incontinu.

.....

5. **Există un atribut în nominativ în enunțul:**

a. Dorința elevilor este de a veni vacanța mai repede.
b. Colegii voștri, ei, se bucură de sărbătorile de iarnă.
c. În județul Bihor sunt multe peșteri.

6. **Alege, prin încercuire, seria în care apare un complement prepozițional exprimat prin pronume personal de politețe:**

a. Întrebarea a fost pusă de dumneavoastră. b. Caietul este la dumneavoastră. c. Gândul la dumnealor mă bucură. d. Cărțile sunt de la dânsul.	a. Procedăm ca dumnealui. b. După-masă mergem la biserică unde îl vom întâlni pe Sfinția Sa, preotul. c. Contez pe dumnealor să reușim. d. Vorbim ca dânșii despre programa de limba română.

7. **Alege seria în care cliticul pronominal personal este complement direct.**

a. N-o să vină după-masă la voi.
b. O, ce bine că mâine va fi vreme bună și ne vom putea plimba prin parc!
c. Ai văzut-o pe colega ta la bibliotecă?

8. **Alege seria în care există un complement de agent exprimat prin pronume negativ.**

a. Nu a fost întrebat de nimeni despre ora și locul întâlnirii.
b. Nimeni și nimic nu-l bucurau mai tare ca revederea locurilor natale.
c. Niciunui coleg nu îi păsa de bucuria lui.

9. **Alege seria în care există o apoziție.**

a. Elevii Popescu și Ionescu lucrează exerciții la tablă.
b. Colega Ioana este sărbătorită azi de toți colegii.
c. Colega mea, Ioana, muncește foarte mult.

Cuvântul care denumește **autorul acțiunii** într-o construcție pasivă se numește **complement de agent**. Acesta poate fi exprimat sau neexprimat:

Actorul este aplaudat ***de spectatori***. – complement de agent

Copilul a fost lăudat pentru reușitele lui. – complementul de agent nu este exprimat, dar se subînțelege: *Copilul a fost lăudat pentru meritele lui* [*de către cineva*].

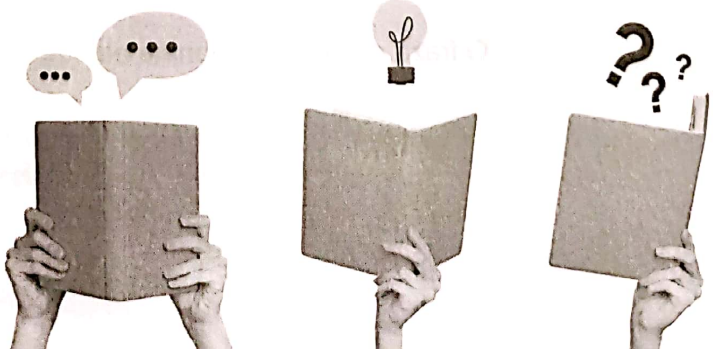

Scanned with OKEN Scanner

10. **Marchează „X” în tabel, în dreptul fiecărui enunț, pentru a stabili valoarea de adevăr.**

	A	F
În enunțul *Cu mâna-i a scris.* există un atribut exprimat prin clitic pronominal personal.		
Apoziția este identică cu atributul substantival în nominativ.		
Complementul de agent se poate exprima prin interjecție.		
Enunțul: *Orașul Oradea este declarat Capitala Tineretului din 2027.* conține un atribut exprimat prin substantiv în nominativ.		
Verbele: *mă bazez/contez/mă supăr/mizez* cer întotdeauna complemente prepoziționale, nu complemente directe.		
Cuvântul *pomii* are aceeași funcție sintactică în ambele enunțuri: *Se văd pomii.; Își vede pomii.*		

Când introduce completiva directă, conjuncția subordonatoare *ca… să* nu se poate folosi decât disociată.

Corect:

✓ *El îmi spune că sunt frumoasă.*

✓ *Îmi spune să plecăm.*

Greșit:

X *El îmi spune că ce frumoasă sunt.*

X *Îmi spune ca să plecăm.*

11. **Construiește:**

- O frază cu două propoziții completive directe coordonate adversativ.
  .....
  .....
- O frază cu trei propoziții subordonate: una completivă prepozițională, alta completivă indirectă și alta atributivă. Nu e necesar să respecți această ordine.
  .....
  .....
- O subordonată atributivă cu regent un numeral ordinal.
  .....
- O subordonată completivă indirectă cu regent o interjecție.
  .....
- O subordonată completivă prepozițională cu regent o locuțiune adjectivală.
  .....
  .....
- Un enunț cu o apoziție în dativ.
  .....
- O frază cu trei subordonate atributive.
  .....
  .....
  .....

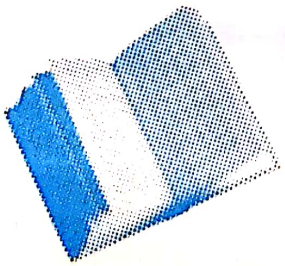

Scanned with OKEN Scanner

12. Transcrie enunțurile date, corectând orice fel de greșeală.

- Iai văzut pe ceii care veniau la ai noștrii?

.....

- Copacii ale cărui frunze s-au ofilit arată ca nește scheleți.

.....

- Nuți dau ce țiam promis findcă nu miai dovedit că miești preten.

.....

- Î-mi place copi care nu mânâncă tote ciocolățile.

.....

- De către ci-ne a-i fost adus aiici?

.....

- Noi și voi și iele neam preumblat prin pădure.

.....

Circumstanțialele (de loc, de timp, de mod, de scop, de cauză). Construcții concesive și condiționale

1. Construiește enunțuri care să respecte următoarele cerințe:

a. Un enunț exclamativ cu două circumstanțiale diferite, coordonate prin conjuncție adversativă.

.....

b. O propoziție negativă, cu un circumstanțial de loc realizat prin substantiv în cazul dativ.

.....

c. Un enunț asertiv cu un circumstanțial de timp realizat printr-o locuțiune adverbială.

.....

d. O propoziție afirmativă cu un circumstanțial de scop antepus elementului său regent.

.....

e. Un enunț interogativ cu două circumstanțiale de mod, coordonate prin joncțiune.

.....

f. Un enunț imperativ cu o construcție concesivă.

.....

g. Un enunț asertiv cu o construcție condițională realizată prin verb la gerunziu, formă negativă.

.....

h. Un enunț interogativ, cu un circumstanțial de timp realizat printr-un adverb compus.

.....

Ține minte!

Orice parte de propoziție subordonată (subiect, atribut, complement, circumstanțial, nume predicativ) are și o realizare propozițională. Pentru a transforma o parte de propoziție în propoziția corespunzătoare (complementul direct – propoziția completivă directă; complementul indirect – propoziția completivă indirectă; atributul – atributiva etc.), se procedează astfel:

- se adaugă un predicat;
- se adaugă un element de relație/introductiv (subordonator).

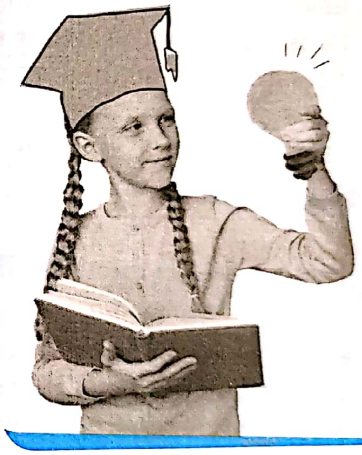

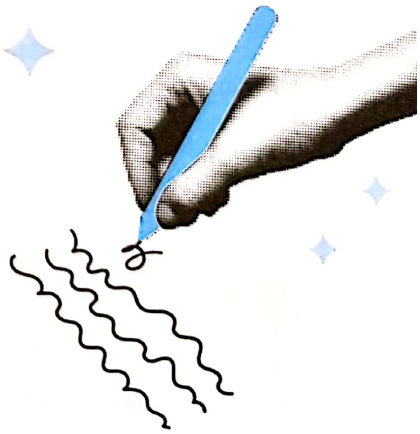

Scanned with OKEN Scanner

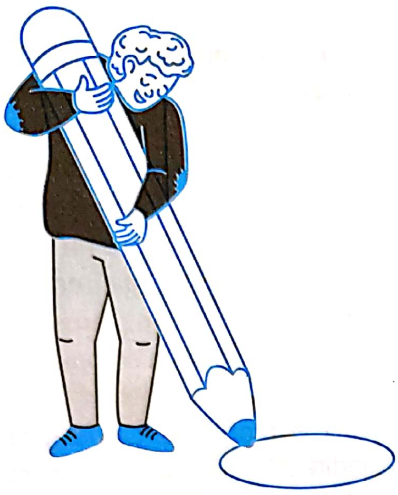

Circumstanțialul de mod este un constituent al enunțului ce **indică modul în care se desfășoară o acțiune**, o caracteristică a unui eveniment sau se manifestă o însușire.

Circumstanțialul de loc este un constituent facultativ al enunțului, o funcție sintactică ce **indică reperul spațial al situației de comunicare**/ locul în care se desfășoară o acțiune sau se manifestă o însușire.

Circumstanțialul de timp este un constituent facultativ al enunțului care **fixează reperele temporale ale situației de comunicare**/indică timpul în care se desfășoară o acțiune sau se manifestă o stare.

2. Alege forma corectă a cuvintelor și a grupărilor locuționale, cu funcție sintactică de circumstanțiale, numind și tipul circumstanțialului:

- A pornit de acasă dis-de-dimineață/dis de dimineață.
  .....
- Colegul meu vorbește continu/continuu în timpul orelor.
  .....
- Vânzătoarea de la chioșc relata de-a fir a păr/de-a fir-a-păr cum se petrecuse incidentul.
  .....
- Andrei înțelegea totul de-a-ndoaselea/ dea îndoaselea.
  .....
- Maria s-a făcut albă la față dintr-o dată/dintr-odată.
  .....
- Familia mea pornește dimineața de acasă înpreună/împreună.
  .....
- M-a enervat la maxim/la maximum răspunsul primit.
  .....
- Dorea să i se facă dreptate o dată și o dată/odată și odată.
  .....
- Ne mai putând/Nemaiputând să aștepte tramvaiul, a mers pe jos spre școală.
  .....

3. Corectează enunțurile de mai jos având în vedere punctuația circumstanțialelor:

- A pornit la plimbare deși, afară începuse a picura.
- A fost așa de entuziasmat de cărțile primite încât a citit toată noaptea.
- La cât de înalt este nu a încăput pe ușă.
- Având nevoie de ajutor am apelat la sprijinul tău.
- De-aș fi fost eu în locul tău nu aș fi renunțat.
- Supărată, cum era, nu a mai vrut să călătorească cu noi.
- Am pornit, spre ce destinație ne-a fost recomandată.

4. Alege seria în care prepoziția *înaintea* introduce un circumstanțial de loc.

a. Înaintea primejdiilor se simțea mereu plin de curaj.
b. Înaintea blocului era parcată o mașină necunoscută.
c. Înaintea concertului repeta mereu câte două ceasuri.

5. Alege seria în care există un circumstanțial de timp.

a. Intrând în casă, a salutat pe toată lumea.
b. Intrând în casă, nu a mai reușit să-și vadă vecinii.
c. Intrând în casă, doar așa va termina temele.

Scanned with OKEN Scanner

6. **Corelativul *de aceea* exprimă scopul în enunțul din seria:**

a. Pentru ca nu cumva să întârziem, *de aceea* ne punem ceasul să sune.
b. Luând numai note bune la școală, *de aceea* l-au recompensat părinții.
c. Pentru că citesc mult, *de aceea* recunosc atâtea personaje.

7. **Alege seria în care apare un circumstanțial de cauză adecvat contextului.**

a. Am scăpat vaza pe jos datorită neatenției.
b. El a câștigat la loterie doar din cauză de noroc.
c. Problema a fost rezolvată mulțumită efortului colectiv.

8. **Explică sensul pe care îl are fiecare enunț în funcție de prezența sau de absența virgulei:**

☞ Maria știe că s-a pregătit suficient pentru test.

.....

☞ Maria știe, că s-a pregătit suficient pentru test.

.....

9. **Marchează „X" în tabel, în dreptul fiecărui enunț, pentru a stabili dacă este corect sau incorect.**

	C	I
Prin prepoziția *datorită* se exprimă corect o nuanță cauzală numai în contexte pozitive.		
Circumstanțialul de loc așezat după elementul regent nu se desparte prin virgulă.		
În enunțul *Merge la cules struguri.* există un circumstanțial de loc.		
Enunțul *Știu ca să fac mâncare.* conține o circumstanțială de scop.		
Circumstanțiala introdusă prin conjuncția *ca să* nu este niciodată cauzală.		
În enunțul *Dan muncește cât doi.*, numeralul este circumstanțial de mod.		

10. **Completează frazele cu circumstanțialele cerute:**

Navele înaintau încet ..... (circumstanțial de mod, realizat prin substantiv propriu).

Lui Radu îi plăceau mecanismele ..... (circumstanțial de timp, realizat prin adjectiv propriu-zis, în cazul acuzativ).

După o cursă de maraton, s-a oprit ..... (circumstanțial de cauză, realizat prin substantiv comun, în cazul acuzativ).

Circumstanțialul de scop este un subordonat al enunțului prin care se **exprimă finalitatea**/ținta unei acțiuni. El presupune o relație logică de tip intenție-scop.

Circumstanțialul de cauză este un subordonat facultativ al enunțului care **exprimă motivul ce declanșează un proces** sau determină o stare. Realizarea sa definitorie este propoziția conjuncțională introdusă prin conjuncțiile/locuțiunile conjuncționale:

➤ *fiindcă, deoarece, întrucât, căci, pentru că.*

Între circumstanțialul de cauză și regentul său se stabilește o relație logico-semantică de tipul cauză-efect.

Circumstanțialul condițional este un component al enunțului prin care se redă condiția de care depinde realizarea unei acțiuni sau a unei stări. El presupune o relație logică de tipul: *dacă..., atunci* – în cadrul căreia condiționalul este elementul subordonat.

Scanned with OKEN Scanner

În fiecare vară, studentul se întoarce ..... (circumstanțial de loc, realizat prin adverb).

Amicii tăi tot te vor vizita la vară, ... (construcție concesivă, realizată prin adjectiv).

Vom finaliza la timp ceea ce ne propunem doar ..... (construcție condițională, realizată prin verb la gerunziu).

Seara, a băut un pahar cu lapte ..... (circumstanțial de scop, realizat prin verb la infinitiv).

11. Rescrie enunțurile, înlocuind circumstanțialele subliniate cu propoziții subordonate corespunzătoare ca sens:

☞ Ajungând acasă, Adina își încropi o trusă de disecție și se apucă să taie osul pentru experimente. Sora ei, curioasă să afle cu ce se chinuie Adina în debaraua bunicii, intră pe bâjbâite și rămase cu gura căscată.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

☞ În lipsa unei idei mai bune, băiatul o luă pe negândite spre magazinul de electronice, care de obicei era păzit și pe timpul nopții.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Circumstanțialul concesiv este un component al enunțului prin care se **indică evenimentul care ar putea împiedica realizarea unei acțiuni sau dobândirea unei însușiri, dar nu o împiedică**. El presupune o relație logică de tipul: *deși* (*chiar dacă*), ... *totuși*, în cadrul căreia concesivul este elementul subordonat.

12. Rescrie enunțurile, înlocuind propozițiile subordonate cu circumstanțialele corespunzătoare:

☞ Când a văzut cum stau lucrurile, a făcut câțiva pași ca să o întâlnească pe fată.

.....

.....

.....

☞ Dacă nu s-ar mai fi gândit la problemele altora, Cristi ar fi reușit să se mobilizeze ca să își ajute prietenul.

.....

.....

.....

Scanned with OKEN Scanner

Construcții active, pasive, cu pronume reflexive și impersonale

1. Alege forma corectă a cuvintelor potrivite cerinței, transcrind-o pe linia punctată:

..... (construcție impersonală) **Se merită**/Merită să investești în educație.

Proiectele se creează/se crează/se creiază (construcție cu pronume reflexiv) cu muncă și răbdare.

Nu fi/fii/fi-i grăbit (construcție activă, personală) în rezolvarea exercițiilor!

Se merită/Merită (construcție impersonală activă) să-ți dedici mai mult timp învățăturii în clasa a VIII-a.

Fiind/find ajutat (construcție pasivă) de colegi să învețe, Matei a reușit să promoveze examenul de evaluare cu notă mare.

Dususa/Dus-u-sa/Dusu-s-a/Dusu-sa (construcție cu pronume reflexiv) bunica la târg sau nu?

După examene v-oi/voi/vo-i pleca (construcție activă, personală) în vacanță?

Nemaifiind/Ne mai fiind/nemai fiind/Ne-mai-fiind ascultat (construcție pasivă, formă negativă de gerunziu) de profesor, a plecat în bancă.

2. Corectează enunțurile de mai jos, în ceea ce privește ortografia și punctuația enunțurilor:

Mamă te rog să-mi cauți volumul de poezii de Mihai Eminescu.

Dacă aș găsi o lampă fermecată și mia-ș putea pune o dorință aș vrea să am un chip normal, pe care să n-ul remarce nimeni.

Dar eu mam obișnuit deja cu înfățișearea mea. Știu să m-ă prefac că nu văd ce mutre fac ceilanți. Mama și tata și cu Via și cu mine ne pricepem cu toț la treaba asta. De fapt nui întru totul adevărat.

Lumia crede că nu mam dus la școală datorită înfățișări mele, dar nui ăsta motivul. Nu m-am dus datorită operațiilor. De când mam născut am fost operat de douăzeci și șapte de ori. Cele mai grele operați sau petrecut înainte să împlinesc patru ani, așa că nu mi le aduc aminte. (din *Minunea*, de R.J. Palacio)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Construcțiile impersonale se organizează **în jurul unui verb** care nu are subiect sau care este însoțit de un subiect (realizat prin formă verbală nepersonală sau prin propoziție conjuncțională/relativă).

Un verb a cărui acțiune poate fi făcută de o persoană se numește **verb personal**.

Un verb a cărui acțiune nu poate fi făcută de o persoană se numește **verb impersonal**.

O structură alcătuită din **subiect + formă verbală pasivă + agent** (complement) este o **construcție pasivă**.

Verbele din construcțiile pasive la formă personală formează predicate verbale.

Scrisorile sunt aduse de poștaș. – predicat verbal (verb auxiliar + verb de conjugat la participiu acordat)

Construcțiile reflexive sunt structuri care conțin un **clitic reflexiv atașat verbului** sau, în mod excepțional, substantivului.

1. *Mă piepteni cu o perie aurie.* – pronumele și subiectul nu trimit la aceeași ființă din realitate; nu există identitate de persoană între pronume și verb → pronumele este personal → construcția nu poate fi reflexivă.

2. *Mă pieptăn cu o perie aurie.* – pronumele și subiectul trimit la aceeași ființă din realitate; există identitate de persoană între pronume și verb → pronumele este reflexiv → construcția este reflexivă.

Scanned with OKEN Scanner

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. **Alege seria în care construcția *este bine* funcționează ca o construcție verbală impersonală.**

a. Mama este bine, s-a vindecat de răceală.
b. Nu este bine coafată sora ta.
c. Este bine să te pregătești din timp pentru examene.

4. **Alege seria în care există un predicat verbal exprimat prin verb la construcție pasivă.**

a. Carnea este gătită foarte bine, aproape arsă.
b. Carnea este gătită foarte bine de bucătarul acesta.
c. Mama este gătită fiindcă merge la un eveniment.

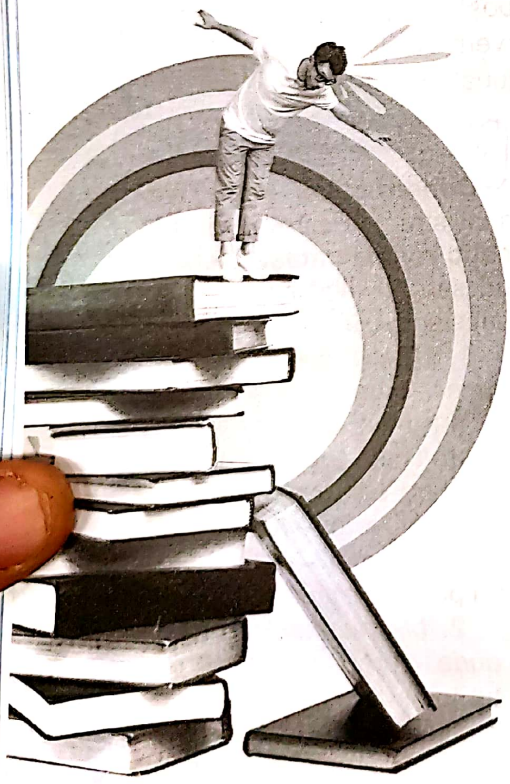

5. **Pronumele reflexiv *mă* este marcă a construcției cu pronume reflexiv în enunțul din seria:**

a. Nu mă vezi din cauza întunericului.
b. Mă, care ești acolo și nu spui nimic?
c. Mă inspir de la oameni care sunt valoroși.

6. **Există o construcție impersonală în enunțul:**

a. Când e supărată pe mine, mama mă fulgeră cu privirea.
b. Tata tună și fulgeră când câinele face mizerie în curte.
c. Când e furtună, mai mult ca sigur că și tună și fulgeră.

7. **Identifică și scrie pe linia punctată valoarea morfologică a cuvântului *și* din enunțurile:**

a. Mama, tata, Via <u>și</u> cu mine ne pricepem cu toții la treaba asta.
.....
b. El <u>și</u>-a amintit ce a vorbit cu tine. .....
c. Un, doi, trei <u>și</u>! ai sărit la groapă. .....

Scanned with OKEN Scanner

8. **Marchează „X” în tabel, în dreptul fiecărui enunț, pentru a stabili valoarea de adevăr.**

	A	F
Verbele *a ninge*, *a tuna*, *a fulgera* formează întotdeauna construcții impersonale.		
Construcțiile *nu se merită* și *el se râde* sunt scrise corect.		
În enunțul *Vara, cireșele sunt coapte.* există o construcție pasivă.		
În enunțul *Vinetele sunt coapte pe plită.* există o construcție activă cu funcție sintactică de predicat nominal.		
În ambele construcții: *mă îmbrac* și *mă îmbracă* există construcții cu pronume reflexiv.		
În enunțul *Mi-e foame.* substantivul *foame* are funcția sintactică de subiect.		

9. **Completează frazele cu construcțiile cerute:**

Când ..... (verbul *a fi* la mod indicativ, timp imperfect, construcție activă) în burta mamei, nu bănuia nimeni că voi arăta așa cum arăt. Mama o ..... (verbul *a naște* la mod indicativ, timp mai-mult-ca-perfect, construcție activă) pe Via cu patru ani înainte și totul fusese simplu „ca o plimbare prin parc“ (este expresia mamei). Nu avea niciun motiv să facă investigații medicale speciale. Cu vreo două luni înainte ..... (verbul *a se naște* la mod conjunctiv, timp prezent, construcție cu pronume reflexiv), doctorii ..... (locuțiunea verbală *a-și da seama* la mod indicativ, timp perfect compus, construcție cu pronume reflexiv), că era ceva în neregulă cu fața mea, dar nu s-au gândit că ..... (verbul copulativ *a fi* la mod indicativ, timp viitor standard + numele predicativ exprimat prin adjectivul *grav* la gradul superlativ absolut de superioritate).

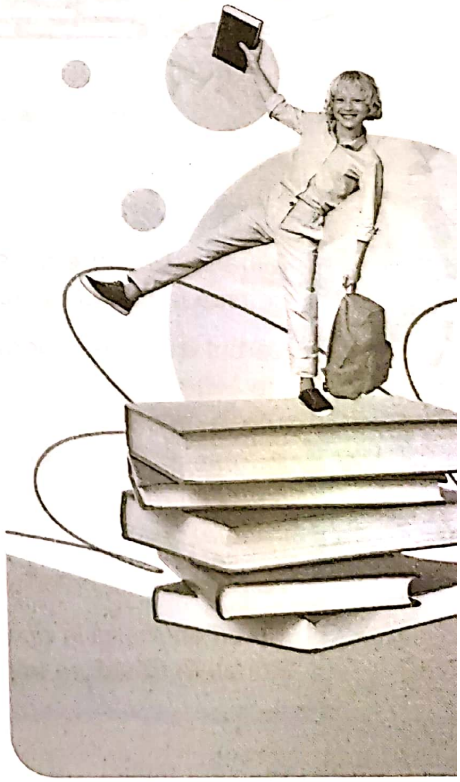

10. **Construiește enunțuri care să respecte următoarele cerințe:**

a. Un enunț exclamativ cu verbul copulativ *a fi* să formeze o construcție impersonală.

.....

.....

b. Un enunț asertiv cu o construcție pasivă fără complement de agent.

.....

.....

Scanned with OKEN Scanner

c. O propoziție negativă, cu o construcție cu pronume reflexiv cu un clitic.

.....

.....

d. O propoziție afirmativă cu o construcție impersonală cu funcție sintactică de predicat verbal.

.....

.....

e. Un enunț interogativ cu o construcție cu pronume reflexiv în care pronumele reflexiv să aibă funcție sintactică.

.....

.....

f. Un enunț imperativ cu o construcție activă care să fie predicat nominal.

.....

.....

g. Un enunț asertiv cu o construcție pasivă cu complement de agent exprimat prin pronume demonstrativ de depărtare.

.....

.....

h. Un enunț interogativ cu verbul *a citi* care să formeze o construcție pasivă cu un complement de agent exprimat prin pronume nehotărât.

.....

.....

Ține minte! Greșeli posibile:

Mihai și Daniel erau să greșească la primul exercițiu. (corect: *Mihai și Daniel era să greșească la primul exercițiu.*)

Verbul *a fi* este impersonal, deci are formă unică de persoana a III-a – era. Subiectul multiplu *Mihai și Daniel* nu este al verbului *a fi*, ci al verbului din subordonată – *să greșească*, de aceea nu este corect acordul la plural.

Îmi mai trebuiesc mulți bani pentru a cumpăra acest cadou. (corect: *Îmi mai trebuie mulți bani pentru a cumpăra acest cadou.*) La indicativ prezent, verbul *a trebui* are o formă unică: *trebuie.*

Verbul *a merita*, folosit impersonal, nu permite asocierea cu marca reflexivă *se*:

Merită să mergi la acest film. NU **Se merită să mergi la acest film.* (Prin prezența lui *se*, ar fi dublată trăsătura impersonalității verbului.)

Scanned with OKEN Scanner

Fișe complexe

FIȘA I.

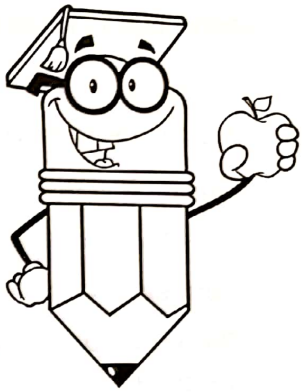

1. Se pronunță cu hiat toate cuvintele din seria:	2. Seria care cuprinde sinonimul cuvântului *fortuit* este:
a. coafor, coliniar; b. jaguar, geografie; c. pieton, garsonieră; d. troiță, trotuar.	a. întâmplător; b. forțat; c. favorabil; d. puternic.

3. Completează enunțurile cu formele potrivite pentru fiecare context și construiește câte un enunț cu formele neselectate.

Fetița și-a lăsat cartea ..... pentru a-și nota ideea.	a. de o parte; b. deoparte.
Nu mai pot să ..... ceea ce făceam înainte.	a. continui; b. continuu.
Mătușa sa nu a venit ..... în vizită la nepoți.	a. nici o dată; b. niciodată.
I-am oferit o revistă fetei ..... din fața ta.	a. acelea; b. aceleia.

4. Completează spațiile libere, făcând acordul corect al pronumelui relativ *care*:

În depărtare se vedea cabana la ..... ferestre ardea încă lumina. În stânga, pe crestele munților ..... doream să-i escaladăm a doua zi, zăpada era încă o pătură intactă. Eram uimiți de albul ei ..... strălucire ne orbea. Abia așteptam să dăm cu ochii de animalele sălbatice ..... habitat era întregul munte.

5. Rescrie enunțurile, corectând greșelile de orice tip:

Și-a luat cu sine însuși în excursie decât doi rucsaci plini cu plovere și pantaloni negrii dar a uitat să mai verifice dinou prognoza meteo, care iar fi indicat temperatori cuprinse între 15-20 de grade, cea ce l-ar fii determinat săși pună și doisprezece obiecte vestimentare mai supțiri.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Scanned with OKEN Scanner

6. **Marchează „X” în tabel, în dreptul fiecărui enunț, pentru a stabili valoarea de adevăr.**

	A	F
Sunt scrise corect cuvintele derivate cu prefix: *ex-ministru, stră-nepot.*		
Cuvintele *matur* și *ponei* sunt accentuate corect pe ultima silabă.		
Există verbe care au doi *i* la infinitiv.		
Formele pronominale *domnia-sa* și *Domnia Sa* sunt diferențiate semantic.		
Prepoziția *pe* introduce un complement prepozițional, dacă este cerută de verbul *a conta*.		
Circumstanțialele pot sta numai după elementul lor regent.		

7. **Rescrie textul, folosind elemente anaforice pentru a evita repetarea unor cuvinte.**

Mama și tata au decis ca astăzi să mergem la un concert. Concertul va fi susținut de o orchestră locală. Mama și tata au mai audiat orchestra, dar vor să ne dezvolte și nouă gustul pentru muzică. Gustul pentru muzică este o valoare importantă pentru mama și tata.

.....

.....

.....

.....

8. **Completează spațiile libere cu formele cerute între paranteze:**

Dragă Ana,

Să știi că ..... (*a veni*, indicativ, viitor, persoana I, plural) la tine în ..... (*weekend*) viitor, în urma invitației tale ..... (*trimisă*) din vară, pe care ne-a înmânat-o poștașul ..... (adjectiv pronominal de întărire) în liftul blocului, cu toate că sărmanul om era ..... (cuvânt compus cu sufixoidul *-fob*).

FIȘA II.

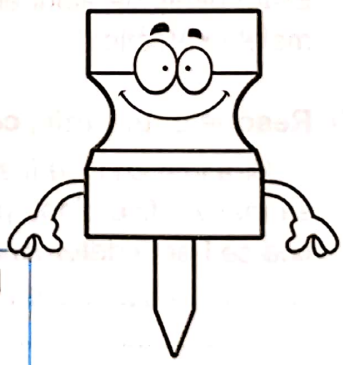

1. **Se pronunță cu diftong toate cuvintele din seria:**

a. ce-i, el;
b. idee, geografie;
c. pieton, construi;
d. seară, ideal.

2. **Seria care cuprinde antonimul cuvântului *obișnuit* este:**

a. comun;
b. atent;
c. neobișnuit;
d. sfătos.

Scanned with OKEN Scanner

3.Completează enunțurile cu formele potrivite pentru fiecare context și construiește câte un enunț cu formele neselectate.

Dorea ..... spune părerea la întrunirea de mâine.	a. a-și; b. așI.
Nu mai pot ..... așa cum am fost în trecut.	a. fii; b. fi.
Învață ..... elevi întotdeauna.	a. aceiași; b. aceeași.
Copiii aceia din parc ..... pe toate trambulinele.	a. s-ar; b. sar.

4.Completează spațiile libere, făcând acordul corect al adjectivului pronominal de întărire:

De câte ori nu m-a tras până acum pe sfoară și uite că tot mă mai las dusă de nas. Așa-i cu bătrânii! Bine se zice: nu mai înveți cal bătrân în buiestru. Dar nici că mă păcălește de două ori pe mine ..... la fel, afurisitul. Și atunci, de unde să am habar, sărmana de mine, la ce să mă aștept de fiecare dată de la el ..... .

5.Rescrie enunțurile, corectând greșelile de orice tip:

Dintrodată, din spatele iei îi ajunse la urechi un foșnet. Se întoarse exact la timp pentru al înșfăca de pulpana hainei pe băiețelul care se pregătea so zbughească. — Ca să vezi! Cum deam uitat de cămară? Ceai căutat acolo, drac împielițat? — Nimic. — Cum așa, nimic? Uite cât de murdar ești, pe mâini și la gură! Cu ce teai mânjit în așa hal fără de hal? — Habar nam, tușic-o.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6.Marchează „X” în tabel, în dreptul fiecărui enunț, pentru a stabili valoarea de adevăr.

	A	F
Sunt scrise corect cuvintele compuse: *niciodată* și *vrunul*.		
Cuvintele *afin* și *butelie* sunt accentuate corect pe ultima silabă.		
Există substantive care au trei *i* la plural articulat.		
Dânsul și *Excelența-Sa* sunt ambele pronume personale de politețe.		
Sunt corecte ambele forme de dativ-genitiv: *ouălor/ouălelor*.		
Subordonata atributivă poate sta înainte, după sau intercalată în regentă.		

7.Alcătuiește enunțuri cu următoarele forme verbale:

a. toarnă/turnează;
b. degajă/degajează;
c. reflectă/reflectează.

Scanned with OKEN Scanner

8. **Completează spațiile libere cu formele cerute între paranteze:**

Stimate Domnule Director,

Prin prezenta, ... (*a solicita,* indicativ, prezent, persoana I, singular) *aprobarea de a organiza un eveniment cultural în* ..... (*muzeu,* articulat hotărât) *nou al orașului.*

În derularea proiectului e nevoie ..... (*a se implica,* conjunctiv, prezent, persoana a III-a, singular) *numeroși voluntari,* ..... (pronume nehotărât) *dispuși să ajute. Am discutat deja cu doamna Popescu, o persoană foarte* ..... (adjectiv participial), *care cunoaște toate detaliile logistice. Suntem conștienți că lucrul cu publicul necesită multă atenție, mai ales în prezența copiilor care sunt* ..... (cuvânt compus cu sufixoidul *-fil*).

9. **Completează tabelul cu formele de plural ale substantivelor date:**

Forma de singular	Forma de plural
ciocolată	
sindrom	
ecler	
colonel	
monedă	

10. **Alcătuiește enunțuri în care să folosești cuvântul *care* în cinci contexte, având valori morfologice diferite (pe care le vei preciza).**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Scanned with OKEN Scanner

Fișa III.

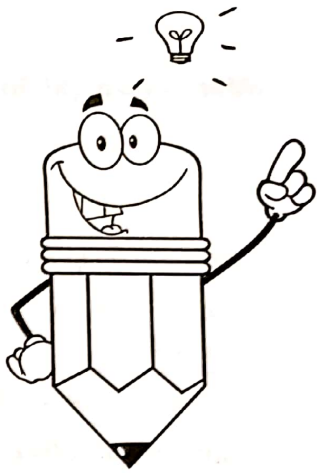

1. Există triftong în toate cuvintele din seria: a. vreun, el; b. ideea, geografie; c. picioarele, construi; d. eu, ei.	**2. Seria care cuprinde paronimul cuvântului *cauzal* este:** a. cauză; b. căzut; c. cazual; d. căzătură.

3. Completează enunțurile cu formele potrivite pentru fiecare context și construiește câte un enunț cu formele neselectate.

Nu îmi place de Ana, mi-e	a. indiferentă; b. indiferență.
..... oful, altfel tu singur vei avea de suferit!	a. spuneți; b. spune-ți.
..... elevi nu au plăcerea de a citi.	a. unii; b. uni.
Nu ..... întâlnit de mult timp, hai să ne vedem la biblioteca nouă din oraș!	a. neam; b. ne-am.

4. Scrie-ți opinia despre poluare, sub forma unor enunțuri care să conțină: un cuvânt compus, un cuvânt derivat și un cuvânt obținut prin conversiune.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

5. Rescrie enunțurile, corectând greșelile de orice tip:

Am văzuto de departe cu binoclul meu jucânduse în dumbravă cu un pui de căprioară. Sub ochiii ciutei, mama puiului. A îmblânzit o familie de iepuri. O bufniță singuratică iernează în podul căși noastre.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Scanned with OKEN Scanner

6. Marchează „X” în tabel, în dreptul fiecărui enunț, pentru a stabili valoarea de adevăr.

	A	F
Sunt scrise corect cuvintele compuse: *niciodată* și *vrunul*.		
Verbele *fiți* și *fi-ți* sunt corecte la ambele forme.		
Există adjective care au trei *i* la plural articulat, când stau în fața substantivului.		
Formele *cine* și *ce* pot fi atât pronume, cât și adjective.		
Sunt clitice reflexive în dativ formele: *își, și*.		
Subordonata completivă prepozițională poate sta înainte, după sau intercalată în regentă.		

7. **S-au obținut prin compunere toate cuvintele din seria:**

a. dis-de-dimineață, Romgaz, floarea-soarelui;
b. deschis, binecuvântat, tremurândă;
c. necinste, cetățenie, astfel.

8. **Completează spațiile libere cu formele cerute între paranteze:**

În urma analizei pieței, echipa noastră ..... (*a conveni*, indicativ, perfect simplu, persoana a III-a, singular) că trebuie ..... (*a reitera*, conjunctiv, prezent, persoana a III-a, singular) strategia de marketing. Decizia a fost luată rapid și ..... (*a se baza*, participiu) pe date clare.

..... (adjectiv pronominal posesiv antepus) succes depinde de rapiditatea cu care implementăm schimbările. De aceea, ... (adjectiv pronominal demonstrativ de apropiere) colegi au început deja să lucreze la noul plan.

Am subliniat că este important să evităm ..... (*sincopă*, substantiv, plural, articulat hotărât, acuzativ), chiar dacă termenul limită este strâns. Proiectul ..... (*a crea*, indicativ, mai-mult-ca-perfect, persoana a III-a, singular) o oportunitate unică pentru companie.

9. **Completează tabelul cu formele de plural articulat ale adjectivelor și substantivelor date:**

Forma de sigular	**Forma de plural**
Argintiu cercel	
Simplu om	
Dragă colegă	
Hazliu copil	
Pustiu munte	

Scanned with OKEN Scanner

10. Alcătuiește enunțuri în care să folosești cuvântul *o* cu cinci valori morfologice diferite (pe care le vei preciza):

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

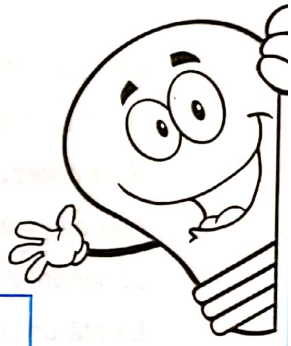

Fișa IV.

1. **Litera *x* se pronunță [cs] în toate cuvintele din seria:** a. xilofon, antrax, exercițiu; b. excursie, auxiliar, axiomă; c. exuberant, existență, axă; d. Xenia, expectativă, axilă.	**2.** **Seria care cuprinde sensul corect al expresiei *a-i pica fisa* este:** a. a scăpa obiecte din mână; b. a pierde o ocazie favorabilă; c. a înțelege repede ceva; d. a renunța repede la ceva.

3. **Completează enunțurile cu formele potrivite pentru fiecare context și construiește câte un enunț cu cuvintele neselectate.**

Alergătorul a căzut fiindcă s-a împiedicat în	a. șirete; b. șireturi.
Căpitanul își făcea multe ..... privind expediția la poli.	a. vise; b. visuri.
În mina de ..... s-au găsit și rubine.	a. cristale; b. cristaluri.
Secretara avea de întocmit multe	a. rapoarte; b. raporturi.

4. **Completează spațiile libere, punând substantivele și adjectivele la formele gramaticale indicate:**

În primii ani de viață, ... (*copil,* plural, articulat hotărât) primesc ..... (*vaccin*, plural, nearticulat) care le sunt favorabile ..... (*sănătate*, articulat hotărât), iar ..... (*nou-născut*, plural, articulat hotărât) sunt îngrijiți după ..... (*protocol*, plural, articulat nehotărât) medicale foarte ..... (*riguros*).

Scanned with OKEN Scanner

5. **Rescrie enunțurile, corectând greșelile de orice tip:**

Cei doi călători obeji au obosit după excaladarea celor patrusprezece trepți de piatră ale templului grecesc, astfel că în acele momente se gândeau decât la gustul înghețății cu frișcă și a gogoașei cu ciocolată, care au lăsato, din greșală, în camera de hotel.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. **Marchează „X” în tabel, în dreptul fiecărui enunț, pentru a stabili valoarea de adevăr.**

	A	F
Adjectivul *fix* are la masculin, plural, forma de *ficși*.		
Desinența de plural se atașează fără cratimă la finalul cuvântului *blues*.		
Este corectă formularea *din punct de vedere al specialiștilor*.		
Adjectivul *intim* se pronunță corect cu accent pe prima silabă.		
Locuitorii din Vatra Dornei se numesc *dorneni*.		
Există un pleonasm în enunțul *Situația poate fi explicabilă*.		

7. **Rescrie textul, punând semnele de punctuație necesare.**

Corsaru și Nono vorbesc despre mare despre călătoria lor și despre când ar urma ea să-nceapă Totul trebuie plănuit cu precizie spune Corsaru Când plănuiești ceva bine totul sfârșește cu bine Tu cum crezi că este marea O fi albastră ori e verde întreabă Nono Firește că-i albastră E albastră de tot la urma urmei în ea se-oglindește tot cerul

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

8. **Construiește câte un enunț în care să apară:**

- omografele *urmă* și *urmă*;
- forma afirmativă de imperativ, singular a verbului *a reface*;
- un cuvânt derivat cu prefixul *dez-*;
- forma de plural, masculin a adjectivului *chel*.

.....

.....

.....

.....

Scanned with OKEN Scanner

9. **Alege forma corectă a cuvintelor compuse:**

- bine-credincios/binecredincios;
- Calea Lactee/Calea-Lactee;
- mai mult ca perfect/mai-mult-ca-perfect;
- rău-platnic/răuplatnic.

10. **Alege varianta corectă pentru a completa enunțul:**

De ce nu ..... (1) da fetei ..... (2) o mână de ajutor?

a. ia-și (1), acelea (2);
b. i-aș (1), acelea (2);
c. i-ași (1), aceleia (2);
d. i-aș (1), aceleia (2).

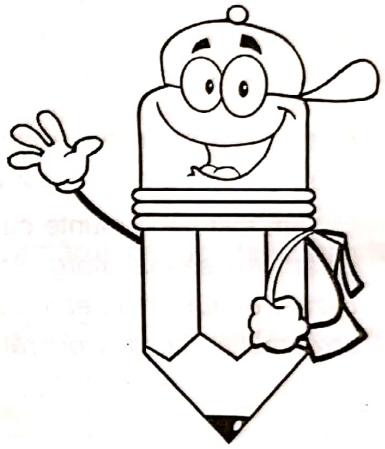

Fișa V.

1. Se scriu cu majusculă toate cuvintele din seria: a. Pluto, luna; b. Luna, Soarele; c. soare, Marte; d. Artemis, creangă.	**2. Seria care cuprinde paronimul cuvântului *aliniat* este:** a. anihilat; b. alintat; c. alineat; d. alimentat.

3. **Completează enunțurile cu formele potrivite pentru fiecare context și construiește câte un enunț cu formele neselectate.**

Frații ..... aveau o părere foarte bună despre aceștia.	a. săi; b. să-i.
Ei ..... în autobuz apoi se așează pe scaun.	a. urcă; b. urcă.
Nu spune ..... niciodată.	a. niciodată; b. nici o dată.
Doresc ..... aminti colegei tale de bancă despre cele discutate.	a. ai; b. a-i.

Scanned with OKEN Scanner

4. **Scrie-ți opinia despre bunătate, sub forma unor enunțuri care să conțină: două verbe la construcție activă, unul la construcție pasivă, unul la construcție cu pronume reflexiv și unul la construcție impersonală. Subliniază-le și scrie care sunt acestea.**

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

5. **Rescrie enunțurile, corectând greșelile de orice tip (ortografie, punctuație, topică, morfologie, vocabular) pe care le-a făcut un prieten, care a postat pe o rețea de socializare:**

„Am fost pe la munte cu prietenii, care a fost super. Vreau să știe toti ca ieste un loc minunat și că am vroi să mai merg. Poate cear merita să vizitați și voi, dar să nu vă așteptați că vă așteaptă o cazare *de lux* –noi neam descurcat. Cine voiește detalii să imi scrie în privat. Nu am apucat să fak poze multe, dar vă v-oi arăta când mă-ntorc!"

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

6. **Marchează „X" în tabel, în dreptul fiecărui enunț, pentru a stabili valoarea de adevăr.**

	A	F
Sunt scrise corect cuvintele: *bacnotă* și *monezi*.		
Cuvântul *nespus de curat* este la gradul superlativ absolut de superioritate.		
Cine poate fi atât pronume, cât și adjectiv pronominal.		
Se și *o* pot fi, ambele, atât pronume personale, cât și pronume reflexive.		
Este corectă sintagma: *Avansați înainte!*		
Complementul direct răspunde la întrebările: *pe cine?* și *a cui?*		

7. **Scrie forma verbului *a crea* la modurile și timpurile indicate, apoi alcătuiește enunțuri cu ele:**

a. indicativ, prezent, persoana a III-a, plural;
b. indicativ, perfect simplu, persoana I, singular;
c. conjunctiv, perfect, persoana I, plural;
d. imperativ, persoana a II-a, singular;
e. condițional-optativ, prezent, persoana a II-a, plural,

Scanned with OKEN Scanner

.....
.....
.....
.....
.....

8. **Completează spațiile libere cu formele cerute între paranteze:**

Echipa noastră ..... (*a pregăti*, indicativ, viitor standard, persoana a III-a, singular) un eveniment dedicat lecturii în ..... (*bibliotecă*, articulat nehotărât) mare din oraș. Vrem ca toți participanții ..... (*a se bucura*, conjunctiv, prezent, persoana a III-a, plural) de experiențe noi. Cărțile ..... (pronume posesiv, persoana I, plural) sunt deja aranjate. O acțiune ..... (*a finaliza*, adjectiv participial, gen feminin, singular) în termen ar fi ideală. Vom invita și scriitori ..... (adjectiv format prin conversiune din verb la participiu) pentru discursurile lor.

9. **Puneți verbele din paranteză la modul, timpul, persoana și numărul cerute de subiectul propoziției:**

Toți copiii (*a vrea* – condițional-optativ, prezent) ..... ca Moș Crăciun (*a le aduce* – conjunctiv, prezent) ..... multe cadouri, dar Moșul le (*a aduce* – indicativ, viitor) ..... daruri numai celor cuminți. (*a fi* – imperativ) ..... ascultători și Moșul (*a veni* – indicativ, viitor popular) ..... și la voi!

10. **Alcătuiește enunțuri în care să folosești cuvântul *mă* cu trei valori morfologice diferite (pe care le vei preciza):**

.....
.....
.....
.....
.....

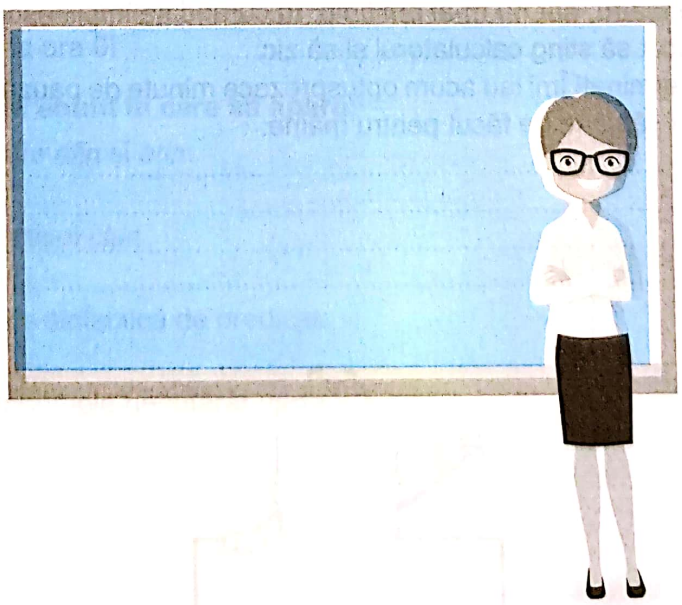

Scanned with OKEN Scanner

Fișa VI.

1. **Se pronunță cu diftong toate cuvintele din seria:**	2. **Seria care cuprinde sinonimul cuvântului *prodigios* este:**
a. bărbierit, fiasco; b. budoar, bacalaureat; c. croazieră, estuar; d. foaier, piedestal.	a. cheltuitor; b. prosper; c. uimitor; d. pompos.

3. Completează enunțurile cu formele potrivite pentru fiecare context și construiește câte un enunț cu formele neselectate.

Tocmai s-a înscris la concurs ..... dintre participante.	a. al o mielea; b. a o mia.
A încheiat expunerea, fără ..... punctele importante ale cercetării.	a. a releva; b. a revela.
Era un băiat	a. bine-crescut; b. bine crescut.
Băieți, ... o carte pentru cercul de lectură!	a. alege-ți; b. alegeți.

4. Completează spațiile libere, făcând acordul corect al pronumelui relativ *care*:

M-am oprit la bătrânii ..... nepoți sunt prieteni cu noi. Nu era nimeni la fereastra ..... perdele erau trase. M-am așezat pe un scăunel ..... picior șubred a cedat sub mine. M-am lovit rău la urechea ..... am accidentat-o și anul trecut. Ce să-i faci cu oamenii ..... obiecte sunt mai vechi decât ei!

5. Rescrie enunțurile, corectând greșelile de orice tip:

Tot aș scrie despre teatru, dar nu m-ai am timp. În curând se împlinesc 20 minute de când scriu. Așa că îmi rămâne decât să sting calculatorul și să zic:

— Vai ce bine, am terminat! Îmi iau acum optusprezece minute de pauză. Apoi o să fac o evaluare estimativă a cea ce îmi rămâne de făcut pentru mâine.

.....

.....

.....

.....

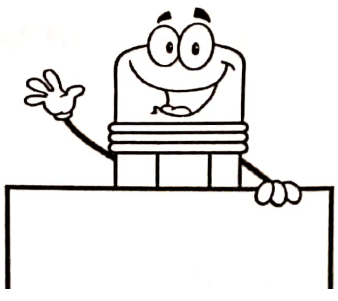

Scanned with OKEN Scanner

6. Marchează „X” în tabel, în dreptul fiecărui enunț, pentru a stabili valoarea de adevăr.

	A	F
Verbul *a merita* poate fi folosit și în construcție reflexivă.		
Adjectivul *benefic* nu are grad de comparație.		
Pluralul substantivului *jantă* este *jenți*.		
Semiadverbul *mai* se plasează între auxiliar și verb.		
Forma de genitiv-dativ a substantivului *jale* este *jalei*.		
Substantivul *cafele* are articol hotărât.		

7. Taie cu o linie formele greșite din enunțurile următoare:

Îi place înnotul/înotul în apă rece.
Meșterul asamblează/ansamblează mobila de bucătărie.
Bibliotecara a selectat cărți a patru copii/cărți ale patru copii ca premiu.
În ziua de duminică s-a înnorat/s-a înorat deodată.
Câteva cărți a/ale colegelor mele sunt de-a dreptul interesante.
Spectacolul de aseară a fost fascinant/fașcinant.
Dragele mele prietene/dragile mele prietene mă vor vizita în curând.

8. Completează spațiile libere cu formele cerute între paranteze:

Am găsit nu mai puțin de ..... (numeralul *21*, cu litere) de motive pentru a merge la Paris. Aici, fiecare dintre noi ..... (*a vizita*, indicativ, viitor) clădirile de patrimoniu și ..... (*muzeu*, plural, articulat hotărât) celebre pe care părinții ..... (*nostru*, plural) le-au văzut doar în albume. În plus, la sfatul ..... (*același*, plural, genitiv) părinți ..... (*grijuliu*), ne vom caza la ..... (*bine*, superlativ relativ de superioritate) cotate hoteluri.

9. Bifează enunțurile corecte dintre cele de mai jos și corectează-le pe cele care conțin greșeli:

☐ Nu fii fraier! .....
☐ Era bine să fii terminat lucrarea până acum. .....
☐ Nu avea grijă de mine! .....
☐ Să fii acasă până la ora 9! .....

10. Construiește câte un enunț în care să apară:

- perechea de omografe *afin* și *afin*:
  .....
- adverbul *clar* și adjectivul *clar*:
  .....
- o interjecție cu funcție sintactică de predicat:
  .....
- numeralul *unu* și pronumele nehotărât *unul*:
  .....

Scanned with OKEN Scanner

Fișa VII.

1. Ambele cuvinte sunt despărțite corect în silabe în seria: a. a-nual, pi-e-mon-tez; b. a-u-tum-nal, at-let; c. pau-per, lin-gu-al; d. tur-coaz, și-fo-nier.	**2. Seria care cuprinde asocieri corecte de cuvinte este:** a. rochie din atlas; b. plătește în numerar; c. lagăr de concentrație; d. zăcământ carbonier.

3. Completează enunțurile cu formele potrivite pentru fiecare context și construiește câte un enunț cu formele neselectate.

Nu s-au mai găsit niciodată ..... lei.	a. cei trei sute nouă; a. cele trei sute nouă.
Am primit cererea de transfer din mâna secretarei	b. însăși; c. înseși.
Nu a predat tema la timp ..... delăsării sale.	a. datorită; b. din cauza.
Le-am zărit ieri pe stradă pe fetele	a. acelea; b. aceleia.

4. Completează spațiile libere cu articolele potrivite:

- Ne place să vizităm adesea locul de naștere ..... părinților.
- La biblioteca județeană nu se mai găsește niciun volum ..... scriitorului premiat cu Nobel.
- În fața blocului bat mingea cei trei copii ..... vecinului.
- Pe banca din spatele clasei am găsit un caiet ..... colegului tău.
- Ceea ce ne întristează sunt foile rupte ..... unei cărți.
- De departe se zăresc crestele înzăpezite ..... munților.
- Abia așteptăm să ni se audă ecoul în liniștea adâncă ..... peșterii.

5. Rescrie enunțurile, corectând greșelile de orice tip:

V-a-ți convins că nu o să aștept pân s-o-nopta ca să-i reînoiesc imvitația de a călători înpreună.

.....

Niciun copil n-ar putea renunța la cadourile de crăciun, pe care le va oferii însuși domnul Primar.

.....

În ziua acea n-a apărut nici un nor pe cer, iar ei sau adunat în acelaș loc de vreme.

.....

Scanned with OKEN Scanner

6. **Marchează „X” în tabel, în dreptul fiecărui enunț, pentru a stabili valoarea de adevăr.**

	A	F
Cuvântul o este articol nehotărât în enunțul *Din salariul pe-o lună cumpără doar cadouri.*		
Cuvântul *dimineața* poate avea valoare morfologică de substantiv și de adverb de timp.		
Adjectivul *complet* nu acceptă grad de comparație.		
Verbul *a coace* are forma *copsei* la indicativ, perfect simplu, persoana I, singular.		
Neologismul *alură* se pronunță așa cum se scrie.		
Sunt acceptate în variație liberă formele *cofeină* și *cafeină*.		

7. **Taie cu o linie forma greșită din enunțurile următoare:**

Spre lăsarea serii, cerul s-a înorat/s-a înnorat dintr-odată.
Îi dau sorei/surorii sorei mele cea mai mare bucată din ciocolată.
Am fost mereu susținut de proprii/propriii mei frați la fiecare meci.
Nu mai vreau înghețată fincă/fiincă/fiindcă mă doare gâtul.
Nu s-a găsit nicio/nici o greșală/greșeală în compunerea ei.
Băiețelul nu prea știe să/ca să taie friptura cu cuțitul.
Acest banc este cel mai ridicol/ridicul din câte am auzit în ultima vreme.
Dacă nu se oprește din furat, va/v-a ajunge un mic delicvent/delincvent.

8. **Completează spațiile libere cu formele cerute între paranteze:**

La grădina botanică se află ..... (*numeralul 1001,* cu litere) de specii de plante exotice.
La lăsarea serii, le plăcea să se plimbe pe ..... (*alee,* plural, articulat hotărât) parcului.
Nu mai știa ..... (*cine,* caz dativ) i se va acorda premiul pentru originalitate.
Andreea a rezolvat problema ..... (adverbul *corect*, la superlativ relativ de superioritate).
Crinul și garoafa ..... (*a fi preferat*) de toți cumpărătorii.

9. **Bifează enunțurile corecte dintre cele de mai jos și corectează-le pe cele care conțin greșeli:**

☐ Fii atent la explicații! .....
☐ Ți-ar place să vii cu mine?.....
☐ Nu fă multe compromisuri! .....
☐ Duce-s-ar unde vrea! .....

10. **Alcătuiește un enunț în care să folosești:**

- un circumstanțial de cauză exprimat prin substantiv: .....
- un substantiv în vocativ: .....
- un substantiv colectiv, format prin derivare: .....
- o pereche de omografe: .....

Scanned with OKEN Scanner

Fișa VIII.

1. Numărul de litere este diferit de numărul de sunete în toate cuvintele din seria: a. ghindă, excelent; b. vreo, niciodată; c. liceu, douăzeci; d. săgeată, creangă.	**2. Seria care cuprinde doar cuvinte folosite cu sens propriu este:** a. Am văzut **o stea** pe cer. b. **Inima** îți bate cu putere după cine îți-e drag. c. Ai **o galaxie** de idei neexprimate.

3. Completează enunțurile cu formele potrivite pentru fiecare context și construiește câte un enunț cu formele neselectate.

Noi ne-am întâlnit cu niște colege și cu ..... vom merge în oraș.	a. ele; b. iele.
El este unicul ..... al părinților.	a. fiu (substantiv); b. fiu (verb).
Nu îmi e rușine să mă joc încă ..... v-ați ascunselea.	a. dea; b. de-a.
Mă gândesc ..... și iar la cele discutate.	a. iar; b. i-ar.

4. Scrie-ți opinia despre preocupările unui adolescent, sub forma unor enunțuri care să conțină: un clitic reflexiv cu funcție sintactică, un adjectiv pronominal de întărire, un adjectiv pronominal demonstrativ de identitate, un clitic personal în dativ și un adjectiv pronominal posesiv. Subliniază-le și scrie dedesubt care sunt acestea.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. Rescrie enunțurile de mai jos, corectând greșelile de orice tip (ortografie, punctuație, topică, morfologie, vocabular etc.) pe care le-a făcut un prieten care a postat pe o rețea de socializare:

„Am fost la mare cu colegi de la clasă, care a fost de neuitat! Vreau să zic la toți că aș vroi să mai merg. Ieste un loc minunat, poate cear merita să mergeți și voi, dar să vă nu așteptați că vă așteaptă

Scanned with OKEN Scanner

o plajă privată - noi neam simțit bine. Cine dorește detali sămi zică în comentarii! Nu am apucat să fak poze multe, dar vă v-oi arăta când am să măn-torc!"

.....

.....

.....

.....

.....

6. Marchează „X" în tabel, în dreptul fiecărui enunț, pentru a stabili valoarea de adevăr.

	A	F
Cuvântul *fotbalist* este derivat cu sufix de agent.		
Forma de imperativ, singular, formă negativă a verbului *a tăcea* este *nu tăcea*!		
Cuvântul *mătasea-broaștei* este format prin compunere, prin subordonare.		
Cuvântul *beton* poate fi folosit, în contexte diferite, atât ca substantiv, cât și ca adverb.		
Cuvântul *grozaaaaaaav* este la gradul superlativ absolut de superioritate.		
Complementul de agent se folosește doar cu o construcție pasivă.		

7. Alcătuiește enunțuri care să respecte cerințele. Subliniați cuvintele cerute:

a. substantiv propriu, caz vocativ:

.....

b. adjectiv propriu-zis, variabil, cu două forme flexionare, în cazul acuzativ:

.....

c. interjecție cu funcția sintactică de nume predicativ:

.....

d. conjuncția subordonatoare *ca să* disociată:

.....

e. substantivul *show* articulat hotărât:

.....

8. Completează spațiile libere cu formele cerute între paranteze:

Mâine, vom vizita un cartier nou, unde clădirile se înalță ..... (adverb de mod, la gradul superlativ absolut) ..... (prepoziție simplă cu regim de acuzativ) aceste blocuri noi, se află un parc vast. Arhitecții au lucrat la proiect timp de ..... (numeral cardinal simplu, cu valoare adjectivală) ani. Acesta este ..... (articol nehotărât, gen masculin, număr singular) oraș ..... (adverb relativ) ne dorim să locuim. Cea ..... (numeral ordinal, cu valoare adjectivală) inovație este și cea mai spectaculoasă: transportul subteran.

9. Notează pe spațiul punctat din dreptul fiecărui cuvânt litera corespunzătoare:

..... conversiune;
..... derivare parasintetică;
..... compunere cu elemente savante;
..... derivare cu prefix;
..... compunere prin subordonare;

a. vreun;
b. filologie;
c. douăzeci;
d. aprozar;
e. preșcolar;

Scanned with OKEN Scanner

..... serie derivativă;
..... compunere prin alăturare;
..... compunere prin abreviere.

f. florărie;
g. neatent;
h. binele.

10. **Alcătuiește enunțuri în care să folosești cuvântul *de* cu patru valori morfologice diferite (pe care le vei preciza):**

.....
.....
.....
.....

Fișa IX.

1. **Sunt accentuate corect toate cuvintele din seria:**	**2.** **Seria care cuprinde doar prepoziții corecte:**
a. avarie, anost; b. buldog, firav; c. trafic, agrișă; d. utopie, verigă.	a. despre, dupe; b. dacă, fiind că; c. pentru, lângă; d. să, în cât.

3. **Completează enunțurile cu formele potrivite pentru fiecare context și construiește câte un enunț cu formele neselectate.**

Banca nu va mai recupera niciodată	a. acești trei milioane; b. aceste trei milioane.
Darius avea o figură ....., mai relaxată ca de obicei.	a. destinsă; b. distinsă.
Noi mâncăm înghețată ..... decât tine.	a. de altfel; b. de alt fel.
Ne-ai făcut mândre pe noi ..... cu rezultatele tale.	a. însene; b. înșine.

4. **Alege, prin încercuire, forma corectă a verbelor:**

- După ce se întorc vitele bunicului meu de la pășune, sarcina mea este să le adap/adăp.
- După o masă așa de îmbelșugată, câinele mormăie/mormăiește puțin în somn.
- Problema ei de sănătate este că sistemul ei digestiv nu digeră/digerează alimente grase.
- Copilul li se destăinuie/destăinuiește numai părinților săi.
- Bunica moțăie/moțăiește lângă foc, cu o carte în mână.
- Recunosc că mi-ar displace/mi-ar displăcea să pierdem meciul acesta.

Scanned with OKEN Scanner

5. **Rescrie enunțurile, corectând greșelile de orice tip:**

Dându-se atâta importanță, colegul meu se crede cel mai superior, din punct de vedere al inteligenței, față de ceilanți colegi, deșii rezultatele testării precedentă au fost suspecte de mici. Cu toate acestea, el se riscă să ne desconsidere datorită încrederii exagerate în sine.

.....

.....

.....

6. **Marchează „X" în tabel, în dreptul fiecărui enunț, pentru a stabili valoarea de adevăr.**

	A	F
Cuvântul *carotidă* este monosemantic.		
Cuvântul *aut* este monosilabic.		
Este corect enunțul *Zece plus doi fac doisprezece*.		
Valoarea de dativ se exprimă, pentru numerale, cu prepoziția *la*.		
Construcțiile pasive se construiesc cu verbe copulative.		
Verbul *a exista* poate fi folosit în construcție reflexivă.		

7. **Construiește câte un enunț care să cuprindă:**

a. forma de plural a substantivului *coală*:

.....

b. adjectivul *frumoasă* în cazul dativ, la superlativ relativ de inferioritate:

.....

c. verbul *a duce* la imperativ, singular, formă negativă:

.....

d. verbul *a da* la gerunziu, însoțit de două clitice pronominale, în caz dativ și acuzativ:

.....

e. un derivat care indică numele de locuitori din Târgu Jiu:

.....

8. **Completează spațiile libere cu formele cerute între paranteze:**

- Savantul a făcut descoperirea epocală în ceasul al ..... (*12*, cu litere).
- Informațiile științifice pentru proiect le luăm doar de pe ..... (*site*, plural, articulat hotărât) oficiale.
- A răcit în timpul excursiei prin munți din cauza ..... (*îmbrăcăminte*) subțiri.
- Poveștile de viață ..... (*femeie*, articulat nehotărât) sunt pline de învățăminte.
- Gesturile băieților ..... (*neastâmpărat*, precedat de articol demonstrativ) sunt deranjante.
- Păpușa aceea este moștenirea unui bunici ..... (adjectiv pronominal posesiv, persoana I, singular).

9. **Bifează enunțurile corecte dintre cele de mai jos și corectează-le pe cele care conțin greșeli:**

☐ Nu desfă cadoul acum! .....

☐ V-a intra în joc fără teamă. .....

☐ Nu adu mizerie în casă! .....

☐ Mi-ar plăcea o ciocolată caldă acum. .....

Scanned with OKEN Scanner

10. **Notează pe spațiul punctat din dreptul fiecărui cuvânt litera corespunzătoare răspunsului corect:**

..... hipertensiune – hipotensiune;
..... torturi – torturi;
.....bogăție – prosperitate;
..... ele – iele;
..... monah – monarh.

a. pereche de paronime;
b. pereche de sinonime;
c. pereche de omofone;
d. pereche de omografe;
e. pereche de antonime.

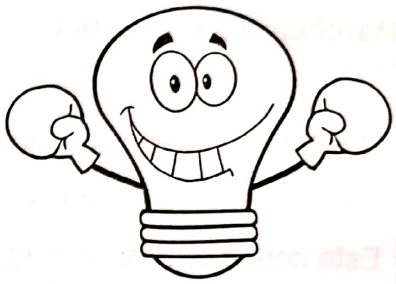

Fișa X.

1. Există un *i* șoptit/devocalizat în ambele cuvinte din seria: a. orice, cireșe; b. ghici, ciorbă; c. liceu, douăzeci; d. arici, dragi.	**2. Seria care cuprinde câte un cuvânt format prin derivare cu sufix augmentativ este:** a. Stai un momențel. b. Am umplut o valizoacă cu toate jucăriile. c. Când sunt mici, copilașii se joacă cu degețelele.

3. **Completează enunțurile cu formele potrivite pentru fiecare context și construiește câte un enunț cu formele neselectate.**

..... am timp pentru activități extrașcolare fiindcă mă pregătesc pentru examen.	a. nu mai; b. numai.
..... învață, alții nu.	a. unii (pronume nehotărât); b. uni (verb predicativ).
..... Pontif locuiește la Vatican.	a. suzeran; b. suveran.
Muncesc ..... elevi zilnic.	a. aceeași; b. aceiași.

4. **Scrie-ți opinia despre jocuri (de orice fel), sub forma unor enunțuri care să conțină: trei cuvinte cu diftongi, două cu triftongi, unul cu hiat, un cuvânt derivat parasintetic și un cuvânt compus. Subliniază-le și scrie dedesubt care sunt acestea.**

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Scanned with OKEN Scanner

10. **Notează pe spațiul punctat din dreptul fiecărui cuvânt litera corespunzătoare răspunsului corect:**

..... hipertensiune – hipotensiune;
..... torturi – torturi;
.....bogăție – prosperitate;
..... ele – iele;
..... monah – monarh.

a. pereche de paronime;
b. pereche de sinonime;
c. pereche de omofone;
d. pereche de omografe;
e. pereche de antonime.

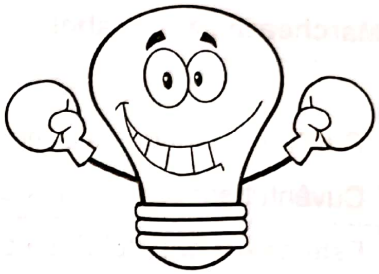

Fișa X.

1. Există un *i* șoptit/devocalizat în ambele cuvinte din seria: a. orice, cireșe; b. ghici, ciorbă; c. liceu, douăzeci; d. arici, dragi.	**2. Seria care cuprinde câte un cuvânt format prin derivare cu sufix augmentativ este:** a. Stai un momențel. b. Am umplut o valizoacă cu toate jucăriile. c. Când sunt mici, copilașii se joacă cu degețelele.

3. **Completează enunțurile cu formele potrivite pentru fiecare context și construiește câte un enunț cu formele neselectate.**

..... am timp pentru activități extrașcolare fiindcă mă pregătesc pentru examen.	a. nu mai; b. numai.
..... învață, alții nu.	a. unii (pronume nehotărât); b. uni (verb predicativ).
..... Pontif locuiește la Vatican.	a. suzeran; b. suveran.
Muncesc ..... elevi zilnic.	a. aceeași; b. aceiași.

4. **Scrie-ți opinia despre jocuri (de orice fel), sub forma unor enunțuri care să conțină: trei cuvinte cu diftongi, două cu triftongi, unul cu hiat, un cuvânt derivat parasintetic și un cuvânt compus. Subliniază-le și scrie dedesubt care sunt acestea.**

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Scanned with OKEN Scanner

.....
.....
.....
.....

5. **Rescrie enunțurile de mai jos, corectând greșelile de orice tip:**

Tot ași scrie despre nuvela citită, dar nu m-ai am timp. În curând se împlinesc 20 minute de când scriu. Așa că îmi rămâne decât să sting calculatorul și să zic: — Vai ce bine, am terminat! Îmi iau acum optusprezece minute de pauză. Apoi o să fac o evaluare estimativă a cea ce îmi rămâne de făcut pentru mâine.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

6. **Marchează „X” în tabel, în dreptul fiecărui enunț, pentru a stabili valoarea de adevăr.**

	A	F
Sunt paronime cuvintele: *mochetă/machetă*.		
Este corectă doar prima variantă din seria: *ploii/ploaiei/ploai*.		
Construcția subliniată din enunțul: *Orașul Oradea este unul dintre cele mai frumoase orașe*. este atribut în nominativ.		
Cuvântul *iar* poate fi folosit, în contexte diferite, atât ca substantiv, cât și ca adverb.		
Adjectivul *superior* nu are grade de comparație.		
Complementul direct poate sta în orice caz.		

7. **Construiește enunțuri care să respecte cerințele. Subliniați cuvintele cerute:**

a. Un enunț imperativ negativ cu un predicat exprimat prin locuțiune verbală.

.....
.....

b. Un enunț exclamativ cu un circumstanțial de loc exprimat prin adverb relativ.

.....
.....

c. O propoziție simplă cu subiect multiplu și predicat nominal cu nume predicativ multiplu exprimat prin adjective variabile.

.....
.....

Scanned with OKEN Scanner

d. Un enunț asertiv cu un complement de agent exprimat prin numeral cardinal compus.

.....

.....

e. Un enunț interogativ cu o apoziție dezvoltată în dativ.

.....

.....

8. Completează spațiile libere cu formele cerute între paranteze:

Când ..... (verb predicativ, timpul perfect simplu, persoana I, număr singular) cum mașinile ..... (verb predicativ, timpul mai-mult-ca-perfect, persoana a III-a, număr plural) din parcare, am realizat că suntem singuri ..... (pronume personal de politețe, persoana a III-a, număr singular) va pleca, dar noi ne vom descurca cu bagajele ..... (adjectiv pronominal posesiv, persoana I, număr plural). Nu ..... (clitic personal, cazul dativ, persoana a III-a, număr singular) voi cere niciun sfat. ..... (pronume negativ, număr singular) se va supăra. Alegere este a ..... (pronume demonstrativ de apropiere, gen masculin, număr plural, cazul genitiv).

9. Bifează enunțurile corecte și notează cu „X" pe cele care conțin greșeli:

- ☐ Va cade grindină zilele următoare.
- ☐ Ea nu se sfii să facă acuzații la adresa foștilor colegi.
- ☐ În pandemie am făcut școala online.
- ☐ Dragu-mi-i verbul a fi!

10. Alcătuiește enunțuri în care să folosești cuvântul *nouă* cu trei valori morfologice diferite (pe care le vei preciza):

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Scanned with OKEN Scanner

Fișa XI.

1. Se pronunță cu diftong toate cuvintele din seria: a. bleumarin, amiază; b. imediat, serios; c. obiect, funcție; d. siestă, vraiște.	**2. Seria care cuprinde sinonimul expresiei *la calendele grecești* este:** a. curând; b. mereu; c. niciodată; d. totdeauna.

3. Completează enunțurile cu formele potrivite pentru fiecare context și construiește câte un enunț cu formele neselectate.

La acțiunea de voluntariat s-au înscris ..... de persoane.	a. patruzeci și unu; a. patruzeci și una.
Mama a învelit sandviciurile cu ..... protectoare.	a. folie; b. folie.
A venit la școală cu o agendă ..... coperți erau inedite.	a. a căror; b. ale cărei.
Ferestrele proaspăt șterse ..... razele soarelui.	b. reflectă; c. reflectează.

4. Construiește câte un enunț cu trei tipuri diferite de subiect, numind felul fiecăruia.

.....

.....

.....

.....

.....

5. Rescrie enunțurile, corectând greșelile de orice tip:

Părinții vi-au adus din oraș bunătăți, deși iei nu știau gusturile băiatului cel mic și nici ce vor dorii dânși să mănânce.

D-voastră. ați dat cel mai superior răspuns, în termeni complexi, la întrebarea pe care Alteța sa, prințul, v-a adresato.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Scanned with OKEN Scanner

6. **Marchează „X” în tabel, în dreptul fiecărui enunț, pentru a stabili valoarea de adevăr.**

	A	F
Verbul *sufăr* poate fi urmat de prepoziția *cu.*		
Adjectivele *ditamai, roz, vernil* sunt invariabile.		
Enunțurile imperative se construiesc cu verbe la persoana I.		
Enunțul *Hagi Tudose avea mult bănet.* conține un pleonasm.		
Este incorect acordul în enunțul *Eram să cad.*		
Verbul *o să cădem* exprimă o acțiune ipotetică, fiind la conjunctiv.		

7. **Rescrie textul, înlocuind cuvintele care nu aparțin registrului standard cu unele adecvate.**

La gala decernării premiilor Oscar, pe lângă vedetele așteptate pe covorul roșu, s-au prezentat și niște pițipoance, îmbrăcate în țol festiv, dar care au făcut o imagine naspa întregii festivități.

.....

.....

.....

.....

8. **Completează spațiile libere cu formele cerute între paranteze:**

Am ajuns acasă de la școală după ora ..... (2, cu litere).

S-a întâlnit la târgul de Crăciun cu ..... (adjectiv demonstrativ de diferențiere) colegi.

Va merge la petrecere ..... (un circumstanțial de loc, exprimat prin substantiv propriu).

— Ce faci în seara asta ..... (construcție incidentă) după ce îți înveți lecțiile?

Începând de astăzi nu mai mâncăm ..... (substantiv defectiv de singular).

9. **Bifează enunțurile corecte dintre cele de mai jos și corectează-le pe cele care conțin greșeli:**

- ☐ *N-ai grijă de ce se v-a întâmpla!*
- ☐ *Va dat cărțile promise?*
- ☐ *Nu fii mai prejos de colegii tăi!*
- ☐ *Copilul veni către* casă *la ora 12.*

10. **Scrie un text de trei–cinci enunțuri care să conțină: trei cuvinte din familia lexicală a cuvântului *nor* (pe care le vei sublinia cu roșu), două substantive colective create cu sufix (subliniate cu verde), un cuvânt compus cu sufixoid (subliniat cu galben).**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Scanned with OKEN Scanner

Fișa XII.

1. Sunt accentuate corect ambele cuvinte din seria: a. trafic, taxi; b. trafic, taxi; c. trafic, taxi.	**2. Seria care cuprinde formele corecte de plural este:** a. fețe – fașe; b. aragaze – aragazuri; c. plapume – plapumi; d. tuneluri – tunele.

3. Completează enunțurile cu formele potrivite pentru fiecare context și construiește câte un enunț cu formele neselectate.

Mai am ..... câteva exerciții de rezolvat, apoi sunt liber câteva ore.	a. doar; b. decât.
Verific totul pentru excursie	a. înainte; b. înaintea.
Pe drumul spre casă, când ne întorceam din concediu, am prins două	a. furtuni; b. furtunuri.
Băieții ..... după tramvaiul care ajunge în stație.	a. aleargă; b. alergă.

4. Precizați prin ce se realizează (joncțiune/juxtapunere) relația de coordonare în frazele date.

a. A mers la plimbare și apoi s-a așezat pe o bancă în parc. .....
b. Nici nu învață, nici nu se odihnește. .....
c. Discută, se plimbă, dar apoi învață. .....
d. Părinții au aflat nota de la test și nu sunt mulțumiți. .....

5. Rescrie enunțurile, corectând greșelile de orice tip:

- „Sa întors spre geamgiii și l-ea cerut explicați." George Călinescu, *Enigma Otiliei*
- „Ce faceț domni, de ce nu veniț cu noi" Ion Luca Caragiale, *Tren de plăcere*
- „Copi stăteau pe prispă și ascultau, cu luareaminte." Marin Preda, *Moromeții*
- „Miii de fluturi mici, albaștriii, mi-i de roiuri de albine." Mihai Eminescu, *Călin* (*File din poveste*)

.....
.....
.....
.....

Scanned with OKEN Scanner

6. **Marchează „X” în tabel, în dreptul fiecărui enunț, pentru a stabili valoarea de adevăr.**

	A	F
Este corectă formularea: *Am scris un scurt rezumat al textului studiat la clasă.*		
Sunt corecte ambele forme: *corigent* și *corijent.*		
În enunțul: *Unii copii sunt claustrofobi.* există un cuvânt format prin compunere savantă.		
Este corect scris cuvântul *laoparte.*		
Sunt corect despărțite în silabe cuvintele: *piu-ne-ză* și *i-gua-nă.*		
Pronumele personal are la cazul genitiv doar forme accentuate.		

7. **Taie cu o linie formele greșite din enunțurile următoare:**

Du-te/Dute acasă!

Femei/Femeii i s-a oferit un loc de muncă mai bine plătit.

S-au adunat cu toți/toții în curtea casei bunicilor.

Mai stăm doar umpic/un pic cu voi, apoi vom pleca acasă.

Ea este o fată cum se cade/cumsecade.

În parc este mizerie, fie că nu s-a făcut curățenie de multă vreme, sau fiindcă au făcut mizerie turiștii./În parc este mizerie, fie că nu s-a făcut curățenie de multă vreme, fie fiindcă au făcut dezordine turiștii.

8. **Completează spațiile libere cu formele cerute între paranteze, pentru a obține un text coerent.**

În fiecare an, toamna aduce culori ..... (*vibrant*, plural, feminin) și un aer proaspăt, pe care ..... (*a iubi*, indicativ, prezent) să-l respirăm. Cerul devine ..... (adjectiv, masculin, singular) după ploile ..... (*acela*, plural, acuzativ) lungi de vară. Mă ..... (*a plimba*, indicativ, viitor) cu ..... (*prieten*, plural, articulat hotărât) prin pădurile din apropiere, culegând ..... (*frunză*, plural, articulat hotărât) căzute. Vremea, deși adesea capricioasă, se menține totuși ..... (*blând*, comparativ de egalitate) cu cea de primăvară, permițându-ne să ne bucurăm de farmecul ..... (*acest*, genitiv, masculin, singular) anotimp.

9. **Alege, prin subliniere, forma corectă de genitiv/dativ a cuvintelor:**

Cuvântul	Varianta 1 de genitiv/dativ	Varianta 2 de genitiv/dativ
vină	*vinei*	*vinii*
piață	*pieții*	*pieței*
ouă	*ouălor*	*ouălelor*
boschet	*boschetelor*	*boscheților*
fată	*fetei*	*fetii*
casă	*casei*	*cășii*

Scanned with OKEN Scanner

10. Alcătuiește enunțuri în care să folosești cuvântul *iar* cu patru valori morfologice diferite (pe care le vei preciza):

.....

.....

.....

.....

.....

Fișa XIII.

1. Se pronunță cu accent pe penultima silabă toate cuvintele din seria: a. butelie, carnagiu; b. devale, posibilitate; c. doctoriță, cartilagiu; d. gingaș, frumușică.	**2.** Seria care cuprinde o pereche de antonime este: a. infern – eden; b. minuțios – detaliat; c. perseverent – ambițios; d. vindicativ – vindecător.

3. Completează enunțurile cu formele potrivite pentru fiecare context și construiește câte un enunț cu formele neselectate.

Încă din prima zi de cumpărături ..... au fost cheltuiți.	a. cei cinci sute de mii; b. cele cinci sute de mii.
Nu a fost acceptat în echipă, fiind ..... pentru sport.	a. inept; b. inapt.
Cățelul s-a strecurat afară fără ca eu ..... să-l observ.	a. însemi; b. însămi.
I-am oferit ..... Popescu o cafea.	a. d-lui; b. dlui.

4. Realizează acordul adjectivelor dintre paranteze cu substantivele determinate:

Câțiva bănuți (*negri*) ..... au căzut din mâinile unor copii (*zglobiu*) .....
(*Grijuliu*) ..... părinți nu îi lasă pe (*propriu*) ..... copii să alerge repede.

5. Rescrie enunțurile, corectând greșelile de orice tip:

Îmi plac ghetele ca și model. Am discutat mult pe problema cumpărării lor și înlocuirii celorlaltor încălțăminte cu acestea. Modelul meu preferat a apărut pe toate canalele de televiziune. Visul meu și plăcerea mea va fi în curând împlinită.

Scanned with OKEN Scanner

Ție clar că lor chema la petrecerea prietenului cel mai bun, deși mie mi-a spus că nu v-a venii, fiindcă nul interesează asemenea evenimente.

.....

.....

.....

.....

.....

6. **Marchează „X” în tabel, în dreptul fiecărui enunț, pentru a stabili valoarea de adevăr.**

	A	F
În enunțul *M-ai lăudat pentru cadoul pe care ți l-am dăruit.* există trei pronume personale.		
După abrevierea punctelor cardinale se pune punct.		
Desinența de plural se adaugă cu cratimă la cuvântul *deadline.*		
Adjectivul *perspicace* este invariabil.		
Există circumstanțiale de loc în cazul dativ.		
Verbele copulative pot fi regente pentru complementul direct.		

7. **Alege, prin subliniere, forma corectă din fiecare enunț.**

- Să fii disciplinat!/Să fi disciplinat!
- Apropo/apropos de vacanță, unde intenționați să călătoriți?
- Credincioșii ortodocși/ortodoxi sărbătoresc Paștele primăvara.
- Părul devine mai mătăsos dacă îl tratezi cu balsame/balsamuri.
- Nu este voie să vă aplecați peste balustrade/balustrăzi.
- Un băiat atât de cuminte ca el nu se putea complace/complăcea în mediocritate.

8. **Creează câte un enunț cu verbele dintre paranteze, la formele cerute.**

Aș putea ..... (*a ajuta* – conjunctiv prezent, persoana I, singular, însoțit de clitic pronominal, persoana a II-a, singular, acuzativ) într-o bună zi, dacă-ți pare prea rău după planeta ..... (adjectiv posesiv, persoana a II-a, singular). Aș putea…

— Oh! ..... (*a înțelege* – indicativ, perfect compus, persoana I, singular) prea bine, rosti micul prinț, dar de ce ..... (*a vorbi* – indicativ, prezent, persoana a II-a, singular) mereu în enigme?

— Eu pe toate ..... (*a dezlega* – indicativ prezent, persoana I, singular, însoțit de clitic pronominal, persoana a III-a, plural, feminin), zise șarpele.

Și ..... (*a tăcea* – indicativ, perfect simplu, persoana a III-a, plural) amândoi.

9. **Bifează enunțurile corecte dintre cele de mai jos și corectează-le pe cele care conțin greșeli:**

- ☐ Mi-ar pare rău dacă nu ai veni cu noi. .....
- ☐ Era indicat ai spune toate detaliile întâlnirii. .....
- ☐ Ași merge și eu cu voi la film, dar na-m vorbit cu ai mei. .....
- ☐ Pune-ți cu tine mâncare! .....

Scanned with OKEN Scanner

10. **Scrie-ți opinia despre lectura în format electronic, în două–trei enunțuri, folosind:**

→ verbul *a plăcea* la condițional-optativ;
→ trei cuvinte din câmpul lexical al tehnologiei;
→ trei cuvinte împrumutate din alte limbi, cu forma neadaptată încă la scrierea limbii române.

.....
.....
.....
.....
.....

Fișa XIV.

1. **Sunt scrise corect cuvintele marcate din seria:**	**2.** **Seria care cuprinde cuvinte care sunt omonime este:**
a. Ți-am împrumutat niște bani. Când mii dai înapoi? b. Ți-am împrumutat niște bani. Când mi dai înapoi? c. Ți-am împrumutat niște bani. Când mi-i dai înapoi? d. Ți-am împrumutat niște bani. Când mii-i dai înapoi?	a. Am văzut o stea pe cer.; Tu ești o stea în devenire. b. Nu-mi văd capul de treabă.; Ei văd în depărtare o navă. c. Vara, părul mi se decolorează de la soare.; Părul bunicii din fundul grădinii e plin de pere coapte.

3. **Completează enunțurile cu formele potrivite pentru fiecare context și construiește câte un enunț cu formele neselectate.**

El se ..... ca să discute cu prietenul întâlnit.	a. oprii; b. opri.
Copilul își ..... un pahar cu apă.	a. toarnă; b. turnează.
A ajuns ..... mai devreme la școală?	a. careva; b. care va.
Nu am fost ..... timp la biblioteca școlii.	a. de mult; b. demult.

4. **Precizați raportul sintactic (de coordonare/subordonare) care se stabilește între propozițiile date:**

a. Umblăm domol, suim poteci oable și coborâm prăpăstii. Așa ostenim zi si noapte, tăcem și dau zvon numai tălăncile. (*Baltagul*, Mihail Sadoveanu)

.....

Scanned with OKEN Scanner

b. Dragi îmi sunteți, dar n-am ce vă face. Rămâneți cu ce aveți. Nu vă mai pot da într-adaos decât o inimă ușoară ca să vă bucurați cu al vostru. (*Baltagul*, Mihail Sadoveanu)

.....

c. Asta era scrisoarea lui Gheorghiță și Vitoria o știa pe de rost. (*Baltagul*, Mihail Sadoveanu)

.....

d. Nu mai știi ce-i curat, ce-i sfânt și ce-i bun de când îți umblă gărgăuni prin cap și te cheamă domnișoară? (*Baltagul*, Mihail Sadoveanu)

.....

5. Subliniază, în enunțurile de mai jos, forma corectă a termenilor dați:

a. Îmi plac foarte mult tăițeii/tăieții chinezești.
b. Colegii mei de clasă sunt pasionați de gadget-uri/gadgeturi.
c. Mai am decât/doar câteva luni până la examen.
d. Nu fi/fii nerecunoscător față de părinții tăi!
e. Din cauza/Datorită colegilor care m-au ajutat, am reușit să înțeleg.

6. Marchează „X" în tabel, în dreptul fiecărui enunț, pentru a stabili valoarea de adevăr.

	A	F
În cuvântul *seif* există un diftong descendent.		
Cuvântul traumă se desparte corect în silabe: *trau-mă*.		
Cuvintele: *lui, ei, lor* sunt întotdeauna pronume personale (când înlocuiesc un substantiv).		
Cuvântul *pagini* are funcția sintactică de subiect în primul enunț: *S-au învățat multe pagini azi.*; *Au învățat multe pagini azi.*		
Sunt corecte ambele forme: *filosofie* și *filozofie*.		
Adjectivul *frumos* este la gradul superlativ relativ de superioritate în enunțul: *Am avut în excursie timpul cel mai frumos.*		

7. Completează spațiile libere cu formele cerute între paranteze.

Colegii ..... (adjectiv pronominal posesiv) au început să lucreze la un proiect ..... (adjectivul *nou*, la gradul superlativ absolut, formă expresivă). Noi ..... (*a crede*, indicativ, imperfect) că sarcina este simplă, dar curând ne-am dat seama că nu ..... (*a se descurca*, timp viitor standard) singuri. Echipa ..... (*a se reuni*, indicativ, mai-mult-ca-perfect) de două ori înainte să decidă direcția finală. Sperăm ca toți participanții ..... (*a-și da*, conjunctiv, perfect) silința, pentru ca rezultatul să fie unul potrivit așteptărilor. Am înțeles că pentru ..... (*a reuși*, infinitiv), trebuie să fim disciplinați.

8. Scrie modul și timpul pe care îl formează verbul auxiliar a avea în structurile:

a. am fost → .....
b. am fi → .....
c. am să fiu → .....
d. am fi fost → .....

Scanned with OKEN Scanner

9. Alcătuiește enunțuri diferite cu valorile verbului *a fi* care să fie predicative, copulative și auxiliare de construcție pasivă:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

10. Alcătuiește enunțuri în care să folosești cuvântul *a* cu patru valori morfologice diferite (pe care le vei preciza):

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Fișa XV.

1. Se pronunță cu hiat toate cuvintele din seria: a. foileton, servietă; b. imediat, senior; c. săpunieră, subiect; d. sciziune, trotuar.	**2.** Seria care cuprinde sinonimul cuvântului *infatuat* este: a. îngâmfat; b. modest; c. motivat; d. triumfal.

3. Completează enunțurile cu formele potrivite pentru fiecare context și construiește câte un enunț cu formele neselectate.

Sportivul a parcurs cu viteză maximă ..... metri de pistă.	a. doisprezece; b. douăsprezece.
Bunica ..... cămașa ruptă la mâneci.	a. coase; b. cosește.
Fără să vreau, mă trezii că ..... motivele de bucurie ale familiei mele.	a. înmii; b. înmiii.
Tatăl meu este tipul de om ..... prieteni îi sunt loiali.	a. al căror; b. ai cărui.

Scanned with OKEN Scanner

4. **Alcătuiește enunțuri care să ilustreze:**

a. sensul propriu secundar al cuvântului *braț*: .....

b. sensul figurat al cuvântului *aur*: .....

c. două sensuri diferite ale cuvântului *cald*: .....

d. sensul propriu de bază al cuvântului *dinte*: .....

5. **Rescrie enunțurile, corectând greșelile de orice tip:**

Gândul că așI fi greșit la test îmi crează o stare de nervi din care nu pot ieșii, căci îmi venii în minte că nu poți fi un om de succes fără ați atinge potențialul. De aceea, tot aș învăța. Așa că îți propusesei că ne v-om întâlni deseară să reluăm materia, căci mi-ar place să iau 10 la testul următor.

.....

.....

.....

.....

6. **Marchează „X" în tabel, în dreptul fiecărui enunț, pentru a stabili valoarea de adevăr.**

	A	F
În enunțul *A dat un răspuns perfect la o problemă grea.* există două adjective fără grad de comparație.		
Pronumele *dânsul, dânsa, dânșii* arată un grad ridicat de respect.		
Pluralul adjectivului *bun-platnic* este *buni-platnici*.		
Unu este numeral, iar *unul* este pronume nehotărât.		
Conjuncția *de* poate introduce o circumstanțială cauzală.		
Construcțiile incidente sunt separate de restul enunțului prin semne de punctuație.		

7. ***Elimină, prin tăiere, forma incorectă din fiecare enunț.***

- Ironia este o formă de batjocură/badjocură.
- Portul popular bănățean/bănățan este păstrat prin tradiție.
- Acei arbitri asprii/aspri nu i-a acordat nicio prelungire echipei noastre.
- Tata a pus mașina în marșarier/marșalier pentru a putea parca.
- Nemaiputând/Ne mai putând tolera minciuna, tânărul s-a făcut avocat.
- Acuzații invocă/invoacă diverse motive pentru a fi exonerați de vină.

8. **Completează spațiile libere cu formele cerute între paranteze:**

Stătea drept ca un brad răsărit chiar acolo, în pragul ..... (*sală* – singular, caz genitiv), și de la înălțimea ..... (adjectiv pronominal demonstrativ de depărtare) cerceta cu răbdare locurile. Când privirile lui ..... (*a trece* – indicativ, mai-mult-ca-perfect) peste draperia cea grea, care ascundea copila, bătrânul vârî în sân cartea groasă, ... (adjectiv participial de la verbul *a lega*) în piele, pe care o purta sub braț și se apropie încet. Apoi ..... (*a scoate* – indicativ, perfect simplu) din adâncurile ..... (*strai* – plural, caz genitiv) lui peticite un pui de mâță nu mai mare decât un pumn și-l puse în mâinile ..... (*Dochia* – caz genitiv).

Scanned with OKEN Scanner

9. **Identifică și corectează pleonasmele din următoarele enunțuri:**

- Mijloacele mass-media au dezinformat grav publicul.
- Din filmul de aseară, m-a impresionat cu adevărat protagonistul principal.
- Tabloul îmbină împreună elemente din peisajul de natură maritimă.
- Aș prefera mai bine să merg la munte și nu la cabana de pe litoral.
- Nu ar trebui să abuzăm peste măsură cu consumul de dulciuri seara.

10. **Construiește un text de trei–cinci enunțuri, pe tema prieteniei dintre un copil și un animal, în care să utilizezi următoare tipuri de construcții, pe care să le subliniezi:**

- construcție reflexivă;
- construcție pasivă;
- construcție impersonală;
- construcție concesivă.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Fișa XVI.

1. **Conține un substantiv provenit din pronume seria:** a. sine, eu; b. nimeni, vreun; c. cineva, ce; d. acela, un nimeni.	**2.** **Seria care cuprinde cuvinte din același câmp lexical este:** a. ramură, rădăcină, arbore, iarbă; b. mușchi, drumeție, copil, copac; c. potecă, om, tufiș, frunză; d. faună, floră, carte, trunchi.

3. **Completează enunțurile cu formele potrivite pentru fiecare context și construiește câte un enunț cu formele neselectate.**

..... lucrurile de pe banca colegilor, te rog!	a. ia-ți; b. i-ați.
Cred că ai vorbit ..... ca să priceapă toată lumea.	a. limpede (adjectiv); b. limpede (adverb).
Ne întâlnim ..... școlii.	a. înaintea (prepoziție care cere genitiv); b. înainte (adverb).
Am răcit, iar medicul mi-a ..... tratament.	a. prescris; b. proscris.

Scanned with OKEN Scanner

4. **Subliniază cuvintele care conțin triftongi din enunțurile date:**

- Leoaica și puii ei se odihneau la umbra copacului.
- Tu voiai să mergi la mare vara aceasta.
- Am cumpărat o cutie cu creioane colorate și acuarele.
- Ei nu ne-au pomenit nimic despre grădină.
- Sunt sigur că ei ședeau pe bancă atunci când eu am sosit.
- Tu ofereai flori în fiecare primăvară bunicii tale.

5. **Rescrie enunțurile de mai jos, alegând forma corectă:**

Aceleiaș/Aceleiași colege îi tot spun ceva și nu mă ascultă.

.....

Am scris o propoziție/prepoziție cu un subiect multiplu.

.....

Voi vorbi mâine cu cealantă/cealaltă fată din echipă.

.....

Locuiesc la cel mai inferior etaj/la etajul inferior.

.....

Mie mie sete!/Mie mi-e sete!

.....

Mama mia/mi-a adus o carte nouă de citit în weekend.

.....

6. **Marchează „X” în tabel, în dreptul fiecărui enunț, pentru a stabili valoarea de adevăr.**

	A	F
În enunțul: *Finalul cărții a adus liniște personajului principal.* ambele cuvinte subliniate sunt în cazul genitiv.		
Formele clitice ale pronumelui personal nu pot avea niciodată funcția sintactică de subiect.		
Enunțurile*: Nu te cred!* și *Te iubesc*! sunt exclamative, nu imperative.		
Substantivul din enunțul: *Fată dragă, te aștept la mine!* este în cazul nominativ.		
Cuvântul *citește* s-a format prin derivare cu sufixul *-este*.		
Adjectivul *cumsecade* este invariabil.		

7. **Taie cu o linie formele greșite din enunțurile următoare:**

- La subiectul al II-lea nu se menționează câte cuvinte poți scrie maximum/maxim.
- De Ziua Orașului, am participat la o paradă militară și am văzut mai mulți coloneli/colonei.
- În Japonia, am cunoscut în capitală niște tokioți/tokinezi/tochiot.
- Aceleași/aceleiași fete sunt active zi de zi.
- Astă-iarnă/Astă iarnă am avut temperaturi scăzute mult timp.
- Colegii voștri sunt respectoși/respectuoși.

Scanned with OKEN Scanner

8. Completează spațiile libere cu formele cerute între paranteze:

Vara trecută am petrecut ..... (numeralul ordinal *al doilea*, la feminin, singular) săptămână din vacanță pe litoral. Încă de la început, am știut că experiența ..... (*a fi*, indicativ, viitor, predicat nominal cu nume predicativ multiplu) mai frumoasă și mai palpitantă decât ..... (pronume demonstrative de depărtare, plural) de acum doi ani. În fiecare dimineață, ... (*plajă*, singular, articulat hotărât) ne aștepta cu nisip fin și ..... (*răcoare*, nearticulat, acuzativ) mării. Ne-am cumpărat ..... (adjectiv pronominal demonstrative de identitate, plural) suveniruri pe care le-am oferit ..... (*drag*, superlativ relativ de superioritate) prieteni.

9. Alcătuiește enunțuri diferite cu valorile verbului *a fi* respectând cerințele:

a. predicativ, la modul conjunctiv, formă negativă, persoana a II-a, singular:

.....

b. copulativ, impersonal:

.....

c. auxiliar (să formeze construcție pasivă la condițional-optativ, perfect):

.....

d. copulativ, la formă verbală nepersonală cu funcția sintactică de subiect și de nume predicative:

.....

e. predicativ, la gerunziu, circumstanțial de cauză:

.....

f. auxiliar, ajută la formarea viitorului perfect:

.....

10. Alcătuiește enunțuri în care să folosești cuvântul *să* în construirea a patru moduri și timpuri diferite (pe care le vei preciza):

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Scanned with OKEN Scanner

Fișa XVII.

1. Se pronunță cu accent pe ultima silabă toate cuvintele din seria: a. agresor, taxi; b. cuantum, macara; c. imprimeu, deunăzi; d. murdar, garsonieră.	**2. Seria care cuprinde sensul corect al cuvântului *inextricabil* este:** a. care nu poate fi stricat; b. de necontrazis; c. de neînțeles; d. desăvârșit.

3. Completează enunțurile cu formele potrivite pentru fiecare context și construiește câte un enunț cu formele neselectate.

Iată o pisică ..... pui este adorabil!	a. a cărei; b. al cărei.
Ce bine este ..... de către cei mai talentați sportivi.	a. să fii recunoscut; b. să fi recunoscut.
Locuia în cel mai înalt ..... din oraș.	a. imobil; b. imobil.
Concurenta a fost apreciată pentru exprimarea ei	a. literală; b. literară.

4. Completează spațiile libere, făcând acordul corect al pronumelui relativ *care*:

Scrisoarea ..... v-am adresat-o conținea descrierea cadoului ..... primire m-a bucurat enorm, mai ales că provenea dintr-o țară ..... produse comerciale au o calitate superioară. Nici nu m-am gândit să primesc un astfel de obiect ..... preț nici nu-l pot estima, deoarece nu am putut descifra eticheta ..... litere erau prea mici.

5. Rescrie enunțurile, corectând greșelile de orice tip:

Acești arbitrii nu sunt atenți la scorul partidei.

.....

Un grup mare și o echipă mică a venit să admire frumusețea păunilor și struților din curtea lui Maria.

.....

Ajutorul sorei tale a fost important pentru un rezultat bun a selecției la concurs.

.....

6. Marchează „X” în tabel, în dreptul fiecărui enunț, pentru a stabili valoarea de adevăr.

	A	F
În enunțul *Mi-a plăcut discuția avută cu tine despre filmul frumos văzut aseară.*, există numai adjective provenite din verbe la participiu.		
Conjuncțiile adversative cer separarea prin virgulă.		
Sunt corect scrise substantivele *pursânge* și *secondhand*.		
În limba română, numele de discipline școlare se scriu cu inițială majusculă.		
Prepoziția *dinaintea* poate fi precedată de prepoziția *de*.		
Pluralul substantivului *itinerar* este *itinerare*.		

Scanned with OKEN Scanner

7. **Selectează, prin încercuire, formele corecte din enunțurile de mai jos:**

- Nimic nu se compară cu acele dimineți/dimineațe de iarnă însorite.
- Ambasadorul participă la multe dinee/dineuri în scop caritabil.
- În vechime, domnitorul lua decizii în cadrul unor divane/divanuri.
- Am achiziționat acel telefon în rate, plătind dobânde/dobânzi variabile.
- Din camera de alături răsbate/răzbate sunetul televizorului.

8. **Completează spațiile libere cu formele cerute între paranteze:**

La capătul ..... (*îndepărtat* – grad superlativ relativ de superioritate) al meselor care înconjurau ..... (*perete* – plural, articulat hotărât), Dochița se așezase la locul ei obișnuit, printre copilele doamnelor de la curte, ... (*care* – genitiv) însoțitoare era. Din poala ei, pisicul (*a prinde* – indicativ, mai-mult-ca-perfect) curaj și ridică botul, ... (*a căuta* – gerunziu) în aerul greu de mirosurile ..... (*mâncare* – plural, articulat hotărât) arome cunoscute de lapte.

— Este mâțul tău? o întrebă copila de lângă ea, o domniță de rang ..... (*mic* – comparativ de superioritate) de la curte.

— Nu, răspunse pe loc Dochița, aproape fără ..... (*a gândi* – conjunctiv, prezent, construcție reflexivă).

9. **Creează enunțuri în care să integrezi:**

a. un adjectiv pronominal negativ:

.....

b. adjectivul *pitoresc* la feminin, singular:

.....

c. o construcție condițională:

.....

d. două propoziții coordonate adversativ:

.....

10. **Ilustrează, prin câte un enunț, trei valori morfologice diferite ale cuvântului *tot*.**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Scanned with OKEN Scanner

Fișa XVIII.

1. Sunt scrise corect toate cuvintele din seria: a. pamblică, serviciu, salar; b. panglică, servici, salariu; c. panglică, serviciu, salariu.	**2. Seria care cuprinde pleonasme este:** a. mașină de spălat; b. notorietate publică; c. cobor scările; d. urc cu liftul.

3. Completează enunțurile cu formele potrivite pentru fiecare context și construiește câte un enunț cu formele neselectate.

În urma accidentului, colega mea s-a ales cu numeroase	a. confuzii; b. contuzii.
Am reușit, ... muncii și dedicării.	a. grație (substantiv); b. grație (prepoziție cu regim de dativ).
Am dorința de a ..... două cărți săptămâna viitoare.	a. citi (infinitiv); b. citi (perfect simplu).
Iarna, din cauza frigului, am mâinile ..... tot timpul.	a. tremurând (verb la gerunziu); b. tremurânde (adjectiv provenit din verb la gerunziu).

4. Alcătuiește enunțuri în care adverbul *înainte* să aibă funcția sintactică de circumstanțial de loc, de timp și de mod.

.....

.....

.....

.....

5. Marchează „X" în tabel, pentru a stabili ce sunt cuvintele subliniate: atribute pronominale sau atribute adjectivale.

Cuvântul subliniat	Atribut pronominal	Atribut adjectival
Părerile <u>lui</u> sunt pertinente.		
Ne întâlnim cu colegii <u>voștri</u> la bibliotecă.		
Ținem cont de ideile <u>celorlalți</u>.		
<u>Nicio</u> colegă nu a întârziat.		
<u>Însuși</u> directorul școlii v-a lăudat.		
M-au bucurat cadourile de la <u>fiecare</u>.		

Scanned with OKEN Scanner

6. **Marchează „X” în tabel, în dreptul fiecărui enunț, pentru a stabili valoarea de adevăr.**

	A	F
Este considerată pleonasm formularea *tentativă de încercare*.		
Conform DOOM3 este corectă forma: *lituaniancă*.		
În enunțul: *E frumoasă de pică.* adjectivul este la gradul superlativ absolut de superioritate.		
Singurul cuvânt din DEX care conține literele a, b, c este *abces*.		
Sunt verbe auxiliare: *a fi*, *a ieși*, *a avea* și *a vrea*.		
Cuvintele *principal/principial* sunt omonime.		

7.

a. Identifică diftongii și triftongii din enunțul alcătuit doar din vocale și semivocale:
Oaia aia e a ei; eu o iau. Uiuiu!

.....
.....
.....
.....

b. Formează, prin derivare cu prefix, antonimele cuvintelor: *a bloca*, *capabil*, *drept*, *a lega*, *legal*, *normal*, *par*, *real*, *recunoștință*, *succes*, *vizibil*.

.....
.....
.....
.....

8. **Completează spațiile libere cu formele cerute între paranteze:**

În lumea ..... (*digital*, feminin, singular, articulat hotărât), inovația este ..... (*rapid*, superlativ absolut). Orice dispozitiv modern ..... (*a beneficia*, indicativ, prezent) de cipuri ..... (*performant*, plural, grad comparativ de inegalitate, de superioritate), care permit viteze de procesare de ..... (numeralul cardinal *10*, cu cifre romane) ori mai mari. Dezvoltatorii ..... (*a crea*, indicativ, perfect compus) aplicații din ce în ce ..... (*util*, grad comparativ de inegalitate, de superioritate) care le fac viața mai ușoară ..... (*utilizator*, plural, articulat hotărât).

9. **Selectează, din fragmentul următor, trei substantive aflate în cazuri diferite, pe care le vei preciza:**

„Polly descoperise de multă vreme că, dacă deschizi o anume ușiță din podul casei ei, dai de un rezervor de apă și, în spatele lui, de un loc întunecos, în care puteai ajunge dacă te cățărai puțin, cu atenție.”

Substantivul	**Cazul**

Scanned with OKEN Scanner

10. Alcătuiește enunțuri în care să folosești cuvântul *fața* cu trei valori morfologice diferite (pe care le vei preciza):

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Fișa XIX.

1. Conțin două silabe toate cuvintele din seria: a. coafor, fiică; b. duet, ființă; c. pieton, senior; d. troiță, aut.	**2.** Seria care cuprinde nume proprii scrise corect este: a. Cluj-Napoca, Târgu-Neamț; b. Chișineu-Criș, Baia-Mare; c. Caraș Severin, Râmnicu Vâlcea; d. Sighetul Marmației, Târgu-Jiu.

3. Completează enunțurile cu formele potrivite pentru fiecare context și construiește câte un enunț cu formele neselectate.

Nu avea ..... soră și nici un frate.	a. nici o; b. nicio.
Protestatarii ..... în piața centrală a orașului.	a. manifestă; b. manifestează.
Mătușa ..... ne va vizita în acest weekend.	a. însuși; b. însăși.
La olimpiadă obțin distincții numai elevii	a. eminent; b. iminent.

4. Indică, construind enunțuri, trei valori morfologice diferite ale cuvântului *cel*.

.....

.....

.....

5. Rescrie enunțurile, corectând greșelile de orice tip:

Vulturii negrii s-au năpustit asupra prăzi.

Grămada de oameni veseli au plecat spre acvariu, să vadă aurii peștișori.

— Bunicilor sunteți încântarea tuturor nepoților și părinților!

Scanned with OKEN Scanner

M-aşi fi dus singur în excursie, dar mama nu agreiază ideea de a mă ştii departe, deşi cam am fost în alte ţări şi părinţii îmi promisese că mă v-or mai lăsa. Ştiu că nu se merită să insist, dar mi-ar place mult ca mama să vadă adevărul, căci îi citi şi ei, la fel cum vă citişi vouă, regulile excursiei.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. Marchează „X" în tabel, în dreptul fiecărui enunţ, pentru a stabili valoarea de adevăr.

	A	F
Sunt corect scrise numele corpurilor cereşti *Ursa-mare* şi *Carul-mare.*		
Cuvântul *ferigă* poate fi pronunţat în două moduri.		
Este corect enunţul *Ascultă-mi-l şi pe Dan!*		
Pronumele *ele* se pronunţă cu un *i* în faţă.		
Conjuncţia *fiindcă* poate introduce numai o cauzală.		
Adjectivul *novice* este invariabil.		

7. Elimină, prin tăiere, forma greşită sau nepotrivită pentru contextele de mai jos.

Deasupra arborilor din curtea şcolii plana un smeu/zmeu de hârtie.
Contabila a întocmit un stat/ştat de plată.
Copiii aleargă în zigzag/zig-zag prin parc.
Satelitul planetei era la o distanţă de un an lumină/an-lumină de orice alt corp ceresc.
Băiatul se apucase a sdrăngăni/zdrăngăni la chitară.
Comportare sa plină de diferenţă/deferenţă ne-a lăsat o impresie favorabilă.

8. Construieşte enunţuri în care să existe:

a. Un substantiv de gen feminin, la plural, determinat de adjectivul *bej*;

.....

b. Substantivul *bară*, la singular, în cazul genitiv;

.....

c. Verbul *a vrea* la indicativ, imperfect, persoana I, singular;

.....

d. Pronumele *celălalt*, la plural, în cazul dativ.

.....

9. Notează pe spaţiul punctat din dreptul fiecărei construcţii verbale litera corespunzătoare răspunsului corect:

..... s-ar fi dus;
..... ar fi fost lăudat;
..... trebuie;
..... a adormit;
..... este vesel.

a. predicat nominal;
b. construcţie reflexivă;
c. construcţie activă;
d. construcţie pasivă;
e. construcţie impersonală.

Scanned with OKEN Scanner

10. **Rescrie textul de mai jos inserând semnele de punctuație potrivite:**

Uitându-se zâmbitor cu înțeles la soția dumisale bătrânul începe a povesti
Era odată dragul tatei un copilaș un copilaș frumos ca tine și cuminte
Tot ca tine adaogă coana Ruxanda care nu răbda să tacă

.....

.....

.....

.....

.....

Fișa XX.

1. **Este format prin derivare cu prefix cuvântul:**	**2.** **Seria care conține doar cuvinte scrise corect este:**
a. a răspunde; b. a răscumpăra; c. a repeta; d. a răsări.	a. fii, să știi, nu fii; b. mi-ar place, n-ași ști; c. mulți, niciun, vreun; d. ar tace, orcui;.

3. **Completează enunțurile cu formele potrivite pentru fiecare context și construiește câte un enunț cu formele neselectate.**

A luat- ..... la sănătoasa când a văzut ursul.	a. o (adjectiv pronominal nehotărât); b. o (pronume cu valoare neutră)
Tatăl meu este colonel, lucrează într-o ..... unde are mulți militari în subordine.	a. companie; b. compañie.
În cartea *Cititorul din peșteră*, ... Anibalector este chiar simpatic.	a. mostră; b. monstrul.
..... spun părerea întotdeauna, dar într-un mod civilizat.	a. îmi (pronume personal); b. îmi (pronume reflexiv).

4. **Construiește enunțuri care să respecte cerințele:**

a. Un complement direct, exprimat prin verb la infinitiv;

.....

b. Un atribut pronominal, exprimat prin pronume interogativ;

.....

Scanned with OKEN Scanner

c. Un complement prepoziţional cu verbul *a conta* şi cu prepoziţia *pe*;

.....

d. Un atribut adverbial, exprimat prin adverb de loc.

.....

5. Rescrie enunţurile, corectând greşelile de orice tip:

— Londra nui o Groapă, spuse Polly indignată. Dar băiatul iera prea pornit ca so bage în seamă; continuă săș-i spună o-ful: — Şi dacă tatăl tău ar fii în India, i-ar tu ar trebui să vi-ii să stai cu o mătușă şi un unchi ca-rei nebun (cui iar place asta?), fiindcă au grijă de mama ta care e grav bolnavă şi... careo să moară. Faţa i s-e schimonosi ca atunci când încer ci să nu pufneşti în plâns. — Nam ştiut, îmi pare rău, zise Polly umilă. După care, fiind-că nu ştia ce să mai spună şi ca s-ăl facă pe Digory să se gândească la lucruri mai vesele, îl întrebă: — Domnul Ketterley chi-ar e nebun?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. Marchează „X” în tabel, în dreptul fiecărui enunţ, pentru a stabili valoarea de adevăr.

	A	F
În enunţul *Ale cui sunt lucrurile acestea?* există un nume predicativ exprimat prin pronume interogativ.		
Cuvântul *cea* din enunţul: *Iubeşte-ţi elevii când merită mai puţin, fiindcă atunci au cea mai mare nevoie*. este articol demonstrativ.		
În maxima: *Lucrurile care par imposibile devin posibile dacă le priveşti dintr-o altă lumină*. (Hannibal) există o pereche de antonime.		
Sunt considerate cacofonii tolerabile: *Ion Luca Caragiale, Biserica Catolică, Tehnica cavalerească, Epoca capitalistă* şi *Banca Comercială*.		
Cuvântul *nonstop* se scrie legat.		
Cuvântul *canion* se desparte corect în silabe: *ca-nion*.		

7. Încercuieşte răspunsul corect. Substantivul *elev* îndeplineşte funcţia sintactică de nume predicativ în enunţul:

a. Eşti întrebat de elevul nou.
b. Eşti la elevul cel nou acasă?
c. Eşti elevul cel nou?

Scanned with OKEN Scanner

8. **Demonstrează, în enunțuri, omonimia următoarelor cuvinte: *breton, cadru, elan, franc, han, lin, obiectiv, par, pică, pompă, umbrele.***

9. **Bifează enunțul care conține o subordonată completivă indirectă:**

- ☐ Ne gândim cui să-i oferim premiul.
- ☐ Știu cui i-ai împrumutat cartea.
- ☐ Dă-i cui i-ai promis cartea!
- ☐ Se știe cui îi veți oferi premiul.

10. **Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect. În enunțul *Fetele se plimbă și povestesc despre școală.* conjuncția coordonatoare copulativă *și* are rol:**

a. La nivelul propoziției — coordonează două părți de propoziție de același fel.
b. La nivelul frazei — coordonează două propoziții de același fel.

Scanned with OKEN Scanner

Scanned with OKEN Scanner

Rezolvări ale exercițiilor

I. Elemente de vocabular

Sensul propriu de bază, sensul propriu secundar și sensul figurat

1. a.

Toate cuvintele pot fi folosite metaforic: rădăcină (origini), vârf (performanță), lumină (claritate, speranță).

2. c.

Sensul secundar desemnează o categorie sau gamă, derivat din sensul propriu.

3. *zilele de-aur; mare de visări dulci și senine; dulci și mândre primăveri; nopți ce-ntind; oceanele de stele; sori în frunte; verzi dumbrăvi; izvoare-ale gândirii și cu râuri de cântări.*

4. Cuvintele rostite de ea aveau o mare *greutate* emoțională. În vârful muntelui, am aprins un mic *foc* ca să ne încălzim. Elevul a ajuns în *vârful* clasamentului. A tras o *linie* sub ultimul cuvânt. A simțit că se întoarce la *rădăcinile* familiei sale. În ochii ei se vedea o *lumină* caldă și blândă.

greutate → figurat; *foc* → propriu de bază; *vârf* → figurat; *linie* → propriu de bază; *rădăcină* → figurat; *lumină* → figurat.

5.

	A	F
Cuvântul *greutate* poate avea sens propriu și figurat.	X	
Vârf poate desemna o poziție ierarhică.	X	
Foc este folosit doar cu sens propriu.		X
Lumină nu are niciodată sens figurat.		X
Linie poate avea sens secundar în expresii comerciale.	X	

6.

A tras o linie sub ultimul paragraf. *sens propriu de bază*
A lansat o nouă linie de parfumuri. *sens propriu secundar*
A ajuns în vârful ierarhiei. *sens figurat*
A aprins un foc în sobă. *sens propriu de bază*
A simțit o greutate pe suflet. *sens figurat*

7. Sens propriu de bază: Lui Andrei i s-a inflamat ochiul.
Sens propriu secundar: Ochiul ferestrei dă spre terasă.
Sens figurat: Are ochi pentru a regândi designul noului apartament.

Sinonimele și antonimele

1. b.

2. a.

3. frumos = splendid

4.

a.

exod – plecare: A (mai exact, *exod* este o plecare în masă, deci un tip specific de plecare);
impediment – obstacol: A (ambele indică o piedică);
hibernal – de iarnă: A (sinonim perfect);
imanent – intrinsec: A (ambele înseamnă *ceva ce ține de natura internă a unui lucru*);
imberb – tânăr: A (dar *imberb* accentuează lipsa bărbii, deci e mai specific);
elucubrație – aberație: A (în sensul de idee absurdă sau lipsită de sens);
coercitiv – constrângător: A (sinonime în contexte juridice sau sociale);
acribie – corectitudine, exactitate: A (mai ales în sensul de atenție minuțioasă);
acolit – complice: A (de obicei cu sens negativ);
aborigen – băștinaș: A (care face parte din populația originară a unei țări sau a unei regiuni, care se află din moși-strămoși pe pământul pe care locuiește);
acrimonios – caustic, malițios: A (exprimă ostilitate verbală);
alpestru – alpin: A (sinonime geografice);
ibidem – tot acolo: A (folosit în citări academice);
iconoclast – rebel: A (dar *iconoclast* e mai specific – cineva care sfidează tradițiile sau autoritatea);
mostră – eșantion: A;
mutual – reciproc: A (sinonime perfecte);
belicos – războinic: A (dar *belicos* are o conotație mai agresivă);
a molesta – a lovi: A (dar *a molesta* poate însemna și a agresa fizic sau psihic, nu doar *a lovi*).

b.

- Exod – plecare

După război, a avut loc un exod masiv al populației.
Plecare în masă a refugiaților a fost inevitabilă.

- Impediment – obstacol

Lipsa fondurilor a fost un impediment major în realizarea proiectului.
Obstacolul principal a fost birocrația excesivă.

- Hibernal – de iarnă

Stațiunea are un program hibernal special pentru turiști.
Festivalul de iarnă atrage mii de vizitatori.

- Imanent – intrinsec

Frica este o parte imanentă a naturii umane.
Curiozitatea este o trăsătură intrinsecă a copiilor.

- Imberb – tânăr

Era un imberb plin de idealuri.
Tânărul student visa la o carieră politică.

- Elucubrație – aberație

Discursul lui a fost o elucubrație fără sens.
Acea teorie este o aberație științifică.

- Coercitiv – constrângător

Legea are un caracter coercitiv.
Regulamentul impune măsuri constrângătoare.

- Acribie – corectitudine, exactitate

A redactat raportul cu o acribie impresionantă.
Corectitudinea datelor este esențială.

- Acolit – complice

A fost prins împreună cu acoliții săi.
Complicele a fugit înainte de sosirea poliției.

- Aborigen – băștinaș

Aborigenii australieni au o cultură fascinantă.
Băștinașii păstrează tradiții vechi de secole.

- Acrimonios – caustic, malițios

Discuția a devenit acrimonioasă.
Comentariul lui a fost malițios și jignitor.

- Alpestru – alpin

Peisajul alpestru este spectaculos.
Traseul alpin este destinat alpiniștilor experimentați.

- Ibidem – tot acolo

Vezi nota 3, ibidem.
Referința se găsește tot acolo.

- Iconoclast – rebel

Era un iconoclast care sfida convențiile.
Rebelul nu accepta regulile impuse.

- Mostră – eșantion

Am primit o mostră de parfum.
Eșantionul de sol a fost analizat în laborator.

- Mutual – reciproc

Respectul dintre ei era mutual.
Au ajuns la un acord reciproc.

- Belicos – războinic

Discursul belicos a stârnit controverse.
Spiritul războinic al tribului era legendar.

- A molesta – a lovi

Victima a fost molestată în plină stradă.
A fost lovit fără motiv.

Scanned with OKEN Scanner

5. **a.** (multă vs puțină); **b.** (sărac vs bogat); **c.** (sărac vs bogat / cinstit vs hoț); **d.** (bună vs rea / uită vs ține minte).

6. c.

7. b.

8.

A da bir cu fugiții →	A alerga
A trage mâța de coadă →	A lenevi
A pune punct →	A încheia/A termina/A finaliza
A o lua razna →	A înnebuni
A sta de veghe →	A veghea
A da din colț în colț →	A se eschiva

9.

Copilul este indisciplinat, nu respectă regulile.
ascultător → neascultător/rebel/indisciplinat

10. b.

11. *După antrenament, mă simțeam epuizat.*
Epuizat este sinonim contextual al cuvântului *obosit*.

Omonimele, paronimele și cuvintele polisemantice

1.

a. *Lacăt* = obiect metalic care închide o poartă (sens propriu); simbol al blocajului emoțional (sens figurat).
b. Este un cuvânt polisemantic, deoarece sensurile sunt înrudite.

2.

Am pierdut cheia de la casă. (obiect fizic)
Cheia succesului este perseverența. (metaforic: element esențial)
„Cheie" este polisemantic, sensurile sunt înrudite.

3.

Banca de lângă râu era ocupată. (mobilier urban)
Am depus bani la bancă. (instituție financiară)
„Banca" este omonim, sensurile nu sunt înrudite.

4.

Chelnerul a pus nota pe masă. (etichetă, bilețel)
Am luat nota 10 la matematică. (evaluare școlară)
„Nota" este polisemantic, sensuri înrudite.

5.

La prânz, am mâncat cârnați cu muștar picant. După, m-am întins și nu am mai făcut ordine în camera mea, cum fac de obicei. Intrând în cameră, bunicii mele „i-a sărit mustarul" când a văzut dezordinea de aici. Rapid m-am ridicat și mi-am continuat tradiția de a fi harnic.
„Muștar" = aliment/expresie idiomatică (furie)
Este omonim, sensurile nu sunt înrudite.

Scanned with OKEN Scanner

6.

Bate vântul tare. (mișcare naturală)
Bate mingea cu piciorul. (acțiune fizică)
Îl bate inima de emoție. (puls, bătăi ale inimii)
„A bate" este polisemantic, sensuri înrudite.

7.

A tras linia. (acțiune fizică, trasare)
Linia vieții. (sens figurat: destin)
„Linia" este polisemantic, sensuri înrudite.

8.

Am trecut puntea peste râu. (construcție)
Puntea navei era aglomerată. (parte a navei)
A făcut punte între idei. (legătură conceptuală)
„Punte" este polisemantic, sensuri înrudite.

9.

„Punct":
A pus punct propoziției. – semn de punctuație (sens propriu)
A pus punct relației. – încheiere simbolică (sens figurat)
„Punct" este polisemantic, sensuri înrudite.

10.

- Abil/Agil

Abil: *Maria este o negociatoare abilă, reușind mereu să obțină cele mai bune condiții.*
Sens: priceput, iscusit, cu dexteritate intelectuală.
Agil: *Gimnastul a demonstrat o mobilitate agilă în timpul exercițiului la sol.*
Sens: rapid și flexibil în mișcări, vioi fizic.

- Agapă/Agavă

Agapă: *După conferință, participanții s-au reunit la o agapă prietenească.*
Sens: masă festivă în comun, cu caracter convivial.
Agavă: *Planta agavă este folosită în producerea unor medicamente.*
Sens: plantă tropicală cu frunze lungi și țepoase.

- Angrena/Antrena

Angrena: *Directorul a angrenat întreaga echipă în proiectul de restructurare.*
Sens: a implica într-o acțiune complexă.
Antrena: *Sportivul se antrenează zilnic pentru competiția internațională.*
Sens: a exersa, a pregăti fizic sau mental.

- Cauzal/Cazual

Cauzal: *Relația cauzală dintre fumat și boală este bine documentată.*
Sens: care exprimă o cauză, legat de cauzalitate.
Cazual: *Întâlnirea noastră a fost complet cazuală, neplanificată.*
Sens: întâmplător, accidental.

- Degresa/Degreva

Degresa: *Mecanicul a degresat piesele cu o soluție specială.*
Sens: a îndepărta grăsimea de pe o suprafață.
Degreva: *Managerul l-a degrevat pe coleg de unele sarcini administrative.*
Sens: a elibera de o obligație sau responsabilitate.

Scanned with OKEN Scanner

Scanned with OKEN Scanner

• Eclipsă/Elipsă
Eclipsă: *Eclipsa totală de soare a fost vizibilă din mai multe regiuni.*
Sens: fenomen astronomic de acoperire parțială sau totală a unui corp ceresc.
Elipsă: *În geometrie, elipsa este o curbă închisă cu două focare. Azi am învățat despre elipsă la școală.*
Sens: figură geometrică ovală/(Figură de stil care constă în) omiterea din vorbire sau din scris a unor elemente care se subînțeleg sau care nu sunt absolut necesare pentru înțelesul comunicării.

• Imanent/Iminent
Imanent: *Frumusețea este considerată imanentă în natură, prezentă în mod constant.*
Sens: care există în mod permanent într-un obiect sau fenomen.
Iminent: *Se anunță o furtună iminentă, conform meteorologilor.*
Sens: care este pe cale să se întâmple foarte curând.

• Marțial/Marțian
Marțial: *Muzica marțială a însoțit parada militară.*
Sens: solemn și grav; care ține de război, de armată.
Marțian: *În film, marțienii au venit pe Pământ cu nave spațiale.*
Sens: care provine de pe planeta Marte.

• Principal/Principial
Principal: *Obiectivul principal al proiectului este reducerea costurilor.*
Sens: cel mai important, esențial.
Principial: *Este un om principial, care nu face compromisuri.*
Sens: care respectă principii morale sau etice.

• Vedetă/Vendetă
Vedetă: *Vedeta filmului a fost aplaudată la premieră.*
Sens: persoană celebră, în special din domeniul artistic.
Vendetă: *Familia a pornit o vendetă împotriva celor care le-au făcut rău.*
Sens: răzbunare sângeroasă, de obicei.

Mijloacele interne de îmbogățire a vocabularului: derivarea, compunerea, conversiunea

1. b.

2. d. Toate formele sunt conforme cu DOOM3.

3. d. La punctele a., b., c. nu sunt formate prin compunere, ci prin derivare cu prefixe neologice cuvintele: *transcarpatic*, *antecameră*, *contraproductiv*.

4. b.

5. c.

6. c.

7. b.

8. b.

9. a.

10. a.

II. Fonetică, ortografie și ortoepie

Accentul

1. d.

2. a. apendice; b. mozaic; c. editor; d. posturi.

3. alo; taxi; trimiteți; caracter; furie.

4. Ferește-te de acei *copii* năzdrăvani, care locuiesc într-un *imobil* de pe strada Ghimpilor și care au ascuns *acele* cu care bunica le coase șosetele rupte. Îi vei găsi mereu lângă *acele* vitrine unde sunt expuse *copii* fidele după mașinile de curse, pe un suport *imobil*.

5.

	A	F
În cuvântul *gingaș*, accentul cade pe prima silabă.		X
Cuvântul *seif* este pronunțat într-o singură silabă.	X	
Este corectă pronunțarea cuvântului *profesor* în două variante.		X
Cuvântul *butelie* are accentul pe a doua silabă.	X	
Accentul poate diferenția timpul formei verbale *ascultă*.	X	

6. di-hor; bu-te-li-e; ve-ve-ri-ță; li-pi-e; fe-rigi; tra-fi-cul; ra-dar; se-ver.

7.

a. hobbi – hobby, hobbyuri: *Dana este preocupată de multe activități, dar hobbyul ei preferat este vânătoare de anticariate.*
b. iceberg – aisberg, aisberguri: *Vaporul uriaș plutea încet pe lângă un aisberg impunător.*
c. brocoli – broccoli: *La prânz am mâncat broccoli tras la tigaie cu usturoi.*
d. advertaising – advertising: *Firma a investit mult în advertising pentru noua campanie.*
e. ski – schi: *În vacanță am învățat să cobor singură pe pârtia de schi.*

Despărțirea în silabe

1. b.

2. d.

3. b.

4. c.

5. a.

6. a.

7. a. ghe-mo-toc = 8 litere, 7 sunete; b. chel-tu-ia-lă = 10 litere, 9 sunete; c. tri-un-ghiu-lar = 12 litere, 10 sunete; d. e-xa-ge-ra-re = 9 litere, 10 sunete.

8. *excursia, Alexandria, fix, xeroxat, Xenia.*

9. a. (*exemplar, există, exasperat*)

Scanned with OKEN Scanner

10.

	A	F
În cuvântul *cheie* există cinci litere și trei sunete.		X
Cuvântul *pomi* conține un *i* șoptit.	X	
Numărul de litere este egal cu numărul de sunete în cuvântul *musafirii.*		X
Cuvântul *transsiberian* are un număr egal de litere și de sunete.	X	
Cuvântul *premisă* se poate pronunța cu *s* sau cu *z*: *premisă/premiză.*		X

11. dis-ci-pli-nă = 10 litere, 10 sunete; ciu-perci = 8 litere, 6 sunete; ce-lo-fan = 7 litere, 7 sunete; ex-tra-ge-re = 9 litere, 10 sunete; cin-ci-nal = 8 litere, 8 sunete; chia-bur = 7 litere, 5 sunete; ge-nun-chi-e-ră = 11 litere, 10 sunete; chi-rur-gi-e = 9 litere, 8 sunete; gea-man-du-ră = 10 litere, 9 sunete; dro-ghe-ri-e = 9 litere, 8 sunete.

12. Hiat: *Reuniunea, geografilor, municipiile, cooperare, apropierea, peruan, poluării.* Diftongi: *reuniunea, ieșene, apropierea, ceea.* Hiat: *caisă, cereale, pietoni, somptuos.* Diftongi: *fiica, lui, trecerea, aleea, coafor, dorea, festivitatea.*

13. **b.** (*deasupra, raftului, bomboane, era, bunicului, meu*)

14. **a.** ma-să; **b.** tă-ceți; **c.** fa-ceți; d. du-ceți.

15. **d.** frânghia; jilave. **b.** inspector, dușman. **a.** colonie, logo. **d.** pecetea, detector.

16.

TORT 1, torturi, s. n. 1. Fir tors de cânepă, de in sau de alte materii textile; torsătură. ♦ Cantitate, scul etc. de fire toarse. 2. Țesătură, pânză lucrată (în casă) din fire de cânepă sau de in.

TORT 2, torturi, s. n. Prăjitură (de obicei de formă cilindrică) făcută din mai multe straturi de aluat, având între ele straturi de cremă, de dulceață etc., acoperită cu o glazură sau cremă ornamentală etc.

VESTIBÚL, vestibuluri, s. n. 1. (Livr.) Antreu. 2. Prima cavitate a urechii interne.

HAÍN, -Ă, haini, -e, adj. 1. Rău la inimă, fără milă, crud, hapsân, câinos. 2. (Înv.) Trădător, sperjur, necredincios.

HÁINĂ, haine, s. f. 1. (La pl.) Termen generic pentru obiectele de îmbrăcăminte (în special) bărbătești. ◊ Un rând de haine = un costum bărbătesc complet, alcătuit din pantaloni, sacou (și vestă). ♦ (La sg.) Îmbrăcăminte bărbătească pentru partea de sus a corpului; sacou. ♦ Veșmânt lung și larg care acoperă tot trupul. ♦ Palton. ◊ Expr. A(-și) da și haina de pe el = a face sau a fi dispus să facă orice sacrificiu (pentru a obține ceea ce dorește.. 2. (Biol.; în sintagma. Haină de nuntă = înfățișare deosebită pe care o capătă masculii unor pești, batracieni sau păsări în perioada împerecherii.

ÚMBRĂ, umbre, s.f. I. 1. Lipsă de lumină, întunecime provocată de un corp opac care oprește razele de lumină; porțiune din spațiu întunecoasă (și răcoroasă) unde nu ajung direct razele de lumină.

UMBRÉLĂ, umbrele, s.f. Obiect alcătuit dintr-o pânză care se poate strânge sau întinde (în forma unei calote sferice) prin intermediul unor spițe metalice fixate radial pe un baston, destinat să apere de ploaie sau de soare.

Sursă: dictionarroman.ro

17. **b.** picnic, prolix, prerie; **c.** nuga, revizor, suburbie; **d.** rabin, regizor, tumult; **a.** motto, ostrov, doctoriță.

18. **c.** epocă, secondhand, uliu.

19. Budapesta – silaba 1, Copenhaga – silaba 1, Cordoba – silaba 1, Dobrogea – silaba 1, (Turnul) Eiffel – silaba 2, Etiopia – silaba 3, Istanbul – silaba 3, Luxemburg – silaba 1, Moldova – silaba 2, Muntenegru – silaba 3, Paraguay – silaba 1 (Pa-ra-guay), Peru – silaba 1, Sarajevo – silaba 3, Zagreb – silaba 1.

Scanned with OKEN Scanner

20. ketchup (engl.); cheesecake (engl.); hamburger (engl.); broccoli (it.); mozzarella (it.); pizza (it.); sushi (cuv. jap.); spray (engl.); tzatziki (gr.).

21. **a.** arc-tic, a-u-di-en-ță, cuarț; **c.** ja-guar, fi-ind-că, func-ți-e; **b.** de-o-da-tă, pe-ri-oa-dă, pe-ru-an; **d.** coa-for, e-u-ca-lipt, u-ri-aș; a. ge-o-gra-fi-e, a-us-pi-ciu, fu-moar; **b.** de-o-po-tri-vă, ex-cur-si-e, sa-u-nă; **d.** mon-stru-os, sculp-tu-ră, vârst-nic; **a.** dea-su-pra, de-o-par-te, de-u-năzi; **c.** ca-i-să, fer-moar, func-ți-o-nar; **c.** ca-nion, croa-zi-e-ră, și-fo-ni-er.

22. a-cua-re-lă, aus-cul-ta-ți-e, a-u-tum-nal, au-turi, bai-ram, boj-deu-că, băr-bi-e-rit, bu-to-ni-e-ră, câ-te-o-da-tă, cu-loar, cru-ci-a-dă, des-cua-ma, de-tai-list, ci-a-nu-ră, croa-sant, e-xem-plar, fias-co, fii-că, i-gua-nă, lăn-ci-er, le-an-dru, leu-că, lin-gu-al, lin-gvist, ma-ga-zi-o-ner, ma-u-so-leu, mij-loc, o-pa-iț, pe-tro-li-er, piu-ne-ză.

23. Nu se despart la capăt de rând numele de prenume (*I.L. Caragiale*), numele proprii de persoane (*Sadoveanu*), cuvinte scrise cu cratimă, când la începutul rândului ar rezulta o singură literă (*le-a*).

III. Morfologia - Părțile de vorbire

Verbul

1. *Dându-și seama, și-a bătut joc, a făcut-o de oaie, va mai lăsa baltă, să nu își iasă din fire, să își poarte de grijă.*

2. *Citi, voiam, venii, admisese.*

3. Forme care completează enunțurile: *s-a incarnat, a investit, însemnează, acordează, manifestează, ordonă, reflectează.*

4. Forme greșite: *va tace, *sughite, *să aibe, *nu fii, *să întârziu, *contemplează, *se succed, *sufere, *lucră.

5.

L-am prins scriindu-și tema de la colegul de bancă.
Am creat acest site pentru pasionații de artă orientală.
Nemaifăcând parte din echipă, a suferit nespus.
Urechindu-l pe nepot, bunicul și-a arătat intransigența.
Dorea a-și face noi prieteni.
Dându-se jos din taxi, a călcat într-o baltă.

6. **d.**

7. **a.**

8.

	C	I
În ziua de azi nu se merită să colecționezi monede vechi.		X
Mama mi-a adus înghețata care mi-o place mai mult.		X
Tu chiar nu făcuseși tema de ieri?	X	
Ce-i veni lui Dan să te jignească?	X	
Mai serviți un fursec, vă rog!		X
Lasă-mă să continuu să visez!		X

9. *Un fulg mare venea spre fereastră. Îmi scosei mâna pe ferestruică și mi-o pusei sub fulgul de nea. Fulgul se așează ușor în palma mea. Cât era de alb și de curat!*

Scanned with OKEN Scanner

10.

Mami,
Să știi că azi voi veni cu întârziere, deoarece profesorul de istorie ne-a creat un grup de pregătire pentru olimpiadă și voiam să rămân și eu la prima întâlnire.

Substantivul și articolul

1. a. așezăminte; **b.** tuneluri/tunele ambele forme sunt corecte, conform DOOM3; **c.** salate; **d.** rogojini; **e.** chibrituri (pluralul corect al lui *chibrit*).

2.

a. *Coaja ouălor este fragilă.*
b. *I-am spus colegei celei aflate.*
c. *Gulerul cămășii s-a șifonat.*
d. *Din cauza vinii s-a emoționat.*
e. *S-a bucurat pentru reușita surorii sale.*

3. a. cuvânt-cheie; **b.** Cluj-Napoca; **c.** piuneza: **d.** succese.

4.

	A	F	Explicație
Am băut două pahare de lapte.	X		Corect.
În zonă s-au construit două **complexe** rezidențiale.		X	Greșit. În acest context forma corectă este *complexuri*.
Copii vecinilor pleacă la școală.		X	Forma corectă este *copiii*. Structura ortografică a substantivului *copii* (plural articulat) este: *copil* (forma de singular), *copii* (forma de plural nearticulat), *copiii* (forma de plural articulat hotărât).
Ți-ai cumpărat un **maieu**?		X	Greșit. Conform DOOM3, forma corectă este *maiou*.
Îți place să oferi **like-uri**?	X		Corect, conform DOOM3.
Am de scris două **esee**.		X	Greșit. Forma corectă este *eseuri*.
Pe munte au văzut o **floare-de-colț**.	X		Corect.
Ai niște **monezi**?		X	Greșit. Forma corectă este *monede*, conform DOOM3.

5. *Rezultatele elevilor sunt mulțumitoare. Le-am oferit profesorilor o scrisoare de mulțumire. Premiul a fost câștigat de echipa clasei noastre. Am ajuns la discuția despre viitorul nostru. Școala este centrul educației. Florile de culoarea roșie sunt frumoase. Cartea este despre copii. Oamenii satului au plecat la muncă. El se gândește la vacanța de vară. Prietene, ești gata de drum?*

6. Forme corecte: *frumoaso, serviciu, gălușți, genuflexiune, festivaluri, foitaj, curcubeie, feedback.*

7. a.

8.

a. Un enunț asertiv cu un substantiv defectiv de plural în cazul genitiv: *Gustul mierii este excelent.*
b. Un enunț interogativ cu o locuțiune substantivală în cazul nominativ: *Este binevenită luarea cuvântului la ședințe?*

Scanned with OKEN Scanner

c. Un enunț exclamativ cu un substantiv articulat nehotărât, cu funcția sintactică de complement direct: *Ce frumos ai desenat un unicorn!*
d. Un enunț imperativ cu un substantiv format prin conversiune dintr-un adverb de mod: *Fă binele întotdeauna!*
e. Un enunț asertiv cu un substantiv în cazul dativ care să aibă regent o interjecție: *Bravo campionilor!*
f. Un enunț asertiv cu un substantiv precedat de o prepoziție formată prin conversiune dintr-un substantiv: *Am reușit grație muncii.*

Pronumele

1. a. *a cărui*; b. *ai căror*; c. *ale cărui*; d. *a cărui*; e. *al căror*; f. *a cărei*; g. *ale căror*; h. *a căror.*

2. a. *însuși*; b. *însene, însăși*; c. *înseși*; d. *însevă*; e. *înșiși*; f. *însuți, însemi.*

3.

Copiii nu se înțeleg defel cu aceia care îi dojenesc.
Numele băiatului aceluia este greu de pronunțat.
Dintre telefoanele expuse, nu mi-am ales niciunul.
Pantofii aceștia ia-i de aici și du-i-i bunicului tău!
La film am zărit-o pe cea ce zicea că te cunoaște.
Oare colegii nu l-or ajuta pe Dan la proba sportivă?
Știe toată lumea că cele mai bune glume sunt ale mele.

4.

Bunicii noștri/~~noștrii~~ sunt originari din Oltenia.
Nu mi-e/~~mie~~ familiară cartea care/pe care ai menționat-o adineaori.
Îmi voi aduce colecția la școală, ~~aduce-ți-o~~/aduceți-o și voi pe a voastră!
Nu arunca morcovii, ~~dă-i~~/dă-i-i mai bine iepurelui!
Am fost cu fratele meu la film și ~~amândorura~~/amândurora ni s-a părut grozav.
Văzutu-l-ai/~~Văzutu-la-i~~ pe antrenorul echipei adverse?.
Ce ~~ții~~/ți-i și cu adolescenții în zilele noastre!
Dacă l-i/~~li~~ vedea pe unchiul tău, să-i/~~săi~~ spui că frații ~~să-i~~/săi vin în vizită.
~~Unu~~/Unul dintre alpiniști sau altul contează pe sprijinul vostru pentru a escalada muntele.

5.

Îmi place mai mult culoarea bluzei celeilalte.
Excelența Sa va face o vizită în țara vecină.
I-am șoptit fetei aceleia că are bluza șifonată.
Ceilalți sunt mai pregătiți pentru test decât voi.
În vacanță, nimeni nu m-a deranjat când citeam.
Înseși bunicile noastre recunosc că suntem cam răsfățați.
Aceleași fete trec adesea prin dreptul geamului de la bucătărie.
Frații voștri au ajuns oameni de vază ai comunității.

6. a.

7. b.; a.

8. c.

În enunțul a. *A trecut pe la bunici și nepotul cel mic.* – ***cel*** este articol demonstrativ.
În enunțul b. *Bunicii îl iubesc cel mai mult pe acest nepot.* – ***cel*** este adverb.
În enunțul c. *Cel care îi vizitează este nepotul lor preferat.* – ***cel*** este pronume demonstrativ de depărtare.

9. b.

În enunțul a. *M-am întâlnit cu niște colege din clasele primare.* – ***niște*** este articol nehotărât.
În enunțul c. *Am mâncat pizza cu șuncă, brânză și niște boabe de porumb.* – ***niște*** este articol nehotărât.

Scanned with OKEN Scanner

10. c.

În enunțul **a.** *Ce mâncare faci în dimineața aceasta?* – **ce** este adjectiv pronominal interogativ.
În enunțul **b.** *Ce vreme frumoasă este astăzi!* – **ce** este adverb.

11.

Ștergeți ultimul rând de pe foaie! – verbul este la persoana a II-a, plural.
Șterge-ți ultimul rând de pe foaie! – verbul este la persoana a II-a, singular, asociat cu pronumele reflexiv *-ți.*

12.

	A	F
Pronumele negativ *nimic* este invariabil.	X	
Pronumele posesiv *ai noștri* nu poate deveni adjectiv pronominal.		X
Formele pronumelui demonstrativ *ăla, ăsta, ăia* nu sunt acceptate în limba standard.		X
Pronumele *fiecare* se poate asocia cu un verb la singular sau la plural.		X
Nu știu care este o locuțiune pronominală.	X	
Pronumelui relativ *cine* îi corespunde forma de dativ *cui.*	X	

13.

D-voastră cum v-ați gândit să acționați în privința aceleiași situații pe care am avut-o și noi? Recunoaștem că ne-am pus problema să renunțăm, dar nicio altă echipă nu a vrut să preia tot ce a/ce-a făcut altcineva înainte, prin urmare am continuat proiectul a cărui finalizare ne presează atâta.

Adjectivul

1.

a. *Primăvara, soarele strălucitor ne mângâie cu blândețe.*
b. *Văd coșurile fumegânde.*
c. *Am cumpărat o fustă roz.*
d. *Cei mai harnici elevi se bucură de rezultate excepționale la examene.*
e. *Clădirea gigantică/colosală/etc. din fața școlii e aproape gata.*
f. *Cartea citită de toți elevii este „Minunea”.*

2.

Ziua *trecută* a fost minunată. **a.** Am *trecut* pe la tine azi. **b.**	**a.** trecută; **b.** trecut.
Asemenea vorbe frumoase trebuie spuse mai des. **b.** Am procedat *asemenea* părinților tăi. **a.**	**a.** asemenea (prepoziție); **b.** asemenea (adjectiv).
Am prieteni *așa* de buni încât ar face orice pentru mine. **a.** Vorbesc *așa* cum am fost învățat. **b.**	**a.** așa (adjectiv); **b.** așa (adverb).
Pe *albastrul* cer nu se vede niciun nor. **a.** Îmi place *albastrul.* **b.**	**a.** albastrul (adjectiv); **b.** albastrul (substantiv).
Omul *cumsecade* se cunoaște după fire. **b.** Procedez *cum se cade* într-o astfel de situație. **a.**	**a.** cum se cade; **b.** cumsecade.
Le-am întâlnit pe *dragile* mele prietene. **a.** Fundul mării a fost curățat cu mai multe *drage.* **b.**	**a.** dragile; **b.** drage.
El este *bine crescut* pentru vârsta sa. **b.** Copilul *bine-crescut* se comportă exemplar în orice împrejurare. **a.**	**a.** bine-crescut (adjectiv cu sens de „cuviincios”); **b.** bine crescut (adverb + adjectiv cu sens de „dezvoltat bine”).

Scanned with OKEN Scanner

3.

Culoarea roz este preferata mea.
Comportamentul copilăresc nu este potrivit când ești adult.
Albăstriii ochi sunt grozavi.
Vorbim cu propriii copii.
Chipul colegului tău mi se pare familiar, îl cunosc de undeva.
Grijuliile bunici sunt atente cu nepoții lor.
Copiilor hazlii le plac glumele.
Plopilor celor înalți li se văd vârfurile.

4. a.

5. a.; b.

6. a.

În enunțul a. *Ștefan cel Mare a fost un domnitor al Moldovei.* – ***cel*** este articol demonstrativ deoarece însoțește un adjectiv.
În enunțul b. *Cel copil e fratele meu.* – ***cel*** este adjectiv pronominal demonstrativ de depărtare (*acel*).
În enunțul c. *Cel de-l vezi e colegul meu.* – ***cel*** este pronume demonstrativ de depărtare.

7.

	A	F
Adjectivul *superior* are grade de comparație		X
Adjectivul *bleu* este invariabil	X	
Forma *nou-născut* este locuțiune adjectivală.		X
Adjectivul *rarisim* este un mijloc expresiv de redare a superlativului absolut de superioritate	X	
Adjectivul din enunțul: *Fata a devenit mai atentă.* are funcția sintactică de circumstanțial de mod.		X
Un enunț negativ în care adjectivul *mic* poate fi nume predicativ este: *Inelul este mic.*	X	

Numeralul

1.

a. *al optulea*;
b. *șaizeci*,
c. *optsprezece*,
d. *al două sutelea*,
e. *întâi/întâia*,
f. *douăsprezece mii*,
g. *douăzeci și doi/douăzeci și două*,
h. *secolul al XX*I-lea/*secolul XXI/secolul 21/secolul al 21-lea*.

2.

1. Am văzut-***o*** pe colega ta la școală. **b.**
2. Am cumpărat ***o*** pâine și două legături de ridichi. **a.**
3. Mă îndrept înspre ***o*** piață ca să fac cumpărături. **d.**
4. ***O*** fată citește, alte fete rezolvă exerciții. **e.**
5. ***O***, ce frumoasă vreme! **f.**
6. ***O*** să plouă toată săptămâna viitoare. **c.**

Scanned with OKEN Scanner

3.

a. *La mulți ani cu ocazia celor douăzeci și doi de ani!*
b. *Ați fost întrebați de primul care a intrat în cameră.*
c. *Eu nu port măsură 41 la pantofi, ci 42.*
d. *Cine a adus un rucsac și două caiete?*
e. *Avem examene în curând; pentru primul m-am pregătit mai mult decât pentru al doilea.*

4.

Ea este mama celor doi copii.
Plecaserăm de acasă la ora douăsprezece și ajunseserăm la ora șaisprezece la destinație.
Stau în banca a patra de la fereastră.
Cărțile celor doi elevi s-au rupt și le-au căzut copertele/coperțile.
Radicalul lui nouă este trei.
Câteva zeci de oameni s-au adunat să protesteze.

5.

a. *Fahrenheit 451* – Ray Bradbury;
b. *Elevul Dima dintr-a șaptea* – Mihail Drumeș;
c. Oricare dintre:
O sută de ani de singurătate – Gabriel García Márquez;
Treisprezece motive – Jay Asher;
Cele cinci limbaje ale iubirii – Gary Chapman;
Cinci săptămâni în balon – Jules Verne;
Șapte ani în Tibet – Heinrich Harrer.

6.

	A	F
Numeralul *douăzeci și două de* este numeral cardinal care are valoare adjectivală.	X	
Cuvântul *zecele* din enunțul: *Zecele luat m-a bucurat.* este numeral cardinal cu valoare substantivală.		X
Cuvântul *o* este numeral ordinal în enunțul: *Trei fete se plimbă pe când o alta învață.*		X
În enunțul *Examenul se va da în sala trei.* numeralul folosit este cardinal cu valoare substantivală.	X	
Cuvintele *zeci, sute, mii, milioane, miliarde* sunt substantive, nu numerale cardinale simple.	X	
Sunt corecte ambele forme: întruna și într-una, dar folosite în contexte diferite.	X	

Adverbul

1.

a. demult; **b.** un pic; **c.** de asemenea; **d.** de altfel; **e.** din nou; **f.** de fapt; **g.** desigur; **h.** deseori.

2.

Copiii au pus deoparte jocul și s-au apucat de lecții.
Problema aceea se rezolva altfel față de cum știam noi.
Bunica nu l-a pedepsit niciodată pe nepoțel.
Băiatul nu mai gustase până atunci înghețată de ciocolată.
Dan merge la carting ori azi, ori când aveți voi chef.
Am constatat că nu îmi place defel gustul ghimbirului.
Știe toată lumea când va începe sezonul reducerilor de iarnă.

Scanned with OKEN Scanner

3.

6. – *fără îndoială*;
3. – *din când în când*;
5. – *la paștele cailor*;
1. – *de-a pururea*;
8. – *într-adins*;
7. – *cu neputință*;
4. – *pe vremuri*;
2. – *cu precădere*.

4.

Dacă mă întrebi pe mine, aș mai sta la petrecere.
Elevii au intrat în curtea școlii prin porțile larg deschise.
Elena era cel mai bine pregătită pentru testul de astăzi.
Oricât m-aș strădui, nu reușesc să memorez poezia.
Coechipierii tăi erau puțin mai palizi decât tine la final de meci.
În vacanța de vară vom rămâne maximum trei zile în câte un oraș.
Aș tot gusta din asemenea prăjituri cu gust de vanilie.
Din câte se poate vedea, ai cam supărat-o pe mama.

5. b.

Adverbele *alături*, *departe*, *deopotrivă*, *cândva*, *oriunde*, *uneori* sunt formate prin compunere.

6. a.

Adverbul *românește* este format prin compunere, iar restul adverbelor nu s-au format în interiorul limbii.

7. a.

În formarea superlativului relativ al adverbului se folosește forma invariabilă *cel*.

8. b.

În enunțul a. *Tonul încet al glasului său ajungea până la noi.*, ***încet*** este adjectiv propriu-zis; în enunțul c. *Marius era un încet și jumătate în rezolvarea sarcinilor.*, ***încet*** este substantiv comun.

9. c.

În jurul și *în preajma* sunt locuțiuni prepoziționale.

10.

În enunțul *Îmi place la nebunie ultima melodie a formației tale preferate.*, sintagma subliniată este o locuțiune adverbială cu sensul de „foarte mult".
În enunțul *Ajuns la nebunie, pacientului i se administrează tratament adecvat.*, sintagma subliniată este un substantiv comun precedat de prepoziție, cu senul de „alienație mintală".

11.

	A	F
Pe dinafară este o locuțiune adverbială scrisă corect.	X	
Cuvântul *iarna* poate avea valoare morfologică de adverb.	X	
Adverbele își schimbă forma în funcție de caz.		X
Maxim este adjectiv, iar *maximum* este adverb.	X	
Adverbul *ca* poate fi înlocuit cu sintagma *în calitate de*.	X	
Este corectă utilizarea adverbului în enunțul: *Este deschis non-stop.*		X

Scanned with OKEN Scanner

12. Rescrie textul, corectând greșelile de utilizare a pronumelor și a adjectivelor pronominale:

Am doar o soră, dar aceasta nu este după-amiază acasă. Stă minimum o oră la telefon cu colegele ei în fața blocului. Chiar și când se află înăuntru, este mai mereu ocupată. Bineînțeles că pe mine nu mă prea bagă în seamă, ba chiar mă compară nu nou-născuții, care plâng întruna.

Prepoziția, conjuncția, interjecția

1.

~~Or~~/ori stai acasă, ~~or~~/ori vii cu noi la cumpărături.
Am cules din pădure nu numai ciuperci, ~~dar și~~/ci și mure.
Va trece testul fie că învață acum, fie că/~~ori că~~ învață în weekend.
Vom prezenta proiectul la/~~pe~~ finalul acestui modul.
A stat ~~în~~/la telefon până a primit instrucțiunile cerute.
Aș/~~aș~~i, ce zi aglomerată e cea de luni!
Copii, ~~haidați~~/haideți la bunica, să vă dea plăcinte!
La întrebarea profesorului, elevul a aruncat un răspuns hodoronc-tronc/~~hodoronc, tronc~~!

2. b.

În enunțul a., *de* este conjuncție subordonatoare; în enunțul c., *de* este prepoziție.

3. a.

În enunțul b., *cum* este adverb relativ; în enunțul c., *cum* este pronume interogativ.

4. b.

În enunțul a., *și* este adverb; în enunțul c., *și* este pronume reflexiv.

5.

	A	F
Conjuncțiile *or* și *ori* sunt sinonime.		X
Conjuncția *ca să* se folosește pentru a introduce scopul.	X	
În enunțul *Mi-am amintit de vacanță.*, prepoziția se poate înlocui cu *despre*, fără ca sensul să se modifice.		X
Prepoziția *datorită* se folosește doar în contexte în care este vorba de un context pozitiv.	X	
Este corect utilizată prepoziția din enunțul: *Ea suferă cu capul.*		X
Nu este recomandată folosirea prepoziției *din* în contextul: *mulți din prietenii noștri.*	X	

Observații:
Prepozițiile *dintre, printre, între* se utilizează cu pluralul, iar prepoziția *din* se utilizează atât cu singularul, cât și cu pluralul „când indică o circumstanță locativă sau temporală" (*Gramatica limbii române*, I, 2005, p. 617).

6.

M-a întrebat unde mă tund și dacă este posibil să se tundă și el acolo, fiindcă nu este mulțumit de frizerul lui, dar totuși merge constant la salonul acestuia.

Scanned with OKEN Scanner

IV. Sintaxa - Părțile de propoziție

Subiectul și predicatul

1. **a.** au îngreunat; **b.** au mers; **c.** a absentat; **d.** a lucrat; **e.** au participat; **f.** nu a putut.

2. **a.** ofiliți; **b.** interzise; **c.** încântați; **d.** impresionați; **e.** albastre; **f.** copți.

Dacă subiectul desemnează nume de ființe, care conțin și un nume masculin, acordul se face la masculin plural.
Dacă subiectul desemnează lucruri de genuri diferite, acordul se face la genul celui mai apropiat de predicat.

3. Forme corecte: *ne-a interpretat*; *a vizitat*; *supraviețuiesc*; *pot fi găsite*; *au lipsit*; *are*; *nu a revenit*; *se aud*.

Substantivele colective la singular se acordă cu predicatul la singular.
Dacă subiectul este un substantiv de tipul: *fel, tip, soi, specie, categorie* – urmate de un determinant substantiv la plural, acordul cu predicatul se face la plural.
Construcția „jumătate + substantiv la plural" impune acordul după înțeles la plural.
Pronumele nehotărât *fiecare*, precum și pronumele negative *nimeni*, *niciunul* în poziție de subiect se acordă cu predicatul la singular.

4.

„Ministerul Sănătății a anunțat noi măsuri de prevenție."
„Furtuna și ploile torențiale au provocat inundații în mai multe județe."
„Autoritățile din Ministerul Educației încercau să facă o reformă cât mai rapid."
„Deputații din comisia de muncă au adoptat legea propusă."
„Judecătorii reunesc cauzele la doar două zile după ce le-au disjuns."
„Secretul jumărilor de porc s-a aflat."
„La bordul său se mai aflau analiști militari."
„Cresc salariului minim, punctul de pensie și alocația."
„Pe scurt, homo sapiens a început să se organizeze în cete."

5. **c.**

Subiectul multiplu presupune doi sau mai mulți termeni coordonați, aflați uneori la distanță unul de altul. A nu se confunda cu substantivul colectiv (*familia*)!

6. **b.**, **c.**

Verbele copulative nu formează predicat nominal dacă sunt la forme verbale nepersonale.

7. **c.**

8. **a.**

9. **c.**

Subiectul inclus apare în propozițiile cu predicat exprimat prin verb la persoana I sau a II-a.

10.

În enunțul *Câinele și pisica se află în curtea din spate.*, subiectul este multiplu, coordonat prin conjuncția coordonatoare copulativă *și*, iar predicatul *se află* este la plural.
În enunțul *Câinele sau pisica se află în curtea din spate.*, subiectul este multiplu, coordonat prin conjuncția coordonatoare disjunctivă *sau*, iar predicatul *se află* este la singular.

Scanned with OKEN Scanner

11.

	A	F
Este corect acordul în enunțul: *Se încurajau unul pe altul.*	X	
Este corect acordul în enunțul: *Doi și cu doi face patru.*		X
Între subiect și predicat nu se pune virgulă.	X	
Sunt admise ambele forme de acord în enunțul: *Majoritatea elevilor fac/face temele corect.*	X	
Subiectul multiplu *nimeni și nimic* impune un acord la singular.	X	
Subiectul multiplu coordonat prin *nici* acceptă doar predicat la singular.		X

Observații:
Sintagma *unul pe altul*, cu sens de reciprocitate, impune acord la plural.
Termenul *majoritatea*, folosit la aproximarea valorii numerice, se folosește cu predicat la singular (după formă) sau la plural (după înțeles).
Subiectul *nimeni și nimic*, deși este multiplu, exprimă ideea de singular.

12.

În ceea ce privește examenele, ne simțim pregătiți. Teoria la literatură și modelul postat pe site-ul oficial au fost parcurse integral. Acum ne rămân doar exercițiile constante, care să ne crească performanța. Nu știm încă bine ce-i cu subordonatele, dar ne va explica doamna profesoară. Lecția despre complemente și circumstanțiale a fost pe deplin înțeleasă. Așadar, suntem încrezători că fiecare dintre noi va intra la ce liceu va dori.

Necircumstanțialele, atributul și apoziția; subordonate corespunzătoare

1.

a. Avea mâinile tremurânde de frig și nu le mai putea mișca deloc.
b. Vai tuturor celor care nu învață!
c. Sunetul tic-tac/ding-dong (orice altă interjecție potrivită contextului) mă deranja devenind o adevărată obsesie.
d. Nu ne plimbăm prin pustiii codri seara, fiindcă e periculos.
e. De/de către tine este adusă cartea?
f. Pe sine se vede în oglindă.

Explicații:
a. Gerunziul acordat devine adjectiv gerunzial/provenit din verb la gerunziu.
b. Interjecția cere un complement indirect cu o formă specifică pentru cazul dativ.
c. Forma *pustiii* (cu trei „i") este corectă deoarece: primul „i" aparține rădăcinii (formă de singular); al doilea „i" reprezintă forma de plural nearticulat, iar ultimul „i" este articol hotărât împrumutat de la substantivul *codri* pe care îl precedă.
d. Forma proprie a cliticului pronominal reflexiv cerut de context este *se*.

2. *Cenușiii, harnicilor, primul, fiecare, -ți, de citit.*

3.

a. *Pot citi și învăța mult într-o zi.*
b. *A cărui coleg este această culegere?*
c. *Vai ție!*
d. *Du-o pe Ana, pe colega ta, la bibliotecă!*
e. *Nu a fost vizitat de niciunul dintre colegii lui de clasă când era internat la spital.*
f. *Te-ai gândit la prietenii și la părinții tăi când ai decis să faci liceul în altă localitate?*
g. *Timpul foarte frumos ne-a făcut să ieșim la plimbare prin parcul din centrul orașului.*
h. *Văzându-și colegii foarte determinați, s-a apucat și el de treabă pentru examene.*

Scanned with OKEN Scanner

4.

Orașul pe care l-ai vizitat va deveni Capitala Tineretului în 2027.
Tuturor le place să se plimbe cât mai mult că să viziteze.
Sunt capabilă de a-mi aduce aportul la ce e important.
Premiile au fost oferite de ai noștri.
Reușita datorită muncii susținute i-a bucurat.
Vrea să-și aducă aminte de vremea tinereții.
Mi-aș dori că toți să aibă timp pentru bunicii lor.
Afară s-a înnorat și plouă încontinuu.

5. c.

6. b., c.

Verbul *a fi* este predicativ, iar verbul *a conta* cere complement prepoziţional, nu complement direct, deoarece complementul prepoziţional construit cu prepoziţia *pe* nu poate fi dublu exprimat, substituit prin clitic sau nu poate fi exprimat doar prin clitic.

7. c.

8. a.

9. a.

10.

	A	F
În enunțul *Cu mâna-i a scris.* există un atribut exprimat prin clitic pronominal personal.	X	
Apoziția este identică cu atributul substantival în nominativ.		X
Complementul de agent se poate exprima prin interjecție.		X
Enunțul: *Orașul Oradea este declarat Capitala Tineretului din 2027.* conține un atribut exprimat prin substantiv în nominativ.	X	
Verbele: *mă bazez/contez/mă supăr/mizez* cer întotdeauna complemente prepoziționale, nu complemente directe.	X	
Cuvântul *pomii* are aceeași funcție sintactică în ambele enunțuri: *Se văd pomii.; Își vede pomii.*		X

11.

Știu că mâine va ploua dimineață, dar că după-masa se va însenina.
Mă gândesc cui să-i dau cartea pe care am cumpărat-o pentru a o oferi cui va câștiga concursul.
Primul/Al doilea care vine este colegul meu de bancă.
Bravo cui a câștigat concursul!
E în stare să învețe zi și noapte.
I-am spus lui Ingrid, colegei tale de bancă, că o muncit foarte frumos în ultima săptămână.
Opinia că se învață gramatica ușor, că nu e dificil examenul și că vom intra la profilul dorit nu e potrivită.

12.

I-ai văzut pe cei care veneau la ai noștri?
Copacii ale căror frunze s-au ofilit arată ca niște schelete.
Nu-ți dau ce ți-am promis, fiindcă nu mi-ai dovedit că mi-ești prieten.
Îmi plac copiii care nu mănâncă toate ciocolatele.
De către cine ai fost adus aici?
Noi, voi și ele ne-am plimbat prin pădure.

Scanned with OKEN Scanner

Circumstanțialele (de loc, de timp, de mod, de scop, de cauză). Construcții concesive și condiționale

1.

a. Un enunț exclamativ cu două circumstanțiale diferite, coordonate prin conjuncție adversativă: *Ce frumos e în grădină, dar noaptea!*

b. O propoziție negativă, cu un circumstanțial de loc realizat prin substantiv în cazul dativ: *Nu stă locului nicio clipă.*

c. Un enunț asertiv cu un circumstanțial de timp realizat printr-o locuțiune adverbială: *Trece pe la bunici din când în când.*

d. O propoziție afirmativă cu un circumstanțial de scop antepus elementului său regent: *Pentru a învăța eficient, Mihai stă singur în cameră.*

e. Un enunț interogativ cu două circumstanțiale de mod, coordonate prin joncțiune: *Oare poți scrie despre iubire cu pasiune, fără clișee?*

f. Un enunț imperativ cu o construcție concesivă: *Vino în oraș, cu toată lipsa ta de chef!*

g. Un enunț asertiv cu o construcție condițională realizată prin verb la gerunziu, formă negativă: *Neînvățând, nu vei reuși.*

h. Un enunț interogativ, cu un circumstanțial de timp realizat printr-un adverb compus: *Cine te va vizita după-amiază?*

2.

A pornit de acasă dis-de-dimineață. – circumstanțial de timp
Colegul meu vorbește continuu în timpul orelor. – circumstanțial de mod
Vânzătoarea de la chioșc relata de-a fir a păr cum se petrecuse incidentul. – circumstanțial de mod
Andrei înțelegea totul de-a-ndoaselea. – circumstanțial de mod
Maria s-a făcut albă la față dintr-odată. – circumstanțial de mod
Familia mea pornește dimineața de acasă împreună. – circumstanțial de mod
M-a enervat la maximum răspunsul primit. – circumstanțial de mod
Dorea să i se facă dreptate odată și odată. – circumstanțial de timp
Nemaiputând să aștepte tramvaiul, a mers pe jos spre școală. – circumstanțial de cauză

3.

A pornit la plimbare, deși afară începuse a picura.
A fost așa de entuziasmat de cărțile primite, încât a citit toată noaptea.
La cât de înalt este, nu a încăput pe ușă.
Având nevoie de ajutor, am apelat la sprijinul tău.
De-aș fi fost eu în locul tău, nu aș fi renunțat.
Supărată cum era, nu a mai vrut să călătorească cu noi.
Am pornit spre ce destinație ne-a fost recomandată.

4. **b.**

5. **a.**

Seria **b.** conține un circumstanțial de cauză; seria **c.** conține o construcție condițională.

6. **a.**

Seriile **b.** și **c.** conțin câte un circumstanțial de cauză.

7. **c.**

8.

Maria știe că s-a pregătit suficient pentru test.
Subordonata este o completivă directă, având ca regent verbul *a ști*.
Maria știe, că s-a pregătit suficient pentru test.
Subordonata este o circumstanțială de cauză, având ca regent verbul *a ști*, separată prin virgulă de regenta sa.

Scanned with OKEN Scanner

9.

	C	I
Prin prepoziția *datorită* se exprimă corect o nuanță cauzală numai în contexte pozitive.	X	
Circumstanțialul de loc așezat după elementul regent nu se desparte prin virgulă.	X	
În enunțul *Merge la cules struguri.* există un circumstanțial de loc.		X
Enunțul: *Știu ca să fac mâncare.* conține o circumstanțială de scop.		X
Circumstanțiala introdusă prin conjuncția *ca să* nu este niciodată cauzală.	X	
În enunțul *Dan muncește cât doi.*, numeralul este circumstanțial de mod.	X	

10.

Navele înaintau încet spre Singapore.
Lui Radu îi plăceau mecanismele de mic.
După o cursă de maraton, s-a oprit de oboseală.
În fiecare vară, studentul se întoarce acasă.
Amicii tăi tot te vor vizita la vară, deși obosiți.
Vom finaliza la timp ceea ce ne propunem doar străduindu-ne.
Seara, a băut un pahar cu lapte spre a se relaxa.

11.

Când a ajuns acasă, Adina își încropi o trusă de disecție și se apucă să taie osul ca să-l examineze. Sora ei, fiindcă era curioasă să afle cu ce se chinuie Adina unde se afla debaraua bunicii, intră fără să vadă precis ușa și rămase cu gura căscată.
Pentru că nu avea o idee mai bună, băiatul o luă fără să se gândească spre magazinul de electronice, care de obicei era păzit și când era noapte.

12.

Văzând cum stau lucrurile, a făcut câțiva pași spre a o întâlni pe fată.
Nemaigândindu-se la problemele altora, Cristi ar fi reușit să se mobilizeze spre a-și ajuta prietenul.

Construcții active, pasive, cu pronume reflexive și impersonale

1.

Merită să investești în educație.
Proiectele se creează cu muncă și răbdare.
Nu fi grăbit în rezolvarea exercițiilor!
Merită să-ți dedici mai mult timă învățăturii în clasa a VIII-a.
Fiind ajutat de colegi să învețe, Matei a reușit să promoveze examenul de evaluare cu notă mare.
Dusu-s-a bunica la târg sau nu?
După examene voi pleca în vacanță?
Nemaifiind ascultat de profesor, a plecat în bancă.

2.

— Mamă, te rog să-mi cauți volumul de Poezii de Mihai Eminescu.
Dacă aș găsi o lampă fermecată și mi-aș putea pune o dorință, aș vrea să am un chip normal, pe care să nu-l remarce nimeni.
Dar eu m-am obișnuit deja cu înfățișarea mea. Știu să mă prefac că nu văd ce mutre fac ceilalți. Mama, tata, Via și cu mine ne pricepem cu toții la treaba asta. De fapt, nu-i întru totul adevărat.
Lumea crede că nu m-am dus la școală din cauza înfățișării mele, dar nu-i ăsta motivul. Nu m-am dus din cauza operațiilor. De când m-am născut, am fost operat de douăzeci și șapte de ori. Cele mai grele operații s-au petrecut înainte să împlinesc patru ani, așa că nu mi le aduc aminte.

Scanned with OKEN Scanner

3. b.

4. b.

5. c.

6. c.

7.

a. Mama, tata, Via <u>și</u> cu mine ne pricepem cu toții la treaba asta. – conjuncție coordonatoare copulativă;
b. El <u>și</u>-a amintit ce a vorbit cu tine. – pronume reflexiv, marcă a construcției cu pronume reflexiv;
c. Un, doi, trei <u>și</u>! ai sărit la groapă. – interjecție.

8.

	A	F
Verbele *a ninge*, *a tuna*, *a fulgera* formează întotdeauna construcții impersonale.		X
Construcțiile *nu se merită* și *el se râde* sunt scrise corect.		X
În enunțul *Vara, cireșele sunt coapte.* există o construcție pasivă.		X
În enunțul: *Vinetele sunt coapte pe plită.* există o construcție activă cu funcție sintactică de predicat nominal.		X
În ambele construcții: *mă îmbrac* și *mă îmbracă* există construcții cu pronume reflexiv.		X
În enunțul *Mi-e foame.* substantivul *foame* are funcția sintactică de subiect.	X	

Explicații: Verbele *a ninge*, *a tuna*, *a fulgera* nu formează întotdeauna construcții impersonale. Ele pot deveni verbe personale când sunt folosite în sens figurat. De exemplu: *Profesoara tună și fulgeră dacă nu învățăm.*
Construcția *nu se merită* este scrisă greșit.
În enunțul *Vara, cireșele sunt coapte.* există o construcție activă cu funcție sintactică de predicat nominal.
În enunțul: *Vinetele sunt coapte pe plită.* există o construcție pasivă, chiar dacă nu apare complementul de agent, care se subînțelege (*sunt coapte de cineva, pe plită*).
În construcția *mă îmbracă*, *mă* nu este pronume reflexiv, ci pronume personal (mă = persoana I, îmbracă = persoana a III-a).

9.

Când <u>eram</u> în burta mamei, nu bănuia nimeni că voi arăta așa cum arăt. Mama o <u>născuse</u> pe Via cu patru ani înainte și totul fusese simplu „ca o plimbare prin parc" (este expresia mamei). Nu avea niciun motiv să facă investigații medicale speciale. Cu vreo două luni înainte <u>să mă nasc</u>, doctorii <u>și-au dat seama</u> că era ceva în neregulă cu fața mea, dar nu s-au gândit că <u>va fi foarte grav</u>.

10.

a. *Ce bine e să fie cald afară!*
b. *Tabla este ștearsă în fiecare pauză.*
c. *Nu ți-amintești de excursia în care am fost în clasa a cincea?*
d. *Plouă de două zile.*
e. *Te-ai îmbrăcat cu uniforma?*
f. *Fii atentă la punctuația propoziției!*
g. *Colegii mei au fost ascultați de aceia care i-au examinat și zilele trecute.*
h. *Cartea va fi citită de toți până la finalul lunii?*

Scanned with OKEN Scanner

Fișe complexe

FIȘA I.

1. c.

2. a.

3.

Fetița și-a lăsat cartea ***deoparte*** *pentru a-și nota ideea./****De o parte*** *și de alta a mesei sunt scaune.*
Nu mai pot să ***continui*** *ceea ce făceam înainte./Am depus un efort* ***continuu*** *pentru test.*
Mătușa sa nu a venit ***niciodată*** *în vizită la nepoți./****Nici o dată*** *nu e mai importantă decât ziua ta.*
I-am oferit o revistă fetei ***aceleia*** *din fața ta./Fetele* ***acelea*** *sunt simpatice.*

4.

În depărtare se vedea cabana la ale cărei ferestre ardea încă lumina. În stânga, pe crestele munților pe care doream să-i escaladăm a doua zi, zăpada era încă o pătură intactă. Eram uimiți de albul ei a cărui strălucire ne orbea. Abia așteptam să dăm cu ochii de animalele sălbatice al căror habitat era întregul munte.

5.

Și-a luat cu sine ~~însuși~~ în excursie ***doar două rucsacuri*** *pline cu* ***pulovere*** *și pantaloni* ***negri****, dar a uitat să ~~mai~~ verifice* ***din nou*** *prognoza meteo, care* ***i-ar*** *fi indicat temperaturi cuprinse între 15* ***și*** *20 de grade,* ***ceea*** *ce l-ar* ***fi*** *determinat* ***să-și*** *pună și* ***douăsprezece*** *obiecte vestimentare mai* ***subțiri****.*

6.

	A	F
Sunt scrise corect cuvintele derivate cu prefix: *ex-ministru, stră-nepot.*		X
Cuvintele *matur* și *ponei* sunt accentuate corect pe ultima silabă.	X	
Există verbe care au doi *i* la infinitiv.	X	
Formele pronominale *domnia-sa* și *Domnia Sa* sunt diferențiate semantic.	X	
Prepoziția *pe* introduce un complement prepozițional, dacă este cerută de verbul *a conta.*	X	
Circumstanțialele pot sta numai după elementul lor regent.		X

7.

Mama și tata au decis ca astăzi să mergem la un concert. ***Acesta*** *va fi susținut de o orchestră locală.* ***Părinții*** *au mai audiat****-o,*** *dar vor să ne dezvolte și nouă gustul pentru muzică.* ***Simțul pentru această artă*** *este o valoare importantă pentru* ***ei.***

8.

Dragă Ana,

Să știi că vom veni la tine în weekendul viitor, în urma invitației tale *trimise* din vară, pe care ne-a înmânat-o poștașul *însuși* în liftul blocului, cu toate că sărmanul om era *claustrofob*.

FIȘA II.

1. a.

2. c.

Scanned with OKEN Scanner

3.

*Dorea **a-şi** spune părerea la întrunirea de mâine./Ei sunt **aşi** la jocul Minecraft.*
*Nu mai pot **fi** aşa cum am fost în trecut./**Fii** atent!/Ea are doi **fii**.*
*Învaţă **aceiaşi** elevi întotdeauna./O văd că citeşte pe **aceeaşi** elevă.*
*Copiii aceia din parc **sar** pe toate trambulinele./Nu **s-ar** întoarce acasă după umbrelă, deşi plouă.*

4.

De câte ori nu m-a tras până acum pe sfoară şi uite că tot mă mai las dusă de nas. Aşa-i cu bătrânii! Bine se zice: nu mai înveţi cal bătrân în buiestru. Dar nici că mă păcăleşte de două ori pe mine însămi la fel, afurisitul. Şi atunci, de unde să am habar, sărmana de mine, la ce să mă aştept de fiecare dată de la el însuşi.

5.

Dintr-odată, din spatele ei îi ajunse la urechi un foşnet. Se întoarse exact la timp pentru a-l înşfăca de pulpana hainei pe băieţelul care se pregătea s-o zbughească. — Ca să vezi! Cum de-am uitat de cămară? Ce-ai căutat acolo, drac împielițat? — Nimic. — Cum aşa, nimic? Uite cât de murdar eşti, pe mâini şi la gură! Cu ce te-ai mânjit în aşa hal fără de hal? — Habar n-am, tuşico.

6.

	A	F
Sunt scrise corect cuvintele compuse: *niciodată* şi *vrunul*.		X
Cuvintele *afin* şi *butelie* sunt accentuate corect pe ultima silabă.		X
Există substantive care au trei *i* la plural articulat.	X	
Dânsul şi *Excelenţa-Sa* sunt ambele pronume personale de politeţe.	X	
Sunt corecte ambele forme de dativ-genitiv: *ouălor/ouălelor*.		X
Subordonata atributivă poate sta înainte, după sau intercalată în regentă.	X	

7.

a.

Toarnă ploaia pe geamuri lungi şiroaie.
Regizorul turnează un nou film documentar în Deltă.

b.

Mirosul plăcut se degajă din florile proaspete.
Fotbalistul degajează mingea departe de propria poartă.

c.

Oglinda de apă reflectă cerul înnorat. (Sensul de „a oglindi”, „a răsfrânge”.)
Ea reflectează mult la deciziile pe care trebuie să le ia. (Sensul de „a medita”, „a gândi”.)

8.

Stimate Domnule Director,

Prin prezenta, solicit aprobarea de a organiza un eveniment cultural în muzeul nou al oraşului.

În derularea proiectului e nevoie să se implice numeroşi voluntari, toţi/mulţi/unii/câţiva dispuşi să ajute. Am discutat deja cu doamna Popescu, o persoană foarte implicată, care cunoaşte toate detaliile logistice. Suntem conştienţi că lucrul cu publicul necesită multă atenţie, mai ales în prezenţa copiilor care sunt bibliofili/cinefili.

9.

Forma de singular	Forma de plural
ciocolată	ciocolate
sindrom	sindroame
ecler	eclere
colonel	colonei
monedă	monede

Scanned with OKEN Scanner

10.

- pronume relativ: *Știu care este cel mai muncitor elev.*
- adjectiv pronominal relativ: *Știu care elev este cel mai muncitor?*
- pronume interogativ: *Care este cel mai muncitor?*
- adjectiv pronominal interogativ: *Care elev este cel mai muncitor?*
- substantiv comun: *Pe drum trec două care încărcate cu porumb.*

FIȘA III.

1. a.

2. c.

3.

*Nu îmi place de Ana, mi-e **indiferentă**./Nu da dovadă de **indiferență** în rezolvarea problemelor!*
***Spune-ți** oful, altfel tu singur vei avea de suferit!/Voi îi **spuneți** dirigintei ce aveți pe suflet.*
***Unii** elevi nu au plăcerea de a citi./El **uni** punctele și obținu un desen minunat.*
*Nu ne-am întâlnit de mult timp, hai să ne vedem la biblioteca nouă din oraș!/Am descoperit că sunt **neam** cu o colegă de clasă.*

4.

Poluarea este o problemă despre care am învățat mult, iarna, (cuvânt obținut prin conversiune, din substantiv în adverb) la ora de științe. Cred că bunăstarea (cuvânt compus, din „bună" + „stare") noastră, a tuturor, depinde de cât de repede acționăm pentru a proteja mediul. Este esențial (cuvânt derivat, de la „esență" + sufixul „-ial") să fim mai responsabili și să reducem emisiile de gaze și deșeurile din jurul nostru.

5.

Am văzut-o de departe, cu binoclul meu, jucându-se în dumbravă cu un pui de căprioară. Sub ochii ciutei, mama puiului. A îmblânzit o familie de iepuri. O bufniță singuratică iernează în podul casei noastre.

6.

	A	F
Sunt scrise corect cuvintele compuse: *niciodată* și *vrunul*.		X
Verbele *fiți* și *fi-ți* sunt corecte la ambele forme.		X
Există adjective care au trei *i* la plural articulat, când stau în fața substantivului.	X	
Formele *cine* și *ce* pot fi atât pronume cât și adjective.		X
Sunt clitice reflexive în dativ formele: *își, și*.	X	
Subordonata completivă prepozițională poate sta înainte, după sau intercalată în regentă.		X

7. a.

8.

În urma analizei pieței, echipa noastră conveni că trebuie să reitereze strategia de marketing. Decizia a fost luată rapid și bazată pe date clare.
Al nostru succes depinde de rapiditatea cu care implementăm schimbările. De aceea, acești colegi au început deja să lucreze la noul plan.
Am subliniat că este important să evităm sincopele, chiar dacă termenul limită este strâns. Proiectul crease o oportunitate unică pentru companie.

Scanned with OKEN Scanner

9.

Forma de sigular	Forma de plural
Argintiu cercel	Argintiii cercei
Simplu om	Simplii oameni
Dragă colegă	Dragile colege
Hazliu copil	Hazliii copii
Pustiu munte	Pustiii munți

10.

o: valori morfologice diferite:

1. pronume personal: *Am întâlnit-o pe Andreea la bibliotecă.*
2. adjectiv pronominal nehotărât: *Într-o situație ai avut dreptate, în altă situație nu ai avut.*
3. Interjecție: *O, ce minunată e iarna!*
4. Numeral cardinal cu valoare adjectivală: *Stau o oră în oraș./Doar o elevă a venit./O singură colegă a ajuns la timp.*
5. Articol nehotărât: *Pe drum trece o colegă de-a fratelui meu.*

FIȘA IV.

1. d.

2. c.

3.

*Alergătorul a căzut fiindcă s-a împiedicat în **șireturi**./Colegele ei de clasă sunt tare **șirete**.*
*Căpitanul își făcea multe **visuri** privind expediția la poli./Când nu adormea repede, avea **vise** agitate.*
*În mina de **cristale** s-au găsit și rubine./În vitrină, bunica ținea **cristaluri** de culoare albastră.*
*Secretara avea de întocmit multe **rapoarte**./Secretara avea **raporturi** amicale cu toți din firmă.*

4.

În primii ani de viață, copiii primesc vaccinuri care le sunt favorabile sănătății, iar nou-născuții sunt îngrijiți după protocoale medicale foarte riguroase.

5.

*Cei doi călători **obezi** au obosit după **escaladarea** celor **paisprezece trepte** de piatră ale templului grecesc, astfel că în acele momente se gândeau **doar** la gustul **înghețatei** cu frișcă și **al gogoșii** cu ciocolată, **pe care** au **lăsat-o**, din **greșeală**, în camera de hotel.*

6.

	A	F
Adjectivul *fix* are la masculin, plural, forma de *ficși*.	X	
Desinența de plural se atașează fără cratimă la finalul cuvântului *blues*.		X
Este corectă formularea *din punct de vedere al specialiștilor*.		X
Adjectivul *intim* se pronunță corect cu accent pe prima silabă.	X	
Locuitorii din Vatra Dornei se numesc *dorneni*.	X	
Există un pleonasm în enunțul *Situația poate fi explicabilă*.	X	

Scanned with OKEN Scanner

7.

Corsaru și Nono vorbesc despre mare, despre călătoria lor și despre când ar urma ea să-nceapă.
— Totul trebuie plănuit cu precizie, spune Corsaru. Când plănuiești ceva bine, totul sfârșește cu bine.
— Tu cum crezi că este marea? O fi albastră ori e verde? întreabă Nono.
— Firește că-i albastră! E albastră de tot, la urma urmei în ea se-oglindește tot cerul.

8.

- omografele *urmă* și *urmă*: *Ana o urmă îndeaproape, căutând o urmă de simpatie pe fața ei.*
- forma afirmativă de imperativ, singular a verbului *a reface*: *— Refă-ți tema, te rog!*
- un cuvânt derivat cu prefixul *dez-*: *Nepotul a fost dezmoștenit din cauza năzbâtiilor făcute.*
- forma de plural, masculin a adjectivului *chel*: *Niște bătrânei chei jucau șah în parc.*

9.

Forme corecte: *binecredincios, Calea-Lactee, mai-mult-ca-perfect, rău-platnic.*

10.

d. De ce nu i-aș da fetei aceleia o mână de ajutor?

FIȘA V.

1. b.

2. c.

3.

*Frații **săi** aveau o părere foarte bună despre aceștia./**Să-i** amintești, te rog, colegei tale, despre discuția de ieri!*
*Ei **urcă** în autobuz apoi se așează pe scaun./El **urcă** muntele pe jos apoi vorbi cu ceilalți despre coborârea cu telescaunul.*
*Nu spune **niciodată** niciodată./**Nici** măcar **o dată** nu m-ai sunat!*
*Doresc **a-i** aminti colegei tale de bancă despre cele discutate./**Ai** ajuns la timp ieri?/Tu **ai** timp suficient.*

4.

Bunătatea deschide suflete și clădește punți esențiale între oameni. Prin gesturi mici și constante, lumea este transformată în mod vizibil. Fiecare om se poate decide să ofere semenilor săi suport și empatie. De aceea, trebuie să ne amintim zilnic de puterea ei extraordinară și să o practicăm.

- *deschide*: verb la construcție activă;
- *clădește*: verb la construcție activă;
- *este transformată*: verb la construcție pasivă;
- *se poate*: verb la construcție cu pronume reflexiv;
- *trebuie*: verb la construcție impersonală (nu are subiect și exprimă o necesitate).

5.

„Am fost la munte cu prietenii, unde a fost super. Vreau să știe toți că este un loc minunat și că aș vrea să mai merg. Poate c-ar merita să vizitați și voi, dar să nu vă așteptați la o cazare *de lux* – noi ne-am descurcat. Cine vrea detalii să-mi scrie în privat. Nu am apucat să fac poze multe, dar vi le voi arăta când mă întorc!"

6.

	A	F
Sunt scrise corect cuvintele: *bacnotă* și *monezi*.		X
Cuvântul *nespus de curat* este la gradul superlativ absolut de superioritate.	X	
Cine poate fi atât pronume, cât și adjectiv pronominal.		X
Se și *o* pot fi, ambele, atât pronume personale, cât și pronume reflexive.		X
Este corectă sintagma: *Avansați înainte!*		X
Complementul direct răspunde la întrebările: *pe cine?* și *a cui?*		X

Scanned with OKEN Scanner

7.

a. indicativ, prezent, persoana a III-a, plural – *creează*:
Elevii de la cercul de robotică creează săptămânal prototipuri funcționale.
b. indicativ, perfect simplu, persoana I, singular – *creai*:
Ieri, la ora de desen, creai o schiță a parcului.
c. conjunctiv, perfect, persoana I, plural – *să fi creat*:
Era important ca noi să fi creat un mediu de învățare bazat pe încredere.
d. imperativ, persoana a II-a, singular – *creează!*:
Creează un spațiu sigur și incluziv pentru toți colegii tăi!
e. condițional-optativ, prezent, persoana a II-a, plural – *ați crea*:
Dacă ați avea resursele necesare, ce proiect educațional nou ați crea pentru comunitate?

8.

Echipa noastră va pregăti un eveniment dedicat lecturii în o bibliotecă mare din oraș. Vrem ca toți participanții să se bucure de experiențe noi. Cărțile alor noștri sunt deja aranjate. O acțiune finalizată la termen ar fi ideală. Vom invita și scriitori recunoscuți pentru discursurile lor.

9.

Toți copiii ar vrea ca Moș Crăciun să le aducă multe cadouri, dar Moșul le va aduce daruri numai celor cuminți. Fiți ascultători și Moșul o să vină și la voi!

10.

- Pronume personal (formă clitică de acuzativ): *Elevul mă ascultă cu atenție la ore.*
- Pronume reflexiv (formă clitică de acuzativ): *Mă bucur sincer de fiecare reușită a ta.*
- Interjecție (nerecomandabilă): *Înțelepciunea, mă, e o comoară pe care nu o poți cumpăra.*

FIȘA VI.

1. d.

2. c.

3.

*Tocmai s-a înscris la concurs **a o mia** dintre participante./**Al o mielea** alergător a primit premiu de consolare.*
*A încheiat expunerea, fără **a releva** punctele importante ale cercetării./Înainte de **a revela** adevărul, profesorul a făcut o pauză.*
*Era un băiat **bine-crescut**./Aluatul **bine crescut** a fost frământat de bucătăreasă.*
*Băieți, **alegeți** o carte pentru cercul de lectură!/Andrei, **alege-ți** o carte din raft!*

4. *M-am oprit la bătrânii **ai căror** nepoți sunt prieteni cu noi. Nu era nimeni la fereastra **ale cărei** perdele erau trase. M-am așezat pe un scăunel **al cărui** picior șubred a cedat sub mine. M-am lovit rău la urechea **pe care** am accidentat-o și anul trecut. Ce să-i faci cu oamenii **ale căror** obiecte sunt mai vechi decât ei!*

5.

*Aș **tot** scrie despre teatru, dar nu **mai** am timp. În curând se împlinesc 20 **de** minute de când scriu. Așa că **nu** îmi rămâne **decât** să sting calculatorul și să zic:*
*— Vai, ce bine, am terminat! Îmi iau acum **optsprezece** minute de pauză. Apoi o să fac o evaluare ~~estimativă~~ a **ceea ce** îmi rămâne de făcut pentru mâine.*

Scanned with OKEN Scanner

6.

	A	F
Verbul *a merita* poate fi folosit și în construcție reflexivă.		X
Adjectivul *benefic* nu are grad de comparație.	X	
Pluralul substantivului *jantă* este *jenți*.		X
Semiadverbul *mai* se plasează între auxiliar și verb.	X	
Forma de genitiv-dativ a substantivului *jale* este *jalei*.	X	
Substantivul *cafele* are articol hotărât.		X

7.

Îi place înotul în apă rece.
Meșterul asamblează mobila de bucătărie.
Bibliotecara a selectat cărți a patru copii ca premiu.
Duminică s-a înnorat deodată.
Câteva cărți ale colegelor mele sunt de-a dreptul interesante.
Spectacolul de aseară a fost fascinant.
Dragile mele prietene mă vor vizita în curând.

8. *Am găsit nu mai puțin de douăzeci și unu de motive pentru a merge la Paris. Aici, fiecare dintre noi va vizita clădirile de patrimoniu și muzee celebre pe care părinții noștri le-au văzut doar în albume. În plus, la sfatul aceloraşi părinți grijulii, ne vom caza la cel mai bine cotate hoteluri.*

9.

Nu fi fraier!; Era bine să fi terminat lucrarea până acum.
Nu avea grijă de mine!; Să fii acasă până la ora 9!

10.

- perechea de omografe ***a**fin* și *a**fin*** : *Împreună cu un a**fin**, am găsit un **a**fin plin de fructe coapte.*
- adverbul *clar* și adjectivul *clar*: *Am pronunțat **clar** un enunț **clar** pentru toată lumea.*
- interjecție cu funcție sintactică de predicat: — ***Hai** în oraș, Mihaela!*
- numeralul *unu* și pronumele nehotărât *unul*: ***Unul** aleargă după iepuri, altul chiar și prinde **unu**.*

FIȘA VII.

1. c.

2. b.

3.

Nu s-au mai găsit niciodată cei trei sute nouă lei.; Cele trei sute nouă flori au format un buchet uriaș.
Am primit cererea de transfer din mâna secretarei înseși.; Autoarea însăși a anunțat lansarea ultimei sale cărți.
Nu a predat tema la timp din cauza delăsării sale.; A luat note bune datorită muncii sale asidue.
Le-am zărit ieri pe stradă pe fetele acelea.; Talentul fetei aceleia este de a desena cu ambele mâini.

4.

- *Ne place să vizităm adesea locul de naștere **al** părinților.*
- *La biblioteca județeană nu se mai găsește niciun volum **al** scriitorului premiat cu Nobel.*

Scanned with OKEN Scanner

- *În fața blocului bat mingea cei trei copii **ai** vecinului.*
- *Pe banca din spatele clasei am găsit un caiet **al** colegului tău.*
- *Ceea ce ne întristează sunt foile rupte **ale** unei cărți.*
- *De departe se zăresc crestele înzăpezite **ale** munților.*
- *Abia așteptăm să ni se audă ecoul în liniștea adâncă **a** peșterii.*

5.

V-ați convins că nu o să aștept până s-o-nnopta ca să-i reînnoiesc invitația de a călători împreună.
Niciun copil n-ar putea renunța la cadourile de Crăciun, pe care le va oferi însuși domnul primar.
În ziua aceea n-a apărut niciun nor pe cer, iar ei s-au adunat în același loc devreme.

6.

	A	F
Cuvântul *o* este articol nehotărât în enunțul *Din salariul pe-o lună cumpără doar cadouri.*		X
Cuvântul *dimineața* poate avea valoare morfologică de substantiv și de adverb de timp.	X	
Adjectivul *complet* nu acceptă grad de comparație.	X	
Verbul *a coace* are forma *copsei* la indicativ, perfect simplu, persoana I, singular.	X	
Neologismul *alură* se pronunță așa cum se scrie.		X
Sunt acceptate în variație liberă formele *cofeină* și *cafeină*.		X

7.

Spre lăsarea serii, cerul s-a ~~înorat~~/s-a înnorat dintr-odată.
Îi dau ~~sorei~~/surorii mele cea mai mare bucată din ciocolată.
Am fost mereu susținut de ~~proprii~~/propriii mei frați la fiecare meci.
Nu mai vreau înghețată ~~fînoă~~/~~fiinoă~~/fiindcă mă doare gâtul.
Nu s-a găsit nicio/~~niciu greșală~~/greșeală în compunerea ei.
Băiețelul nu prea știe să/~~ca să~~ taie friptura cu cuțitul.
Acest banc este cel mai ridicol/~~ridicul~~ din câte am auzit în ultima vreme.
Dacă nu se oprește din furat, va/~~v-a~~ ajunge un mic ~~delievent~~/delincvent.

8.

La grădina botanică se află o mie una de specii de plante exotice.
La lăsarea serii, le plăcea să se plimbe pe aleile parcului.
Nu mai știa cui i se va acorda premiul pentru originalitate.
Andreea a rezolvat problema cel mai corect.
Crinul și garoafa sunt preferate de toți cumpărătorii.

9.

Ți-ar plăcea să vii cu mine?
Nu face multe compromisuri!
Fii atent la explicații!
Duce-s-ar unde vrea!

10.

Fetițo, nu mai plânge de necaz că ai spart o farfurie din veselă, ci fii veselă că ai primit o mulțime de laude pentru hărnicia ta!

Scanned with OKEN Scanner

FIȘA VIII.

1. a.

2. a.

3.

Noi ne-am întâlnit cu niște colege și cu ***ele*** *vom merge în oraș./****lelele*** *au vrăjit, prin cântecul și prin jocul lor, pe oricine le vedea noaptea.*
El este unicul ***fiu*** *al părinților./Mi-aș dori să* ***fiu*** *acasă în decembrie.*
Nu îmi e rușine să mă joc încă ***de-a*** *v-ați ascunselea./Maria vrea să-i* ***dea*** *mamei un cadou de ziua ei.*
Mă gândesc ***iar*** *și iar la cele discutate./****I-ar*** *spune mai multe, dar nu e timp.*

4.

Ne *bucurăm de fiecare oportunitate care* ***ne*** *apare în cale. Noi* ***înșine*** *suntem arhitecții propriului destin și știm că putem reuși.* ***Aceeași*** *energie pozitivă și speranță* ***vă*** *aduc mereu un zâmbet, iar efortul depus* ***îmi*** *umple inima de mândrie. Știu că viitorul* ***nostru*** *va fi grozav!*

- ***Ne*** – Clitic reflexiv.
- **(Noi)** ***înșine*** – Adjectiv pronominal de întărire.
- ***Aceeași*** – Adjectiv pronominal demonstrativ de identitate.
- ***Vă, îmi*** – Clitice personale în dativ.
- ***Nostru*** – Adjectiv pronominal posesiv.

5. **„Am fost la munte cu prietenii, unde a fost super.** Vreau să știe **toți** că **este** un loc minunat și că aș **vrea** să mai merg. Poate **c-ar merita** să vizitați și voi, dar să nu vă așteptați la o cazare *de lux* – noi **ne-am** descurcat. Cine **vrea** detalii **să-mi scrie** în privat. Nu am apucat să **fac** poze multe, dar vi **le voi** arăta când **mă întorc**!"

6.

	A	F
Cuvântul *fotbalist* este derivat cu sufix de agent.	X	
Forma de imperativ, singular, formă negativă a verbului *a tăcea* este *nu tăcea*!	X	
Cuvântul *mătasea-broaștei* este format prin compunere, prin subordonare.	X	
Cuvântul *beton* poate fi folosit, în contexte diferite, atât ca substantiv, cât și ca adverb.	X	
Cuvântul *grozaaaaaaav* este la gradul superlativ absolut de superioritate.	X	
Complementul de agent se folosește doar cu o construcție pasivă.	X	

7.

a. ***Ioana****, hai cu mine!*
b. *Am luat note* ***mari*** *la simulări.*
c. *E* ***vai*** *de cine nu învață!*
d. *E ușor* ***ca*** *voi* ***să*** *luați notă mare la examen, fiindcă ați învățat zilnic.*
e. Încă nu s-a terminat ***show-ul****.*

8.

Mâine, vom vizita un cartier nou, unde clădirile se înalță ***foarte repede****.* ***Lângă*** *aceste blocuri noi, se află un parc vast. Arhitecții au lucrat la proiect timp de* ***doi/trei/patru/cinci/șase/șapte/opt/nouă*** *ani. Acesta este* ***un*** *oraș* ***unde*** *ne dorim să locuim. Cea* ***dintâi*** *inovație este și cea mai spectaculoasă: transportul subteran.*

Scanned with OKEN Scanner

9.

h. conversiune;
e. derivare parasintetică;
b. compunere cu elemente savante;
g. derivare cu prefix;
c. compunere prin subordonare;
f. serie derivativă;
a. compunere prin alăturare;
d. compunere prin abreviere.

a. vreun;
b. filologie;
c. douăzeci;
d. aprozar;
e. preșcolar;
f. florărie;
g. neatent;
h. binele.

10.

- prepoziție: *Am primit un cadou **de** la bunica mea.*
- conjuncție subordonatoare (cu sens de *dacă*): ***De** (Dacă) vii în Oradea, sună-mă!*
- pronume relativ (cu sens de *pe care*): *Omul **de**-l vezi e vecinul nostru.*
- interjecție: *Apoi **de**! N-a învățat toată lumea carte ca d-ta!*

FIȘA IX.

1. c.

2. c.

3.

*Banca nu va mai recupera niciodată **aceste trei milioane**./**Acești trei milioane** de lei au fost cheltuiți.*
*Darius avea o figură **destinsă**, mai relaxată ca de obicei./Profesoara lui este o **distinsă** doamnă din oraș.*
*Noi mâncă înghețată **de alt fel** decât tine./**De altfel**, înghețata era prea rece.*
*Ne-ai făcut mândre pe noi **însene** cu rezultatele tale./Noi **înșine** suntem mândri de tine.*

4.

După ce se întorc vitele bunicului meu de la pășune, sarcina mea este să le adăp.
După o masă așa de îmbelșugată, câinele mormăie puțin în somn.
Problema ei de sănătate este că sistemul ei digestiv nu digeră alimente grase.
Copilul îi se destăinuie numai părinților săi.
Bunica moțăie lângă foc, cu o carte în mână.
Recunosc că mi-ar displăcea să pierdem meciul acesta.

5.

Dându-i-se atâta importanță, colegul meu se crede ~~cel mai~~ superior, din punctul de vedere al inteligenței, față de ceilalți colegi, deși rezultatele testării precedente au fost suspect de mici. Cu toate acestea, el ~~se~~ riscă să ne desconsidere din cauza încrederii exagerate în sine.

6.

	A	F
Cuvântul *carotidă* este monosemantic.	X	
Cuvântul *aut* este monosilabic.	X	
Este corect enunțul *Zece plus doi fac doisprezece.*	X	
Valoarea de dativ se exprimă, pentru numerale, cu prepoziția *la*.	X	
Construcțiile pasive se construiesc cu verbe copulative.		X
Verbul *a exista* poate fi folosit în construcție reflexivă.		X

Scanned with OKEN Scanner

7.

a. *Colile de hârtie sunt imaculate.*
b. *Fetei celei mai puțin frumoase îi revin vorbele de consolare.*
c. *Andrei, nu duce mingea la școală!*
d. *Dându-i-o pe sora mea în grijă, am luat o decizie înțeleaptă.*
e. *În tren ne-am întâlnit cu un grup de târgujieni veseli.*

8.

Savantul a făcut descoperirea epocală în ceasul al doisprezecelea.
Informațiile științifice pentru proiect le luăm doar de pe site-urile oficiale.
A răcit în timpul excursiei prin munți din cauza îmbrăcămintii subțiri.
Poveștile de viață ale femeii sunt pline de învățăminte.
Gesturile băieților celor neastâmpărați sunt deranjante.
Păpușa aceea este moștenirea unui bunici a mele.

9.

Nu desface cadoul acum!
Va intra în joc fără teamă.
Nu aduce mizerie în casă!
Mi-ar plăcea o ciocolată caldă acum.

10.

e. → hipertensiune – hipotensiune;
d. → torturi – torturi;
b. → bogăție – prosperitate;
c. → ele – iele;
a. → monah – monarh.

FIȘA X.

1. d.

2. b.

3.

***Nu mai** am timp pentru activități extrașcolare fiindcă mă pregătesc pentru examen./Mă gândesc **numai** la tine.*
***Unii** învață, alții nu./Poți **uni** punctele și obții un întreg.*
***Suveranul** Pontif locuiește la Vatican./În Evul Mediu **suzeranul** acorda vasalilor săi pământuri în schimbul unui jurământ de credință și a unor obligații militare și financiare.*
*Muncesc **aceiași** elevi zilnic./Citesc **aceeași** carte de mai multe ori fiindcă îmi place.*

4.

- trei cuvinte cu diftongi: *gândirea, toate, măiestria*;
- unul cu hiat: *creând, tehnologie*;
- două cuvinte cu triftongi: *vreau, te-au;*
- un cuvânt derivat parasintetic: *nelimitată*;
- un cuvânt compus: *Minecraft.*

Sunt de părere că, la nivel profesional, industria jocurilor video a devenit o forță economică și culturală extraordinară, creând locuri de muncă și inovând constant în tehnologie. Jocurile te-au cucerit și îți pot dezvolta abilități

Scanned with OKEN Scanner

cognitive importante, de la rezolvarea de probleme la gândirea strategică, oferind un mediu controlat pentru a experimenta și a lua decizii.

În ceea ce privește Minecraft, vreau să cred că acesta este un semnificativ exemplu al modului în care un joc poate evolua într-un instrument educațional și creativ. Măiestria de a construi și de a explora oferă o libertate aproape nelimitată, ajutând utilizatorii de toate vârstele să-și exerseze imaginația și să colaboreze în proiecte. Este, de fapt, jocul care a reușit să treacă dincolo de simpla distracție.

5.

***Aș tot** scrie despre nuvela citită, dar nu **mai** am timp. Au trecut deja **20 de** minute de când scriu. Așa că **nu** îmi rămâne **decât să opresc** calculatorul și să zic: — Vai ce bine **că** am terminat! Îmi iau acum **optsprezece** minute de pauză. Apoi **voi face** o evaluare estimativă a **ce** îmi rămâne de făcut pentru mâine.*

6.

	A	F
Sunt paronime cuvintele: *mochetă/machetă*.	X	
Este corectă doar prima variantă din seria: *ploii/ploaiei/ploai*.	X	
Construcția subliniată din enunțul: *Orașul Oradea este unul dintre cele mai frumoase orașe*. este atribut în nominativ.	X	
Cuvântul *iar* poate fi folosit, în contexte diferite, atât ca o conjuncție coordonatoare adversativă, cât și ca adverb.	X	
Adjectivul *superior* nu are grade de comparație.	X	
Complementul direct poate sta în orice caz.		X

7.

a. ***Nu o lua la sănătoasa** când vezi un urs!*
b. *Ce frumos este **unde** am ajuns!*
c. ***Fetele și băieții** din clasa noastră **sunt atenți, curioși și grijulii** cu cei din jur.*
d. *Azi am fost întrebată **de douăzeci** dintre cei treizeci de elevi dintr-o clasă despre simulare.*
e. *I-ai dat Corinei, **colegei tale**, ce te-am rugat?*

8.

*Când **văzui** (**observai/constatai**) cum mașinile **ieșiseră** (**plecaseră**) din parcare, am realizat că suntem singuri. **Dumnealui** (**Dumneaei**) va pleca, dar noi ne vom descurca cu bagajele* noastre. *Nu **îi** voi cere niciun sfat. **Nimeni** nu se va supăra. Această alegere este **a acestora**.*

9.

☒ *Va cade grindină zilele următoare.*
☑ *Ea nu se sfii să facă acuzații la adresa foștilor colegi.*
☑ *În pandemie am făcut școala online.*
☑ *Dragu-mi-i verbul a fi!*

10.

- Numeral cardinal: *Am citit nouă capitole din cartea sa.*
- Adjectiv propriu-zis: *Voi cumpăra o bicicletă nouă pentru weekend.*
- Pronume personal: *Nouă ne-au cumpărat colegii un cadou.*

Scanned with OKEN Scanner

FIȘA XI.

1. a.

2. c.

3.

*La acțiunea de voluntariat s-au înscris **patruzeci și una** de persoane./Mama a împlinit **patruzeci și unu** de ani.*
Mama a învelit sandviciurile cu folie protectoare./Când a auzit vestea, l-a cuprins o stare de folie.
*A venit la școală cu o agendă **ale cărei** coperți erau inedite./Fetele **a căror** clasă este lângă noi sunt gălăgioase.*

4.

- Subiect inclus: *M-am dus azi la cursul de dans.*
- Subiect subînțeles: *Vine mereu la cursul de dans.*
- Subiect exprimat, simplu: *Dan vine la cursul de dans.*
- Subiect exprimat, multiplu: *Dan și Dana sunt buni prieteni.*

5.

*Părinții **v-au** adus din oraș bunătăți, deși **ei** nu știau gusturile băiatului **celui** mic și nici ce vor **dori dânșii** să mănânce.*
***D-voastră** ați dat un răspuns, în termeni **complecși**, la întrebarea pe care **Alteța Sa,** prințul, v-a **adresat-o**.*

6.

	A	F
Verbul *sufăr* poate fi urmat de prepoziția *cu*.		X
Adjectivele *ditamai*, *roz*, *vernil* sunt invariabile.	X	
Enunțurile imperative se construiesc cu verbe la persoana I.		X
Enunțul *Hagi Tudose avea mult bănet.* conține un pleonasm.	X	
Este incorect acordul în enunțul *Eram să cad.*	X	
Verbul *o să cădem* exprimă o acțiune ipotetică, fiind la conjunctiv.		X

7.

La gala decernării premiilor Oscar, pe lângă vedetele așteptate pe covorul roșu, s-au prezentat și niște doamne de prost-gust, îmbrăcate în ținute festive, dar care au făcut o imagine proastă întregii festivități.

8.

Am ajuns acasă de la școală după ora <u>două</u>.
S-a întâlnit la târgul de Crăciun cu <u>ceilalți</u> colegi.
Va merge la petrecere <u>la Timișoara</u>.
Ce faci în seara asta, <u>întrebă ea</u>, după ce îți înveți lecțiile?
Începând de astăzi nu mai mâncăm <u>icre</u>.

9.

Enunțuri corectate: *<u>N-avea</u> grijă de ce se va întâmpla!; <u>V-a</u> dat cărțile promise?; <u>Nu fi</u> mai prejos de colegii tăi!*
Enunț corect: *Copilul veni către casă la ora 12.*

10.

Astăzi, ultima oră am avut <u>geografie</u>. Cum eram obosit, privirea mi-a alunecat spre cerul <u>înnorat</u>, pe care treceau o <u>mulțime</u> de păsări călătoare. Cred că se îndreptau spre <u>brădet</u>, zburând aproape de un <u>norișor</u> cu formă de dragon. Recunosc că îmi plac zilele <u>noroase</u> care oferă un asemenea spectacol.

Scanned with OKEN Scanner

FIȘA XII.

1. b.

2. d.

3.

Mai am ***doar*** *câteva exerciții de rezolvat, apoi sunt liber câteva ore./Nu am* ***decât*** *o oră liberă azi.*
Verific totul pentru excursie ***înainte****./Locuiesc* ***înaintea*** *școlii, așadar ajung repede.*
Pe drumul spre casă, când ne întorceam din concediu, am prins două ***furtuni.*** (plural de la *furtună*)
După ce a udat grădina, tata apus cele două ***furtunuri*** *în debara.* (plural de la *furtun*)
Băieții ***aleargă*** *după tramvaiul care ajunge în stație.* (prezent, plural)*/El* ***alergă*** *în proba de viteză din campionat.* (perfect simplu, singular)

4.

a. *A mers la plimbare și apoi s-a așezat pe o bancă în parc.* – joncțiune
b. *Nici nu învață, nici nu se odihnește.* – joncțiune
c. *Discută, se plimbă, dar apoi învață.* – juxtapunere și joncțiune
d. *Părinții au aflat nota de la test și nu sunt mulțumiți.* – joncțiune

5.

„S-a întors spre geamgii și le-a cerut explicații.” George Călinescu, *Enigma Otiliei*
„Ce faceți domnii, de ce nu veniți cu noi?” I.L. Caragiale, *Tren de plăcere*
„Copiii stăteau pe prispă și ascultau, cu luare aminte.” Marin Preda, *Moromeții*
„Mii de fluturi mici, albaștri, mii de roiuri de albine.” Mihai Eminescu, *Călin* (*File din poveste*)

6.

	A	F
Este corectă formularea: *Am scris un scurt rezumat al textului studiat la clasă.*		X
Sunt corecte ambele forme: *corigent* și *corijent*.	X	
În enunțul: *Unii copii sunt claustrofobi*. există un cuvânt format prin compunere savantă.	X	
Este corect scris cuvântul *laoparte*.	X	
Sunt corect despărțite în silabe cuvintele: *piu-ne-ză* și *i-gua-nă*.	X	
Pronumele personal are la cazul genitiv doar forme accentuate.	X	

7.

Du-te/~~Dute~~ acasă!
~~Femei~~/Femeii i s-a oferit un loc de muncă mai bine plătit.
S-au adunat cu **~~toți~~/toții** în curtea casei bunicilor.
Mai stăm doar **~~umpic~~/un pic** cu voi, apoi vom pleca acasă.
Ea este o fată **~~cum se cade~~/cumsecade**.
~~În parc este mizerie, fie că nu s-a făcut curățenie de multă vreme, sau fiindcă au făcut mizerie turiștii.~~/În parc este mizerie, **fie** că nu s-a făcut curățenie de multă vreme, **fie** fiindcă au făcut dezordine turiștii.

8.

În fiecare an, toamna aduce culori ***vibrante*** *și un aer proaspăt, pe care* ***iubim*** *să-l respirăm. Cerul devine* ***limpede*** *după ploile* ***acelea*** *lungi de vară. Mă* ***voi plimba*** *cu* ***prietenii*** *prin pădurile din apropiere, culegând* ***frunzele*** *căzute. Vremea, deși adesea capricioasă, se menține totuși* ***la fel de blândă*** *cu cea de primăvară, permițându-ne să ne bucurăm de farmecul* ***acestui*** *anotimp.*

Scanned with OKEN Scanner

9.

vină → vinii;
piață → pieței;
ouă → ouălor;
boschet → boschetelor;
fată → fetei;
casă → casei.

10.

- conjuncție coordonatoare adversativă: *Ei merg la antrenament, iar tu la înot.*
- adverb de timp (cu sens de „*din nou*"): *Iar ai uitat lumina aprinsă în cămară!*
- pronume personal + verb auxiliar: *Nu știu dacă revederea locurilor dragi i-ar aminti de valorile personale.*

FIȘA XIII.

1. b.

2. a.

3.

*Încă din prima zi de cumpărături, **cei cinci sute de mii** au fost cheltuiți./ **Cele cinci sute de mii** de cărți formează o bibliotecă valoroasă.*
*Nu a fost acceptat în echipă, fiind **inapt** pentru sport./Spune numai tâmpenii, cred că este **inept**.*
*Cățelul s-a strecurat afară fără ca eu **însămi** să-l observ./Mie **însemi** mi-a fost adresat mesajul.*
*I-am oferit **dlui** Popescu o cafea./I-am oferit o cafea și **d-lui** (dumnealui) i-a făcut mare plăcere.*

4.

*Câțiva bănuți **negri** au căzut din mâinile unor copii **zglobii**.*
***Grijuliii** părinți nu îi lasă pe **propriii** copii să alerge repede.*

5.

*Îmi plac ghetele ca model. Am discutat mult **despre** problema cumpărării lor și **a** înlocuirii **celorlalte** încălțăminte cu acestea. Modelul meu preferat a apărut **la** toate canalele de televiziune. Visul meu și plăcerea mea **vor** fi în curând **împlinite.***
***Ți-e** clar că **l-or** chema la petrecerea prietenului **celui mai** bun, deși mie mi-a spus că nu **va veni,** fiindcă **nu-l** interesează asemenea evenimente.*

6.

	A	F
În enunțul *M-ai lăudat pentru cadoul pe care ți l-am dăruit.* există trei pronume personale.	X	
După abrevierea punctelor cardinale se pune punct.		X
Desinența de plural se adaugă cu cratimă la cuvântul *deadline*.	X	
Adjectivul *perspicace* este invariabil.	X	
Există circumstanțiale de loc în cazul dativ.	X	
Verbele copulative pot fi regente pentru complementul direct.		X

7.

***Să fii** disciplinat!*
***Apropo** de vacanță, unde intenționați să călătoriți?*
*Credincioșii **ortodocși** sărbătoresc Paștele primăvara.*

Scanned with OKEN Scanner

*Părul devine mai mătăsos dacă îl tratezi cu **balsamuri**.*
*Nu este voie să vă aplecați peste **balustrade**.*
*Un băiat atât de cuminte ca el nu se putea **complăcea** în mediocritate.*

8.
Aș putea sa te ajut într-o bună zi, dacă-ți pare prea rău după planeta ta. Aș putea…
— Oh! Am înțeles prea bine, rosti micul prinț, dar de ce vorbești mereu în enigme?
— Eu pe toate le dezleg, zise șarpele.
Și tăcură amândoi.

9.
Enunțuri corectate: *Mi-ar părea rău dacă nu ai veni cu noi.*; *Era indicat a-i spune toate detaliile întâlnirii.*; *Aș merge și eu cu voi la film, dar n-am vorbit cu ai mei.*
Enunț corect: *Pune-ți cu tine mâncare!*

10.
*În ceea ce mă privește, **mi-ar plăcea** să am acces la cât mai multe cărți în **format digital**. Cred că există **site-uri** numeroase de unde se pot procura aceste cărți și care vin în ajutorul cititorilor care rămân peste **weekend** fără cărți tipărite. Ajunge să dau **click** pe **mouse** și mi se deschide un întreg univers de cuvinte.*

FIȘA XIV.

1. c.

2. d.

3.
*El **se opri** ca să discute cu prietenul întâlnit./**Mă oprii** din exersat ca să deschid ușa.*
*Copilul **își toarnă** un pahar cu apă./La Hollywood **se turnează** un film nou.*
*A ajuns **cineva** mai devreme la școală?/ Încă nu știm **cine va** interpreta personajul feminin din piesă.*
*Nu am fost **de mult** timp la biblioteca școlii./Bunica îmi povestea că, mai **demult**, îmi plăceau almanahurile.*

4.
a. coordonare;
b. coordonare și subordonare;
c. coordonare;
d. coordonare și subordonare.

5.
a. *Îmi plac foarte mult <u>tăieței</u> chinezești.*
b. *Colegii mei de clasă sunt pasionați de <u>gadgeturi</u>.*
c. *Mai am <u>doar</u> câteva luni până la examen.*
d. *Nu <u>fi</u> nerecunoscător față de părinții tăi!*
e. *<u>Datorită</u> colegilor care m-au ajutat am reușit să înțeleg.*

6.

	A	F
În cuvântul *seif* există un diftong descendent.	X	
Cuvântul traumă se desparte corect în silabe: *trau-mă*.	X	
Cuvintele: *lui, ei, lor* sunt întotdeauna pronume personale (când înlocuiesc un substantiv).	X	
Cuvântul *pagini* are funcția sintactică de subiect în primul enunț: *S-au învățat multe pagini azi.*; *Au învățat multe pagini azi.*	X	
Sunt corecte ambele forme: *filosofie* și *filozofie*.	X	
Adjectivul *frumos* este la gradul superlativ relativ de superioritate în enunțul: *Am avut în excursie timpul cel mai frumos.*	X	

Scanned with OKEN Scanner

7.

*Colegii **mei** au început să lucreze la un proiect nou, care **este nou nouț**. Noi **credeam** că sarcina este simplă, dar curând ne-am dat seama că **nu ne vom descurca** singuri. Echipa **se reunise** de două ori înainte să decidă direcția finală. Sperăm ca toți participanții **să-și fi dat** silința, pentru ca rezultatul să fie unul potrivit așteptărilor. Am înțeles că pentru **a reuși**, trebuie să fim disciplinați.*

8.

a. am fost → indicativ, perfect compus;
b. am fi → condițional-optativ, prezent;
c. am să fiu → indicativ, viitor popular/colocvial;
d. am fi fost → condițional-optativ, perfect.

9.

Predicativ: *Noi **suntem** acasă toată ziua de sâmbătă.*
Copulativ: *Elevii **sunt atenți** la ore.*
Auxiliar (să formeze construcție pasivă): *Toți **suntem apreciați** măcar o dată în viață.*

10.

- articol genitival: *Cartea este **a** fetei.*
- articol posesiv (intră în componența unui pronume posesiv sau adjectiv posesiv antepus): ***A** mea carte e cu autograf de la autor.*
- pronume demonstrativ de depărtare (cu sens de *acea*): ***A** (Acea) de colo e bunica mea.*
- interjecție: ***A!** Acum mi-am amintit de unde ne cunoaștem!*

FIȘA XV.

1. b.

2. a.

3.

*Sportivul a parcurs cu viteză maximă **doisprezece** metri./Ultimele **douăsprezece** zile au fost înfloritoare.*
*Bunica **coase** cămașa ruptă la mâneci./Bunicul **cosește** fânul.*
*Fără să vreau, mă trezii că **înmiii** motivele de bucurie ale familiei mele./Fratele meu **înmii** problemele casei.*
*Tatăl meu este tipul de om **ai cărui** prieteni îi sunt loiali.*

4.

a. sensul propriu secundar al cuvântului *braț: Un braț al canapelei este zgâriat de pisică.*
b. sensul figurat al cuvântului *aur: Când vorbește, are gură de aur.*
c. două sensuri diferite ale cuvântului *cald: Când afară este cald, fata are un zâmbet cald.*
d. sensul propriu de bază al cuvântului *dinte: Când a căzut pe scări, i s-a ciobit un dinte din față.*

5.

*Gândul că **aș** fi greșit la test îmi **creează** o stare de nervi din care nu pot **ieși**, căci îmi **veni** în minte că nu poți fi un om de succes fără **a-ți** atinge potențialul. De aceea, **aș tot învăța**. Așa că îți **propusesem** că ne **vom** întâlni deseară să reluăm materia, căci **mi-ar plăcea** să iau 10 la testul următor.*

Scanned with OKEN Scanner

6.

	A	F
În enunțul *A dat un răspuns perfect la o problemă grea.* există două adjective fără grad de comparație.		X
Pronumele *dânsul*, *dânsa*, *dânșii* arată un grad ridicat de respect.		X
Pluralul adjectivului *bun-platnic* este *buni-platnici*.		X
Unu este numeral, iar *unul* este pronume nehotărât.	X	
Conjuncția *de* poate introduce o circumstanțială cauzală.	X	
Construcțiile incidente sunt separate de restul enunțului prin semne de punctuație.	X	

7.

- Ironia este o formă de batjocură/~~badjocură~~.
- Portul popular bănățean/~~bănățan~~ este păstrat prin tradiție.
- Acei arbitri ~~asprii~~/aspri nu i-a acordat nicio prelungire echipei noastre.
- Tata a pus mașina în marșarier/~~marșalier~~ pentru a putea parca.
- Nemaiputând/~~Ne mai putând~~ tolera minciuna, tânărul s-a făcut avocat.
- Acuzații invocă/~~invoacă~~ diverse motive pentru a fi exonerați de vină.

8.

Stătea drept ca un brad răsărit chiar acolo, în pragul sălii, și de la înălțimea aceea cerceta cu răbdare locurile. Când privirile lui trecuseră peste draperia cea grea, care ascundea copila, bătrânul vârî în sân cartea groasă, legată în piele, pe care o purta sub braț și se apropie încet. […] Apoi scoase din adâncurile straielor lui peticite un pui de mâță nu mai mare decât un pumn și-l puse în mâinile Dochiei.

9.

- ~~Mijloacele~~ mass-media au dezinformat grav publicul.
- Din filmul de aseară, m-a impresionat cu adevărat protagonistul ~~principal~~.
- Tabloul îmbină ~~împreună~~ elemente din peisajul ~~de natură~~ maritim/ă.
- Aș prefera ~~mai bine~~ să merg la munte și nu la cabana de pe litoral.
- Nu ar trebui să abuzăm ~~peste măsură~~ cu consumul de dulciuri seara.

10.

Pisica a fost găsită de fetiță într-un colț întunecos. Micuța a decis să o păstreze, în ciuda împotrivirii părinților, și de atunci cele două se înțeleg de minune. Se pare că părinții au acceptat prietenia lor.

FIȘA XVI.

1. d.

2. a.

3.

***la-ți** lucrurile de pe banca colegilor, te rog!/Voi **i-ați** întrebat pe colegii voștri?*
*Cred că ai vorbit **limpede** (adverb) ca să priceapă toată lumea./M-am plimbat pe malul lacului și am admirat apa **limpede** (adjectiv).*
*Ne întâlnim **înaintea** școlii./Privesc **înainte**./Procedăm **ca înainte**./Ajung la tine **înainte**, ca să pornim la ora 14:00.*
*M-am răcit, iar medicul mi-a **prescris** tratament./Vrăjitoarele erau **proscrise**, în trecut, de societate.*

Scanned with OKEN Scanner

Scanned with OKEN Scanner

4.

- *Leoaica și puii ei se odihneau la umbra copacului.*
- *Tu voiai să mergi la mare vara aceasta.*
- *Am cumpărat o cutie cu creioane colorate și acuarele.*
- *Ei nu ne-au pomenit nimic despre grădină.*
- *Sunt sigur că ei sedeau pe bancă atunci când eu am sosit.*
- *Tu ofereai flori în fiecare primăvară bunicii tale.*

5.

Aceleiași colege îi tot spun ceva și nu mă ascultă.
Am scris o propoziție cu un subiect multiplu.
Voi vorbi mâine cu cealaltă fată din echipă.
Locuiesc la etajul inferior.
Mie mi-e sete!
Mama mi-a adus o carte nouă de citit în weekend.

6.

	A	F
În enunțul: *Finalul cărții a adus liniște personajului principal.* ambele cuvinte marcate sunt în cazul genitiv.		X
Formele clitice ale pronumelui personal nu pot avea niciodată funcția sintactică de subiect.	X	
Enunțurile: *Nu te cred!* și *Te iubesc*! sunt exclamative, nu imperative.	X	
Substantivul din enunțul: *Fată dragă, te aștept la mine!* este în cazul nominativ.		X
Cuvântul *citește* s-a format prin derivare cu sufixul *-este*.		X
Adjectivul *cumsecade* este invariabil.	X	

7.

La subiectul al II-lea nu se menționează câte cuvinte poți scrie maximum/~~maxim~~.
De Ziua Orașului, am participat la o paradă militară și am văzut mai mulți ~~colonelii~~/colonei.
În Japonia am cunoscut în capitală niște tokioți/~~tokinezi~~/~~tochiot~~.
Aceleași/~~aceleiași~~ fete sunt active zi de zi.
Astă-iarnă/~~Astă iarnă~~ am avut temperaturi scăzute mult timp.
Colegii voștri sunt ~~respectoși~~/respectuoși.

8.

Vara trecută am petrecut a doua săptămână din vacanță pe litoral. Încă de la început, am știut că experiența va fi mai frumoasă și mai palpitantă decât aceea de acum doi ani. În fiecare dimineață, plaja ne aștepta cu nisip fin și cu răcoarea mării. Ne-am cumpărat aceleași suveniruri pe care le-am oferit celor mai dragi prieteni.

9.

a. *Te rog* ***să fii*** *acasă la ora 16:00!*
b. ***E bine să te relaxezi din când în când.***
c. *Dacă* ***ai fi fost întrebată****, ai fi răspuns.*
d. ***A fi atent*** *înseamnă* ***a fi prevăzător****.*
e. ***Fiind*** *acasă, a putut repeta toată ziua.*
f. *Noi vom* ***fi*** *plecați la ora 15:00 de acasă.*

10.

- să mergi (conjunctiv, prezent): *Să mergi e ușor, să alergi e mai greu.*
- să fi mers (conjunctiv, perfect): *Era important să fi mers la cursurile de muzică.*
- să mergi! (cu sens de imperativ): *Să mergi la teatru, serios, îți va plăcea!*
- să mergi/ai să mergi (indicativ, viitor de limbă vorbită): *Ai să mergi și-ai să-ți alegi hainele potrivite.*

FIȘA XVII.

1. a.

2. c.

3.

Iată o pisică ***al cărei*** *pui este adorabil!/Îmi amintesc de iarna* ***a cărei*** *frumusețe m-a impresionat.*
Ce bine era ***să fii recunoscut*** *de către cei mai talentați sportivi./****Să fi recunoscut*** *că a greșit, nu ar fi fost pedepsit.*
Locuia în cel mai înalt imobil din oraș./În urma accidentului, bărbatul a rămas imobil, la pat.
Concurenta a fost apreciată pentru exprimarea ei ***literară****./Traducerea ei* ***literală*** *nu a fost apreciată.*

4.

Scrisoarea ***pe care*** *v-am adresat-o conținea descrierea cadoului* ***a cărui*** *primire m-a bucurat enorm, mai ales că provenea dintr-o țară* ***ale cărei*** *produse comerciale au o calitate superioară. Nici nu m-am gândit să primesc un astfel de obiect* ***al cărui*** *preț nici nu-l pot estima, deoarece nu am putut descifra eticheta* ***ale cărei*** *litere erau prea mici.*

5.

Acești arbitri nu sunt atenți la scorul partidei.
Un grup mare și o echipă mică au venit să admire frumusețea păunilor și a struților din curtea Mariei.
Ajutorul surorii tale a fost important pentru un rezultat bun al selecției la concurs.

6.

	A	F
În enunțul *Mi-a plăcut discuția avută cu tine despre filmul frumos văzut aseară.*, există numai adjective provenite din verbe la participiu.		X
Conjuncțiile adversative cer separarea prin virgulă.	X	
Sunt corect scrise substantivele *pursânge* și *secondhand*.	X	
În limba română, numele de discipline școlare se scriu cu inițială majusculă.		X
Prepoziția *dinaintea* poate fi precedată de prepoziția *de*.		X
Pluralul substantivului *itinerar* este *itinerare*.	X	

7.

Nimic nu se compară cu acele dimineți de iarnă însorite.
Ambasadorul participă la multe dineuri în scop caritabil.
În vechime, domnitorul lua decizii în cadrul unor divanuri.
Am achiziționat acel telefon în rate, plătind dobânzi variabile.
Din camera de alături răzbate sunetul televizorului.

Scanned with OKEN Scanner

8.

La capătul cel mai îndepărtat al meselor care înconjurau pereții, Dochița se așezase la locul ei obișnuit, printre copilele doamnelor de la curte, a căror însoțitoare era. Din poala ei, pisicul prinsese curaj și ridică botul, căutând în aerul greu de mirosurile mâncărurilor arome cunoscute de lapte.
— Este mâțul tău? o întrebă copila de lângă ea, o domniță de rang mai mic de la curte.
— Nu, răspunse pe loc Dochița, aproape fără să se gândească.

9.

a. *Nu doresc* ***nimic*** *la desert.*
b. *De la fereastra cabanei se vedea o priveliște* ***pitorească****.*
c. ***Învățând mai mult****, vei obține rezultate mai bune.*
d. *Cartea este pe raft,* ***dar*** *nu ajung la ea.*

10.

Fratele meu ***tot*** *nu mă lasă în pace.* (adverb)
Am parcurs ***tot*** *capitolul la biologie.* (adjectiv pronominal nehotărât)
Știu ***tot*** *ce mi s-a predat.* (pronume nehotărât)

FIȘA XVIII.

1. c.

2. b.

3.

În urma accidentului, colega mea s-a ales cu numeroase ***contuzii****./Pentru a nu face* ***confuzii****, consultă dicționarul! Am reușit,* ***grație*** *muncii și dedicării.* (prepoziție cu regim de dativ)*/Tania este o balerină grozavă cu o* ***grație*** *deosebită.* (substantiv)
Am dorința de a ***citi*** *două cărți săptămâna viitoare.* (infinitiv)*/Colega mea își* ***citi*** *însemnările din jurnal.* (perfect simplu)
Iarna, din cauza frigului, am mâinile ***tremurânde*** *tot timpul.* (adjectiv provenit din verb la gerunziu)*/Am văzut afară,* ***tremurând*** *de frig, o bătrânică.* (verb la gerunziu)

4.

- circumstanțial de loc: *Am urcat în autobuz și mă așez înainte.*
- circumstanțial de timp: *Aveam întâlnire la ora 15:00, dar eu am ajuns înainte.*
- circumstanțial de de mod: *Procedăm ca înainte.*

5.

Cuvântul subliniat	Atribut pronominal	Atribut adjectival
Părerile lui sunt pertinente.	X	
Ne întâlnim cu colegii voștri la bibliotecă.		X
Ținem cont de ideile celorlați.	X	
Nicio colegă nu a întârziat.		X
Însuși directorul scolii v-a lăudat.		X
M-au bucurat cadourile de la fiecare.	X	

Scanned with OKEN Scanner

6.

	A	F
Este considerată pleonasm formularea: *tentativă de încercare.*	X	
Conform DOOM3 este corectă forma: *lituaniancă.*	X	
În enunțul: *E frumoasă de pică.* adjectivul este la gradul superlativ absolut de superioritate.	X	
Singurul cuvânt din DEX care conține literele a, b, c este *abces.*	X	
Sunt verbe auxiliare: *a fi, a ieși, a avea* și *a vrea.*		X
Cuvintele *principal/principial* sunt omonime.		X

7.

a. Diftongi: oa-ia, a-ia, e, u-iu-iu.
Triftongi: ei, eu, iau.
b. *debloca, incapabil, nedrept, a dezlega, ilegal, anormal, impar, nerecunoștință, insucces, invizibil.*

8.

În lumea digitală, inovația este foarte rapidă. Orice dispozitiv modern beneficiază de cipuri mai performante, care permit viteze de procesare de X ori mai mari. Dezvoltatorii au creat aplicații din ce în ce mai utile care le fac viața mai ușoară utilizatorilor.

9.

Substantivul	Cazul
Polly	nominativ
(o) ușiță	acuzativ
casei	genitiv

10.

- Substantiv comun: *Ai o față luminoasă.*
- Locuțiune adverbială de loc: *Mă așez în autobuz mai în față.*
- Locuțiune prepozițională care cere cazul genitiv: *Te voi aștepta în fața școlii.*

FIȘA XIX.

1. a.

2. a.

3.

*Nu avea **nici o** soră și nici un frate./Nu mai doresc **nicio** înghețată.*
*Protestatarii **manifestează** în piața centrală a orașului./Pictorul **manifestă** interes pentru arta modernă.*
*Mătușa **însăși** ne va vizita în acest weekend./Unchiul **însuși** ne-a ajutat la repararea bicicletei.*
*La olimpiadă obțin distincții numai elevii **eminenți**./Un pericol **iminent** îl pândea în pădure.*

4.

Elevul cel merituos este premiat. (articol demonstrativ)
Îl cunosc pe cel care te-a salutat adineaori. (pronume demonstrativ)
Badea Ion locuiește pe cel deal. (adjectiv pronominal demonstrativ)

5.

Vulturii negri s-au năpustit asupra prăzii.
Grămada de oameni veseli a plecat spre acvariu, să vadă aurii peștișori.
— Bunicilor, sunteți încântarea tuturor nepoților și a părinților!

Scanned with OKEN Scanner

M-aș fi dus singur în excursie, dar mama nu agreează ideea de a mă ști departe, deși am cam fost în alte țări și părinții îmi promiseseră că mă vor mai lăsa. Știu că nu merită să insist, dar mi-ar plăcea mult ca mama să vadă adevărul, căci îi citii și ei, la fel cum vă citii vouă, regulile excursiei.

6.

	A	F
Sunt corect scrise numele corpurilor cerești *Ursa-mare* și *Carul-mare*.		X
Cuvântul *ferigă* poate fi pronunțat în două moduri.		X
Este corect enunțul *Ascultă-mi-l și pe Dan!*	X	
Pronumele *ele* se pronunță cu un *i* în față.	X	
Conjuncția *fiindcă* poate introduce numai o cauzală.	X	
Adjectivul *novice* este invariabil.		X

7.

*Deasupra arborilor din curtea școlii plana un **zmeu** de hârtie.*
*Contabila a întocmit un **stat** de plată.*
*Copiii aleargă în **zigzag** prin parc.*
*Satelitul planetei era la o distanță de un **an-lumină** de orice alt corp ceresc.*
*Băiatul se apucase **a zdrăngăni** la chitară.*
*Comportarea sa plină de **deferență** ne-a lăsat o impresie favorabilă.*

8.

a. *Bluzele **bej** erau așezate frumos pe umerașe.*
b. *Marginea **barei** era pătată cu sos de pizza.*
c. ***Voiam** să trec azi pe la tine.*
d. ***Celorlalți** nu le place muzica noastră preferată.*

9.

b. → s-ar fi dus;
d. → ar fi fost lăudat;
e. → trebuie;
c. → a adormit;
a. → este vesel.

10.

Uitându-se zâmbitor, cu înțeles, la soția dumisale, bătrânul începe a povesti:
— Era odată, dragul tatei, un copilaș, un copilaș frumos ca tine, și cuminte…
— Tot ca tine, adaugă coana Ruxanda, care nu răbda să tacă.

FIȘA XX.

1. b.

2. c.

3.

*A luat-**o** la sănătoasa când a văzut ursul./**O** colegă se plimbă, alta face sport.*
*Tatăl meu este colonel, lucrează într-o **companie** unde are mulți militari în subordine./Mă bucur de o **companie** plăcută.*
În cartea Cititorul din peșteră ***monstrul** este chiar simpatic./Am primit o **mostră** de parfum la mall.*
***Îmi** spun părerea întotdeauna, dar într-un mod civilizat.* (pronume reflexiv)*/**Îmi** spui tot ce vrei.* (pronume personal)

Scanned with OKEN Scanner

4.

a. *Pot citi multe pagini dacă îmi place cartea.*
b. *Al cui telefon nu e în dulap?*
c. *Contez pe seriozitatea voastră.*
d. *Clădirea de acolo e școala mea.*

5. *— Londra nu-i o Groapă, spuse Polly indignată. Dar băiatul era prea pornit ca s-o bage în seamă; continuă să-şi spună oful: — Şi dacă tatăl tău ar fi în India, iar tu ar trebui să vii să stai cu o mătuşă şi un unchi care-i nebun (cui i-ar plăcea asta?), fiindcă au grijă de mama ta care e grav bolnavă şi… care-o să moară. Fața i se schimonosi ca atunci când încerci să nu pufneşti în plâns. — N-am ştiut, îmi pare rău, zise Polly umilă. După care, fiindcă nu ştia ce să mai spună şi ca să-l facă pe Digory să se gândească la lucruri mai vesele, îl întrebă: — Domnul Ketterley chiar e nebun?*

6.

	A	F
În enunțul *Ale cui sunt lucrurile acestea?* există un nume predicativ exprimat prin pronume interogativ.	X	
Cuvântul *cea* din enunțul: *Iubește-ți elevii când merită mai puțin, fiindcă atunci au cea mai mare nevoie.* este articol demonstrativ.	X	
În maxima: *Lucrurile care par imposibile devin posibile dacă le privești dintr-o altă lumină.* (Hannibal) există o pereche de antonime.	X	
Sunt considerate cacofonii tolerabile: Ion Luca Caragiale, Biserica Catolică, Tehnica cavalerească, Epoca capitalistă și Banca Comercială.	X	
Cuvântul *nonstop* se scrie legat.	X	
Cuvântul *canion* se desparte corect în silabe: *ca-nion.*	X	

7. c.

8.

- **breton**
  1. *Mă tund și îmi las un **breton** drept.* (șuviță de păr tunsă deasupra frunții)
  2. *Locuitorii din provincia franceză se numesc **bretoni**.* (nume de popor)
- **cadru**
  1. *Poza a fost pusă într-un **cadru** de lemn.* (ramă, chenar)
  2. *El este un **cadru** universitar respectat.* (funcționar, persoană cu funcție de conducere sau de răspundere)
- **elan**
  1. *A pornit în cursă cu mult **elan**.* (avânt, pornire)
  2. *Vânătorii urmăreau un **elan** în pădure.* (animal rumegător)
- **franc**
  1. *Mi-a rămas în buzunar un **franc** elvețian din excursie.* (unitate monetară)
  2. *Sunt un om **franc** și spun direct ce gândesc.* (sincer, deschis)
- **han**
  1. *Ne-am oprit să mâncăm la un **han** vechi.* (local, casă mare de popas)
  2. *Domnitorul otoman era denumit **han**.* (titlu dat suveranilor turci sau mongoli)
- **lin**
  1. *Bunicul a prins un **lin** când a fost la pescuit.* (pește cu solzi mărunți, cu corpul gros, acoperit de mucus, care trăiește prin bălți cu apă limpede și nu prea adâncă)
  2. *Mișcările ei erau **line** și elegante.* (moale, neted)

Scanned with OKEN Scanner

- **obiectiv**
  1. ***Obiectivul*** *camerei foto ne-a ajutat să avem niște poze superbe.* (sistem optic convergent, format dintr-una sau mai multe lentile care intră în construcția unui aparat optic)
  2. ***Obiectivul*** *nostru este să terminăm proiectul.* (scop, țintă)
- **par**
  1. *Bunicul a înfipt un* ***par*** *în pământ să sprijine vița-de-vie.* (țăruș, prăjină)
  2. *La matematică am învățat despre numere* ***pare****.* (număr divizibil cu doi)
- **pică**
  1. *Cartea de joc era* ***pică****.* (carte de joc cu acest semn)
  2. *Între ei există o veche* ***pică****.* (ură, dușmănie)
- **pompă**
  1. *Folosește o* ***pompă*** *pentru a umfla roata bicicletei.* (aparat de vehiculat lichide)
  2. *Spectacolul a avut loc cu multă* ***pompă****.* (fast, lux, ceremonie)
- **umbrele**
  1. *Vara, ne-am adunat sub* ***umbrelele*** *de la plajă.* (parasolare, plural de la *umbrelă*)
  2. *Pe marginea drumului creșteau* ***umbrele*** *în lumina lunii.* (lipsă de lumină, întunecime provocată de un corp opac)

9. *Dă-i cui i-ai promis cartea!*

10. b.

Bibliografie

Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti", *Dicționarul explicativ al limbii române*, ediția a II-a, sub conducerea Ion Coteanu și Lucreția Mareș, București, Univers Enciclopedic, 1996; ediții revăzute și adăugite: 2009, 2012, 2016 (DEX).

Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti", *Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române* (DOOM3), ediția a III-a revăzută și adăugită, coord. Ioana Vintilă-Rădulescu, București, Univers Enciclopedic, 2021.

Academia Română, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan", *Îndreptar ortografic, ortoepic și de punctuație*, ediția a V-a, București, Univers Enciclopedic, 1995.

Dragomirescu, A. (coord.); Georgescu, I.-R.; Georgescu, D.-M., Răducanu, R.-D.; Gae, I.; Dinu, A.; Nedea, M.-R.; Ionescu, A., *Gramatica limbii române pentru elevi și profesori. Sinteze și exerciții*, București, Corint Educațional, 2022.

Iacob, D.; Cergan, C.; Rațiu, B.; Vlaicu, A.; Ciobanu, Ș., *Cum e corect? Ghid practic de Limba Română (conform DOOM3)*, Pitești, Paralela 45 Educațional, 2022.

Ionescu, N.; Georgescu, M., *Cum să scrii corect*, București, Booklet, 2022.

Pană Dindelegan, G. (coord.); Brăescu, R.; Dragomirescu, A.; Nedelcu, I.; Nicolae, A.; Zafiu, R., *Gramatica limbii române pentru gimnaziu*, București, Univers Enciclopedic Gold, 2022.

Popa, I.; Popa, M.; Neacșu, L.; Tanc, M., *Limba Română*, București, Niculescu, 2024.

Scanned with OKEN Scanner

Cuprins

Cuvânt-înainte **3**

I. Elemente de vocabular. Exerciții de gramatică normativă **5**
Sensul propriu de bază, sensul propriu secundar și sensul figurat 5
Sinonimele și antonimele 6
Omonimele, paronimele și cuvintele polisemantice 8
Mijloace interne de îmbogățire a vocabularului: derivarea, compunerea, conversiunea 10

II. Fonetică, ortografie și ortoepie. Exerciții de gramatică normativă **12**
Accentul 12
Despărțirea în silabe 13

III. Părțile de vorbire. Exerciții de gramatică normativă. **20**
Verbul 20
Substantivul și articolul 23
Pronumele 25
Adjectivul 28
Numeralul 31
Adverbul 33
Prepoziția, conjuncția, interjecția 36

IV. Părțile de propoziție. Exerciții de gramatică normativă **38**
Subiectul și predicatul 38
Necircumstanțialele, atributul și apoziția; subordonate corespunzătoare 41
Circumstanțialele (de loc, de timp, de mod, de scop, de cauză).
Construcții concesive și condiționale 45
Construcții active, pasive, cu pronume reflexive și impersonale 49

Fișe complexe **53**
Rezolvări ale exercițiilor **97**

Scanned with OKEN Scanner

Scanned with OKEN Scanner

Pentru comenzi și informații, contactați:

GRUPUL EDITORIAL CORINT

Str. Mihai Eminescu, Nr. 54A, Sector 1, București, Cod 010517

Departamentul de Vânzări – Educațional

Tel.: 0371.511.079; 0371.511.062

E-mail: scoli@edituracorint.ro

Departamentul de Vânzări – Librării

Tel./Fax: 021.319.47.97; 021.319.48.20

E-mail: vanzari@edituracorint.ro

Magazin virtual: www.edituracorint.ro

Secretariat

Tel./Fax: 021.319.47.97; 021.319.48.20

E-mail: office@edituracorint.ro

Depozit

Str. Gării, Nr. 11, Mogoșoaia, Jud. Ilfov

Tel.: 0787.531.583

ISBN: 978-630-361-122-8

9 786303 611228

crbprint® start printing smart

Limba română
pentru
Evaluarea
Națională

Exerciții de
GRAMATICĂ NORMATIVĂ
pentru clasele VII-VIII
Corectăm, exersăm, reușim

Exerciții de gramatică normativă pentru clasele VII–VIII. Corectăm, exersăm, reușim este un auxiliar clar structurat, conceput pentru elevii care vor să scrie și să vorbească îngrijit, sigur și corect. Pastilele de teorie sunt integrate direct în seturile de exerciții construite tematic și gradate în funcție de dificultățile reale de exprimare, astfel încât regulile să se fixeze rapid, prin aplicare. Culegerea acoperă toate capitolele importante din programă (vocabular; fonetică, ortografie și ortoepie; părți de vorbire; părți de propoziție; propoziția și fraza) și include, la final, exerciții mixte pentru verificarea globală a cunoștințelor, precum și sugestii de rezolvare care oferă repere clare pentru autoevaluare și pentru înțelegerea corectă a cerințelor. În plus, cele 20 de fișe complexe propun contexte reale de comunicare, în care elevii aplică unitar noțiunile de gramatică normativă. Un instrument practic, riguros și accesibil – util atât la clasă, cât și acasă – semnat de Mirela-Gabriela Tanc și Ioana-Luminița Trempe.

CORINT EDUCAȚIONAL

Scanned with OKEN Scanner